

UNIVERSITAT ■ CULTURA ■ LLIBRES

BUCL

www.vives.org | NÚMERO 7 | PRIMAVERA 2011

Ignacio Cirac

Director de la Divisió Teòrica
de l'Institut Max Planck

«La física quàntica frega la filosofia»

Conrear l'emprenedoria
per recollir innovació

Enric Valor, un mestre
de la narrativa i de la filologia

UNIVERciutats
Castelló i Tarragona

Subscriu-te!

E-BUC.COM

LLIBRERIA ELECTRÒNICA UNIVERSITÀRIA [8.000 títols | 6.000 autors | 500 col·leccions]

BUC UNIVERSITAT ■ CULTURA ■ LLIBRES

Revista de la Xarxa Vives d'Universitats
Número 7 | Primavera 2011

DIRECTOR: Josep Terradellas

EDITOR: Joan Vives

CAP DE REDACCIÓ: Ximo Górriz

CONSELL DE REDACCIÓ: Mª Teresa Alberó, Montserrat Ayats (UVic), Ignasi Casadesús, Jaume Llambrich (URV), Joan Baptista Peiró (UPV), Marc Permanyer (UPF), Maite Simon (UV), Carles Targa (URL)

CONSELL ASSESSOR: Javier Barrycoa (UAO), Josep Ramon Giner (UA), Univers Bertrana (UdA), Joan Carles Marset (UAB), Pere Quetglas (UB), Francesc Ten (UdG), Antoni Bernat (UIB), Javier Quintano (UIC), M. Carme Pinyana (UJI), Xavier de Castro (UdL), Mª Teresa Pérez (UMH), Lluís Pastor (UOC), Nicolas Marty (UPVD), Jordi Prats (UPC), Consuelo Lario (UPV), Àngels Ingla (UPF), Marco Rendeli (US), Antoni Furió (UV)

REVISIÓ CATALOGRÀFICA: Biblioteca-Centre de Documentació de la Universitat Jaume I

BUC no es fa responsable de les opinions expressades pels seus col·laboradors.

PRODUCCIÓ EDITORIAL: Ara Llibres, s.c.c.l. - www.aralibres.cat

DISSENY ORIGINAL: diagramadg.com / Cristina Serrano

FOTOGRAFIA DE PORTADA: Sergi Briet

IMPRESSIÓ: Gramagraf, s.c.c.l.

ISSN: 1888-7414

DIPÒSIT LEGAL: B-19610-2008

EDITA:

Xarxa Vives d'Universitats

Edifici Àgora
Universitat Jaume I
12071 Castelló de la Plana
buc@vives.org
www.vives.org

Xarxa Vives
d'universitats

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

**Govern
de les Illes Balears**
Conselleria
d'Educació i Cultura

SUMARI

02 EL REPORTATGE

Conrear
l'emprenedoria
per recollir
innovació

06 NOVETATS EDITORIALS

07 GENERALITATS

07 FILOSOFIA

07 RELIGIÓ, TEOLOGIA

08 CIÈNCIES SOCIALS

19 CIÈNCIES PURES, EXACTES, NATURALS

20 CIÈNCIES APLICADES, MEDICINA, TÈCNICA

28 ART, BELLES ARTS, ESPORTS

33 LINGÜÍSTICA, LITERATURA, FILOLOGIA

39 GEOGRAFIA, BIOGRAFIA, HISTÒRIA

47 REVISTES

12 UNIVERciutats Castelló i Tarragona

22 L'ENTREVISTA

Ignacio Cirac
«La física quàntica
frega la filosofia»

34 LA CRÒNICA Balmes, sentit comú en l'harmonia d'investigació i acció

42 LA CRÒNICA

Enric Valor,
un mestre
de la narrativa
i de la filologia

EDITORIAL

Emprenedors, llavor de futur

El benestar d'una societat depèn, en una proporció apreciable, de l'ocupació. En temps com els actuals, quan l'atur s'estén i mostra la seva pitjor cara als més joves, trobar sortides alternatives esdevé una tasca urgent. A les universitats portem molts anys reflexionant sobre la necessitat d'aquestes alternatives i per això apostem decididament pel suport als emprenedors. La innovació troba als nostres campus el marc idoni per a desenvolupar tot el seu potencial. Però a més, els estudiants de la regió Vives compten amb cursos específics, plataformes de suport i convocatòries d'ajuts per a construir idees d'empresa, projectes d'autoocupació. En aquest territori on les pimes són les principals generadores de llocs de treball, els universitaris són un dels motors del futur, però també del present, com mostra el reportatge central d'aquest número de BUC.

La innovació és protagonista, també, a través de l'entrevista a un dels nostres científics més destacats arreu del món. El físic Ignacio Cirac, director de la Divisió Teòrica de l'Institut Max Planck d'Òptica Quàntica a Alemanya, constata l'avenç de les nostres universitats, que han millorat les seves posicions en l'àmbit de la recerca durant els últims anys. Aquest manresà, assessor de recerca de l'Institut de Ciències Fotòniques (IFCO) de Castelldefels (Universitat Politècnica de Catalunya), ens desxifra als profans algunes claus de la tasca que desenvolupa i ens explica que la física quàntica està a tot arreu, perquè és una disciplina situada a l'arrel de la revolució tecnològica del segle xx.

Les noves tecnologies també són presents a les pàgines següents, com a factor clau per a explicar la metamorfosi de l'acte individual de la lectura en un fenomen social, a través de diverses eines en línia, com explica Josep Maria Vinyes en la secció *Enxarxats*.

I per si tot això fóra poc, en les pàgines següents trobareu altres continguts d'interès com les «Univerciutats», que aquest cop presenta els atractius de Castelló i Tarragona... o la crònica, que s'endinsa en la vida i l'obra d'Enric Valor, en el centenari del naixement de l'escriptor i lingüista de Castalla, sense oblidar les novetats editorials més atractives, nascudes de la producció científica de les universitats dels nostres territoris. En definitiva, moltes i ben variades lectures d'interès seleccionades per a fer-vos més interessant aquesta primavera.

Antoni Giró Roca
President de la Xarxa Vives d'Universitats
Rector de la Universitat Politècnica de Catalunya

EL REPORTATGE

Conrear l'emprenedoria per recollir innovació

Les universitats de la Xarxa Vives aposten per donar suport actiu a l'emprenedoria i a la innovació, com a pilars bàsics d'un nou model de centre, més integrat en el sistema de producció.

Fins no fa massa temps, la norma era que la universitat se centrara en dos de les seues missions clàssiques: docència i recerca. La tercera, la transformació del coneixement en innovació aprofitable per al sistema productiu, tenia pocs forats, que es trobaven sobretot a les universitats politècniques o a les que comptaven amb fundació universitat-empresa. La situació ha canviat. Els centres universitaris són conscients que han de convertir la innovació i l'emprenedoria en pilars bàsics de la seua tasca, per tal d'abandonar el paper de simples formadors i esdevenir pols actius integrats dins de l'estructura econòmica i social.

Totes les universitats de la Xarxa Vives disposen d'eines pròpies per a potenciar la innovació, l'emprenedoria i els fluxos amb el món empresarial. Els centres fundats en els 90 ja nas-

queren amb aquest esperit i els més veterans han anat adaptant la seua normativa interna. Algunes, com l'Autònoma de Barcelona, l'Oberta de Catalunya i la de les Illes Balears, ho fan a través de fundacions universitat-empresa. En altres, una càtedra específica és l'encarregada de gestionar les relacions amb el sector privat; per exemple, en els casos de la Internacional de Catalunya, la Rovira i Virgili, Alacant o Miguel Hernández d'Elx. En aquests dos últims, la càtedra està patrocinada per una entitat financera. Girona disposa d'una oficina especialitzada que es refundarà el 2011; Andorra, d'un Taller d'emprenedors, i la UOC està preparant una iniciativa anomenada Escola de Negocis.

A la Universitat de València, la de Barcelona, la Pompeu Fabra o la Jaume I de Castelló conviuen diversos instruments (càtedra, trampolí tecnològic o fundació universitat-empresa), mentre que altres opten per un canal únic. La Universitat Politècnica de Catalunya té el programa Innova i la Politècnica de València l'Institut IDEAS, nascut el 2001 com a hereu del programa del mateix nom. A la Via Domitia de Perpinyà, el servei Val'UP és l'encarregat de gestionar les relacions amb el sector privat. A la Universitat de Sàsser, l'Ufficio Ricerca és el responsable de les relacions amb l'entorn productiu; té un departament dedicat a detectar i a promoure les iniciatives i un altre, l'Industrial Liaison Office, a dinamitzar les relacions entre les institucions de recerca de la universitat amb institucions i empreses.

En cerca de l'ocupabilitat

La relació amb el món empresarial té dues àrees. D'una banda tenim el flux amb les empreses consolidades amb l'objectiu d'augmentar l'ocupabilitat dels alumnes. Es tracta d'un aspecte potenciat pel pla Bolonya i que, a més de les beques tradicionals, es reflecteix en canvis en els plans d'estudis o en actes perquè ambdós móns es coneguen millor. Totes les universitats de la Xarxa disposen d'acords per a la realització de pràctiques en empreses i, per exemple, la UMH compta amb un programa d'apadrinament d'estudiants a càrrec d'empreses. En el cas de la UV, el pla d'estades també inclou els professors.

Les jornades universitat-empresa també són quelcom habitual a les universitats i hi ha centres que han trencat el tabú d'«introduir» el sector privat dins dels seus despatxos. Universitats com la Miguel Hernández d'Elx tenen presència empresarial a diversos òrgans i la de Vic o la de Girona compten amb el seu entorn socioeconòmic per a l'elaboració dels plans d'estudi. La UOC cerca teixir una xarxa amb organitzacions afins als seus estudis i té la figura d'Empresa Associada per a arribar a acords que van des de la formació per a professionals, fins a la implicació del sector privat en els programes de formació i recerca de la universitat.

L'altra via de relació amb el món empresarial és la que parteix de la universitat mateixa a través de l'aprofitament del seu coneixement. Les universitats han posat el focus en l'emprenedoria i totes tenen servei d'assessorament i un calendari d'activitats per a promoure les iniciatives empresarials dins de la universitat, com ara jornades, cursos, intercanvis o assistència a fires i congressos. En algunes, com en el cas de Vic, Illes Balears o Ramon Llull, hi ha un concurs de projectes i, a Alacant, un banc d'idees. A la URV han aplicat els conceptes de la web social per tal de crear una xarxa d'emprenedors, URV Emprèn.

En ocasions, l'assessorament té un caràcter més actiu. La UAB organitza un cicle de Trobades Empresarials UAB30 per mostrar el ventall d'aplicacions industrials que es poden realitzar a través de la recerca universitària. L'Abat Oliba té convenis perquè el seu Departament d'Economia preste assessoria a emprenedors d'altres universitats. Tant la UB com la UAB tenen acords amb escoles de negocis per a incorporar estudiants MBA als projectes i la Ramon Llull i la Jaume I han anat més enllà: Esade, de la URL, té un servei d'assessoria d'empreses i l'UJI ajuda a la internacionalització d'empreses.

L'objectiu de despertar el sentiment emprenedor no només inclou els estudiants. A la UIB, el projecte RESET (Espai de l'Emprenedor i Suport a l'Empresa Tecnològica) o el projecte IDEA-INCREA del Grup de Recerca Emprèn de Vic, donen suport a tota la comunitat universitària, alumnat, personal docent i PAS. Algunes universitats han posat l'accent en la continuïtat temporal dels projectes més enllà de l'arrancada. A la UA s'assigna un tècnic de la universitat a cada projecte perquè preste ajuda als emprenedors, més enllà de la fase de creació, i a la UV hi ha un programa de consolidació on els emprenedors tenen l'oportunitat de revisar el funcionament de la seua companyia.

Dos camins: start-up i spin-off

Una vegada definits els projectes, arriba el moment de concretar-los i ens trobem amb dos punts clau: l'accés al finançament i a les infraestructures. En la majoria d'universitats, el servei d'assessorament inclou la cerca de finançament públic i privat i hi ha algunes que tenen acords específics per a la cerca de capital llavor. La Universitat de les Illes Balears té convenis per a la concessió d'aval i de microcrèdits per part de dues entitats financeres, Sa Nostra i la Caixa, i València, amb Microbank, de la Caixa. La UB té una línia pilot pròpia des del 2010 on s'aporten 10.000 euros per a finançar

proves de concepte, una verificació que la idea pot portar-se a terme. Tant la UB com la URL aposten per cercar el capital risc i aquesta última està associada a la Xarxa Keiretsu Forum.

L'àrea d'infraestructures està molt més desenvolupada i la majoria d'universitats dis-

posen d'espais diversos que poden anar des d'un viver d'empreses a un parc científic i tecnològic propi. Una incubadora d'empreses és una infraestructura on s'ubiquen de manera temporal projectes empresarials als quals la universitat presta serveis de suport, mentre que els centres tecnològics o els parcs són hàbitats d'interrelació entre els

Bolonya: una oportunitat per a reinventar-se

El Procés de Bolonya constitueix una refundació de la universitat. No només pels aspectes més evidents i que han provocat més discussió, com les reformes curriculars, l'homologació de títols o l'avaluació contínua, sinó perquè cerca inserir la universitat dins del seu entorn socioeconòmic. Aquest pla tracta de potenciar l'ocupabilitat de l'alumnat. Les universitats han d'oferir plans d'estudi, mètodes docents i programes de formació innovadors que, a més de les capacitats de la disciplina, tinguen en compte les demandes laborals. Es pretén, fins i tot, anar més enllà del mercat de treball i potenciar la mentalitat emprenedora dels alumnes. Les quatre administracions que allotgen les universitats de la Xarxa Vives –Espanya, França, Itàlia i Andorra– ja estan dins de l'Espai Europeu d'Educació Superior, l'eina del pla Bolonya per a harmonitzar els diferents sistemes.

Totes les universitats han dut a terme adaptacions dels seus plans d'estudi i han desenvolupat instruments per a potenciar l'apropament entre tots els estaments de la universitat i l'entorn productiu, així com per a fomentar l'esperit emprenedor. Les jornades universitat-empresa, els seminaris o els cursos d'estiu són l'eina més utilitzada. Universitats com la UPF o la UMH, entre altres, han incorporat assignatures sobre la innovació i l'emprenedoria als seus plans d'estudi i a la URL es promou l'esperit emprenedor mitjançant la presentació de plans de creació d'empreses en els treballs de final de carrera, amb premis per als millors projectes presentats. La URV té cursos de creació d'empreses amb crèdits reconeguts. Lleida ha fet obligatori en totes les titulacions realitzar un *practicum* en una entitat aliena a la universitat. La Internacional de Catalunya aposta per impulsar les càtedres universitat-empresa, com la seua càtedra de ceràmica.

Habitualment, els encarregats de fomentar aquestes eines de promoció de l'entorn productiu i l'esperit emprenedor són les fundacions universitat-empresa, les càtedres sobre emprenedoria o les oficines que gestionen les relacions amb el sector privat. O, en el cas de la UPVD, el seu servei de valoració, el Val'UP. L'UJI, a través de la càtedra INCREA, té previst impulsar tres programes que donen suport als emprenedors de tots els membres del col·lectiu universitari. Aquesta vocació transversal també es troba en altres universitats, com ara la UIB, on el projecte RESET realitza activitats de formació i d'assessorament. A Girona, s'implementarà enguany un CRM dins de l'Oficina Universitat-Empreses per tal de gestionar totes les relacions i establir diferents tipus d'acords.

La Universitat de València ha posat l'accent en el professorat i al 2009 va posar en marxa l'Escola d'Estiu per a Professors Universitaris Motivadors de l'Esperit Emprenedor i també promou les estades del personal docent en el sector privat. Una altra via transversal és la que apropa els emprenedors als departaments d'economia o les escoles de negoci, a fi que sàpiguen detectar el potencial productiu de les seues idees o investigacions. La UB vol potenciar l'esperit emprenedor en totes les àrees i ha desenvolupat assessories que cerquen la transferència de coneixement en les àrees d'humanitats i de ciències socials.

El tabú de la presència del sector privat dins de la universitat pública també s'està trencant. La de Vic o la de Girona o la UOC compten amb l'entorn productiu per a l'elaboració dels plans d'estudi. A la de Vic existeix una preocupació especial per la immersió en l'entorn productiu i formen part d'associacions empresarials; en aquest sentit, la Rovira i Virgili ha impulsat la Mesa Socioeconòmica. A la UMH hi ha presència empresarial a diversos òrgans com el Consell Social o el Consell de Qualitat, i a la UAB, una de les universitats considerades veteranes, apareix a les noves titulacions. Per exemple, en el consell assessor de Gestió Aeronàutica.

Montserrat Benito (UAB)

Més de la meitat de Campus d'Excel·lència

Les universitats de la Xarxa Vives han tingut un gran èxit en el programa Campus d'Excel·lència Internacional. Es tracta d'una iniciativa de l'Estat espanyol adreçada a promoure agregacions entre les universitats i altres elements públics i privats, com ara parcs científics, centres tecnològics o l'entorn productiu, amb l'objectiu definit de contribuir al desenvolupament econòmic i social.

Les universitats de la Xarxa estan en més de la meitat dels vuit finalistes. La Universitat de València i la Politècnica de València participen del projecte VLC/Campus, que se centrarà en les àrees de salut, TIC i sostenibilitat. La UPC va presentar el Campus Energia per a treballar en el desenvolupament de noves fonts i millorar l'eficiència amb diverses empreses del sector. Al Campus Icària internacional de la UPF, on també participa la UOC, se cerca aplicar el pas de l'economia industrial a la del coneixement en els sistemes urbans. La UB té el Health Universitat de Barcelona per a treballar en biotecnologia, biomedicina i tecnologies mèdiques i la Universitat de Lleida participa al Campus Iberus amb altres tres universitats. Altres universitats de la Xarxa, com la Universitat de les Illes Balears i la Universitat de Girona, van presentar un projecte conjunt que va superar la primera fase de selecció i durant els propers anys estarà pendent de l'avaluació internacional.

TIC. Fer de la necessitat virtut

La indústria de les TIC és la gran estrella dels projectes nascuts a les universitats de la Xarxa Vives. L'èxit d'aquest sector no és només una qüestió de moda sinó també de facilitat. La Universitat de Girona, on el 60% dels projectes de 2010 corresponen al sector de les TIC, fa una reflexió interessant. Sectors com l'energètic o el biotecnològic tenen més dificultats per arrancar, perquè poden arribar a necessitar un suport inicial en tecnologia i patents de quasi un milió d'euros. Així mateix, els seus resultats necessiten més temps per a concretar-se perquè precisen d'inversions fortes per part de les empreses. Sense caure en la caricatura del garatge ple d'ordinadors, un «emprenedor TIC» necessita molta menys inversió i els resultats poden tenir una aplicació més immediata. Els sectors amb més pes també tenen un fort component territorial. Per exemple, la química i el turisme a la URV de Tarragona, o el sector alimentari a Lleida o Vic.

diversos actors (universitat, empresa i administracions) amb una gestió unificada.

La crisi econòmica no ha aturat la inversió. La UA està construint el nou Centre Incubador d'Empreses de Base Tecnològica en el parc científic d'Alacant, que estarà finalitzat el proper mes de desembre. La URV preveu obrir dues noves instal·lacions el 2012, el viver del Tecnoparc i el del Parc Científic i Tecnològic de Tarragona. La UPF també està preparant el seu viver amb Barcelona Activa. Una altra opció és la col·laboració amb altres institucions. La UPVD té un conveni amb Languedoc-Roussillon Incubation i Transfert LR per a l'ús de les seues instal·lacions, i l'UJI té infraestructures conjuntes amb el Centre Europeu d'Empreses Innovadores. Sàsser es beneficia del programa Innova Re de l'administració regional, que li permetrà obrir un viver d'empreses l'any vinent. La URL disposa de tres models depenent del grau de desenvolupament del projecte i la UOC prepara un viver virtual d'empreses.

Parcs: el punt de trobada

La cara més visible de l'aposta de la universitat per l'emprenedoria són els parcs. Ara bé, no sempre ha estat així. En un primer moment, només eren infraestructures promogudes per l'administració per a l'empresa privada on les universitats participaven poc. A partir dels anys 90, els centres comencen a implicar-se i naix un nou model de parc basat menys en la urbanització i més en la transferència de coneixement entre universitats, administracions públiques i sector privat. El Parc Científic de Barcelona, fundat el 1997, fou el primer parc científic de l'estat espanyol i acull 2.200 professionals i 75 empreses.

Dotze de les universitats de la Xarxa Vives disposen de parc científic i tecnològic i algunes, fins i tot, participen en varis. La URL té des del 2001 el Technova Barcelona i, des

del 2009, l'Esade-Creapolis, que té una zona empresarial i una altra acadèmica. L'UJI té l'Espaitec i l'Espaitec 2 està en marxa amb l'objectiu d'allotjar les empreses que hagen superat els tres anys de vida. La UPVD disposa de dos parcs, ambdós al costat del CNRS (Centre Nacional de la Recerca Científica), un sobre energia solar i un altre sobre biodiversitat. La UPF té el Parc d'Investigació de la UPF de Ciències Socials i Humanes i convenis amb el Parc 22@Barcelona i amb el Parc de la Recerca Biomèdica de Barcelona. La URV participa de quatre parcs, cadascun d'un sector diferent. Vic té un conveni amb l'Ajuntament per a desenvolupar-ne un propi pròximament.

El Parc de Recerca de la UAB es va construir l'any 2007 i, en l'actualitat, compta amb més de 30 centres o instituts de recerca i més de 4.000 investigadors. La Ciutat Politècnica de la Innovació de la UPV va acabar la seua tercera fase el 2009, mentre que el Parc Científic Universitat de València allotja unes 48 empreses, 12 de les quals *spin-off* del centre mateix. El Parc de la UPC es distingeix per una extensa distribució a través de sis pols territorials. El Parque Sardegna Riserche és compartit per tres universitats, una de les quals és Sàsser. A Alacant, el Parc Científic empresarial de la UMH ofereix laboratori clau en mà i col·labora amb les entitats que apleguen els emprenedors de la zona, mentre que el Parc Científic de la UA ofereix laboratoris mixtos. Aquesta col·laboració esdevé cada vegada menys estranya. Els projectes col·laboratius entre empreses i universitats estan substituint la recerca sota demanda per les possibilitats de compartir-ne el resultat. L'empresa està descobrint la universitat.

Casos d'èxit: de la computadora biològica als tons del Barça

El moment més dolç de tot procés arriba quan l'empresa es consolida i comença a obtenir els primers resultats. Pràcticament

Una nova font de finançament

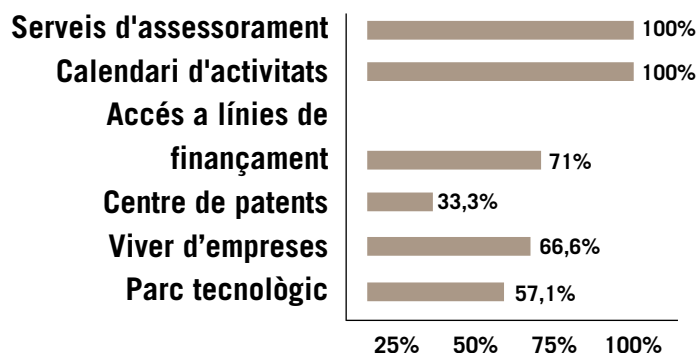
Les universitats són una de les institucions que més estan patint la crisi. A més de baixar la calefacció o modificar l'horari de les biblioteques, algunes han optat per pujar el preu de les matrícules o prescindir d'alguns projectes d'investigació. Hi ha altres canvis. El pla Bolonya planteja una reforma del finançament universitari basada en la diversificació de l'origen dels fons. El canvi afecta tots els centres, tot i que és molt més evident en els públics.

Els fons ja no vindran quasi en la seua totalitat de les administracions, sinó que hi haurà aportacions d'empreses a través del mecenatge i la universitat, mitjançant la transferència de coneixement, que generarà els seus propis recursos.

El benefici no arriba tant en la creació d'empreses *spin-off* com en la investigació col·laborativa amb el sector privat per l'explotació conjunta dels resultats.

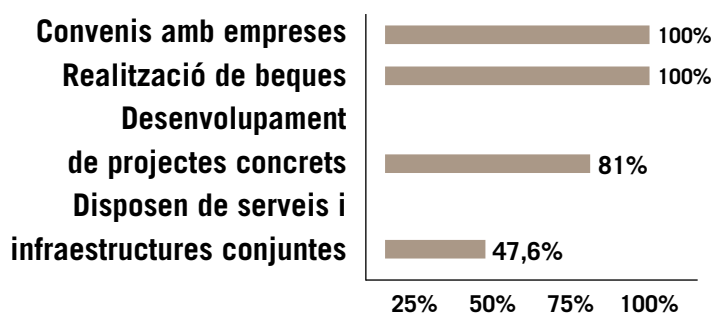
Al 2009, per exemple, la UB va signar uns 800 contractes de col·laboració amb un volum de 17 milions d'euros i, a la UPV, una part important dels ingressos provenen de la col·laboració amb el sector privat. La UPC va estimar en quasi 77 milions els seus ingressos per projectes de R+D+i. Comencen a ser xifres apreciables i segurament serà necessari trencar tabús.

Gràfica R1. Relació amb l'emprenedoria

Nota: Dades de 21 universitats

Gràfica R2. Relació amb l'empresa

Nota: Dades de 21 universitats

totes les universitats de la Xarxa Vives poden exhibir casos d'èxit i no és estrany que alguna innovació eixida de la universitat arribe als mitjans, com les investigacions d'un grup del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, vinculat a la UPF, per realitzar operacions de computació amb cèl·lules. L'èxit de les proves amb cèl·lules de llevat obri el camp de la biologia sintètica. Advancell, fundada per dos professors de la UB i dos de l'Hospital Universitari La Fe de València, està desenvolupant un nou tractament per a un tipus concret de leucèmia. Un grup d'investigadors vinculats a la UPC va presentar un assistent virtual per a persones dependents, la UPV té un projecte de cotxe elèctric que ha tingut una prova pilot a Sagunt i la UIC ha gestionat una patent per a ampliar els usos del teixit ceràmic.

La mera consolidació d'un projecte és quelcom per sentir-se orgullós. AB Biotics, creada l'any 2005 per dos doctorands de la UAB, acaba d'eixir al MAB valorada en 16 milions d'euros. El grup de Robòtica i Visió per Computador de Girona va crear al 2004 l'empresa DSet Embedded Solutions. Altres exemples són NT Sensors, de la URV; i2e o Prompsit, d'Alacant, o els

laboratoris Sanifit, de la UIB. Oceansnell, nascuda de la UV, és una consultora mediambiental marina.

Hi ha universitats amb èxits en sectors molt definits i, en alguns casos, inhabituals, com la UPF, que tenen un potent Grup de Tecnologia Musical, del qual han eixit les empreses BMAT i el sistema Reactable, un concepte innovador de música col·laborativa i visual. També és interessant la relació de la UMH amb l'esport: una de les seues *spin-off* va desenvolupar una samarreta innovadora per a esportistes i un altre grup investiga la preparació física en l'esport d'elit i la *spin-off*. Nutracitrus desenvolupa nous productes a base d'extractes de fruites i verdures.

L'aposta de la UPVD en la investigació de la biodiversitat marina a través d'un dels seus parcs científics s'ha concretat en Akinao, una de les seues *spin-off*, que es dedica a treballar en nous pesticides a través d'organismes marins. A la UPV, Das Photonics desenvolupa productes basats en la seua pròpia tecnologia fotogràfica per a sectors com l'aeroespacial. De la Ramon Llull han nascut l'operadora alternativa de telefonia mòbil FonYou i VozTelecom, pionera a oferir

solucions de VoIP a pimes. A finals de 2011, s'espera que l'Institut de Geomàtica de la UPC presente un sistema d'alta tecnologia per millorar el rescat de persones. L'empresa Muf, que feia els dibuixos *Barça Toons*, va nàixer de la UAB.

La llista pot ser inacabable. La majoria de les informacions que fan referència a innovació o a alta tecnologia tenen el cognom d'una universitat. La crisi econòmica iniciada el 2008 ha accentuat els processos de deslocalització industrial des d'Europa fins als països emergents. L'aposta per una nova economia basada en la societat del coneixement és una necessitat on les universitats, gràcies als seus instruments de transferència de tecnologia cap al sector productiu, seran un pilar bàsic. Els emprenedors són un eix central de les polítiques universitàries que veuen com la tercera missió, la transformació del coneixement, ha d'esdevenir una aposta que els servisca, fins i tot, per a assolir finançament propi i per a garantir la seua expansió i la seua independència.

Per Jordi López
Periodista
Fotografies: UAB i UPV

Montse Ayats
 Editora
 Eumo Editorial (Universitat de Vic)

Editar per a la nova generació digital

Universitat i edició formen un binomi indissociable al servei del coneixement, la cultura i la recerca. Els serveis de publicacions i les editorials universitàries són doncs, des del meu punt de vista, absolutament necessaris per difondre la ciència i la cultura que es produeix al nostre país.

Ara bé, avui, aquesta difusió s'ha de continuar fent preferentment sobre paper? Crec que no! Ja l'any 1993, Ricard Torrents, primer rector de la Universitat de Vic i una de les persones que més ha reflexionat i ha escrit sobre la institució universitària al nostre país, apuntava a *Les raons de la Universitat* –un llibre que inclou un capítol magnífic sobre «Universitat i llibres», que us convido a llegir–: «No és la prosa, la llengua escrita, sinó el paper, suport tradicional del llibre, allò que és substituït progressivament per altres suports [...] Res de tot això, però, no substitueix l'activitat de formular el pensament i comunicar-lo deixant-ne empremtes sobre el suport que sigui. El paper caurà en desús com a vehicle de transacció científica, però els suports magnètics no araconaran l'escriptura que expressa el pensament científic o el comunica.»

Les universitats del segle XXI continuen tenint la necessitat de comunicar el pensament científic i cultural que generen. Alhora, però, han de tenir en compte també que entre el públic, cada cop anirà tenint més pes un nou sector, el dels nadius digitals

Efectivament, hem de partir de la premissa que les universitats del segle XXI continuen tenint la necessitat –i l'obligació, diria jo!– de comunicar el pensament científic i cultural que generen entre la comunitat universitària, entre els professionals i a la societat en general. Alhora, però, han de tenir en compte també que entre el públic, cada cop anirà tenint més pes un nou sector, el dels nadius digitals, la generació familiaritzada amb la web 2.0, una generació que és competent en la integració de sabers, en la recerca per Internet, en la navegació hipertextual, una generació que consumeix béns culturals en format digital i a uns preus reduïts.

És urgent, doncs, que la indústria editorial, i més concretament els serveis de publicacions i les editorials universitàries, donem respostes a aquest nou públic. El sector editorial universitari català, que compta amb els millors investigadors i continguts de qualitat, hauria de ser capdavanter en la incorporació de materials digitals a la xarxa, en la investigació dels models de negoci que se'n poden derivar (descàrregues senceres o parcials, recerca del text complet, venda «en paquets»...), i en la recerca de distribuïdors que actuïn com a aliats tecnològics. I tot això s'hauria de fer, a parer meu, a través d'un treball conjunt i coordinat entre les universitats dels territoris de parla catalana i amb el lideratge la Comissió de Publicacions de la Xarxa Vives.

Universitat Abat Oliba CEU
 CEU Ediciones
 A/e: jbarrayc@uao.es
 www.ceu.es

Universitat d'Alacant
 Servei de Publicacions
 A/e: publicaciones@ua.es
 http://publicaciones.ua.es

Universitat d'Andorra
 A/e: uda@uda.ad
 www.uda.ad

Universitat Autònoma de Barcelona
 Servei de Publicacions de la UAB/
 Edicions UAB
 A/e: sp@uab.cat
 http://publicacions.uab.es

Universitat de Barcelona
 Publicacions i Edicions de la
 Universitat de Barcelona
 A/e: comercial.edicions@ub.edu
 www.publicacions.ub.es

Universitat de Girona
 Servei de Publicacions
 A/e: publicaciones@udg.edu
 www.udg.edu

Universitat de les Illes Balears
 Edicions UIB
 A/e: info.edicions@uib.es
 http://edicions.uib.es

Universitat Internacional de Catalunya
 Servei de Publicacions
 A/e: publicaciones@uic.es
 www.uic.es

Universitat Jaume I
 Publicacions de la Universitat Jaume I
 A/e: publicaciones@uji.es
 www.tenda.uji.es

Universitat de Lleida
 Edicions de la Universitat de Lleida
 A/e: eip@eip.udl.es
 www.publicacions.udl.cat

Universitat Miguel Hernández d'Elx
 A/e: info@umh.es
 www.umh.es

Universitat Oberta de Catalunya
 Editorial UOC, SL
 A/e: ediuoc@ediuoc.es
 www.editorialuoc.com

Universitat de Perpinyà Via Domitia
 Presses Universitaires de Perpignan
 A/e: pup@univ-perp.fr
 www.univ-perp.fr

Universitat Politècnica de Catalunya
 Iniciativa Digital Politècnica
 A/e: edicions-upc@upc.es
 www.edicionsupc.es

Universitat Politècnica de València
 Editorial Universitat Politècnica de València
 A/e: public@upvnet.upv.es
 www.editorial.upv.es

Universitat Pompeu Fabra
 Unitat d'Informació i Projectió Institucional
 A/e: uipi@upf.edu
 www.upf.edu

Universitat Ramon Llull
 Gabinet de Comunicació de la URL
 A/e: gabco@rectorat.url.edu
 www.url.edu

Universitat Rovira i Virgili
 Publicacions URV
 A/e: publicaciones@urv.cat
 www.urv.cat/publicacions

Universitat de Sàsser
 A/e: scrivalrettore@uniss.it
 www.uniss.it

Universitat de València
 Publicacions de la Universitat de València
 A/e: publicaciones@uv.es
 http://puv.uv.es

Universitat de Vic
 Eumo Editorial
 A/e: eumoeditorial@eumoeditorial.com
 www.eumoeditorial.com

Amadeu Albós *et alii*
Signatura digital

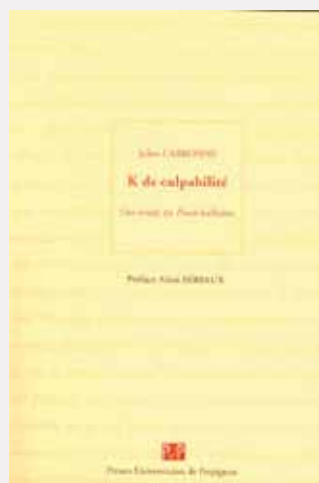
Aquest manual presenta els aspectes més rellevants de la signatura digital, des dels conceptes més teòrics fins als més pràctics. Proporciona al lector una visió general, però acurada i rigorosa, de la signatura digital, del seu funcionament, de la seua aplicació, així com una avaluació de la seguretat que ofereix.

Sant Julià de Lòria: Universitat d'Andorra, 2009 · 64 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-99920-0-555-2 · 12 €

Julien Carbonne
K de culpabilitat
Une étude du Procès kafkaïen

Joseph K. s'acaba d'aixecar del llit i dos carcellers que l'esperen a la porta de la seva habitació li diuen que està detingut. És culpable. De què? Com? Qui l'ha denunciat? Ningú ho sap i l'autor del *Procès* no ho tornarà a desvelar. Kafka deixa al lector que jutge ell mateix. Una invitació per meditar sobre la noció de culpabilitat.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 72 pàg. · 14 x 20 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-061-0 · 12 €

Vicent Ferrer
Quaestio de unitate universalis

En la *Qüestió sobre la unitat de l'universal* Vicent Ferrer elaborà la seua resposta al problema dels universals en la línia del realisme moderat de Tomás d'Aquino. L'argumentació mostra que Ferrer excel·lia en el domini del discurs filosòfic del segle XIV. Les seues reflexions, redactades originalment en llatí, foren traduïdes a l'hebreu a mitjan segle XV.

Santa Coloma de Queralt: Publicacions URV: Universitat Autònoma de Barcelona: Obrador Edèndum, 2010 · 336 pàg. · 17 x 24 cm · Cartoné · ISBN 978-84-8424-175-1 · 35 € · Anglès, català, hebreu, llatí

Josep Antoni Clua Serena
El rostre de la Medusa
Manual de Mitologia grega en els seus textos literaris

Amb pròleg de Carles Miralles i introducció de l'autor, el llibre és un nou manual de mitologia grega a través de les distintes versions en traducció catalana. És una nova aposta pedagògica i propèdèutica, amb interpretacions simbòliques, psicològiques i culturals dels mites triats i una vintena de textos crítics, amb abundosa bibliografia i recull d'il·lustracions.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 178 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8409-308-4 · 24 €

John von Neumann, Alan M. Turing
L'ordinador i el cervell
Els ordinadors i la intel·ligència
Traducció de Jordi Ainaud i Escudero

L'ordinador i el cervell, de John von Neumann (1957), i *Els ordinadors i la intel·ligència*, d'Alan M. Turing (1950), són el fruit de la saviesa que tots dos havien acumulat sobre els camins paral·lels de la neurociència i la informàtica. Es tracta de dues reflexions complementàries molt lúcides sobre la incipient informàtica de mitjan segle XX.

Santa Coloma de Queralt: Publicacions URV: Obrador Edèndum, 2010 · 129 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-158-4 · 14 €

Jordi Santonja Blanes
De les fractals als videojocs
Gràfics per ordinador, una visió general

Visió general sobre la generació d'imatges amb l'ordinador. Comença amb els fonaments d'electrònica i matemàtiques i segueix amb conceptes bàsics i diferents aplicacions de la generació d'imatges, per a acabar oferint una descripció del passat, del present i del possible futur. Ideal com a introducció als gràfics per ordinador i com a referència de tècniques i aplicacions.

València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 216 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-602-2 · 14 €

SABIES QUE...?

Els trets de personalitat permeten predir des de la infància la predisposició a un consum abusiu d'alcohol

Els estudis desenvolupats per investigadors del Grup de Personalitat i Psicopatologia de la Universitat Jaume I, demostren que els trets de personalitat d'un niquet de 12 anys permeten predir la predisposició a un consum abusiu d'alcohol en anys posteriors. El catedràtic de Psicologia de la Personalitat, Generós Ortet, destaca que «si podem detectar els patrons de la forma de ser abans que aparega el problema, podem fer campanyes de prevenció dirigides a aquestes persones en situacions de major risc». En 2003, els investigadors de l'UJI van posar en marxa un estudi longitudinal prospectiu amb una mostra d'al voltant de 500 adolescents de 1r d'ESO. El grup va mantenir l'estudi sobre les variables psicològiques i socials d'aquests mateixos adolescents durant quatre anys, i va detectar que a partir de la personalitat i d'altres variables psicològiques i socials, als 12 anys es podia predir de manera significativa el consum d'alcohol als 16. Aquests resultats han sigut corroborats per un altre estudi transversal, realitzat amb universitaris, i dos projectes transculturals amb Escòcia i Canadà.

Conrad Vilanou Torrano,
Jordi Planella Ribera (coords.)
De la compassió a la ciutadania
Una història de l'educació social

Aquest llibre és fruit del treball de diferents historiadors de l'educació, provinents de distintes zones geogràfiques, que es mostren apassionats per oferir mirades històriques a les problemàtiques socials actuals que ens acompanyen en les projeccions del futur. El llibre revisa els temes clau que ens permeten entendre l'actual praxi de l'Educació Social.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 · 382 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9788-880-6 · 29 €

Mireia Tintoré Espuny (coord.)
Manual de Organización de Instituciones Educativas
Un modelo humanista

El llibre revisa la teoria i la pràctica de l'organització escolar: com s'organitzen els recursos i les relacions en un centre educatiu i com es dirigeix. També s'ocupa de presentar el marc legal del sistema educatiu espanyol i català en referència a Europa i al dret universal a l'educació. És un bon manual per a conèixer millor aquesta ciència emergent que és l'Organització d'Institucions Educatives.

Barcelona: Servei de Publicacions de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC), 2010 · 168 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-936160-8-3 · 12 €

Derek Bok
Universidades a la venta
La comercialización de la educación superior

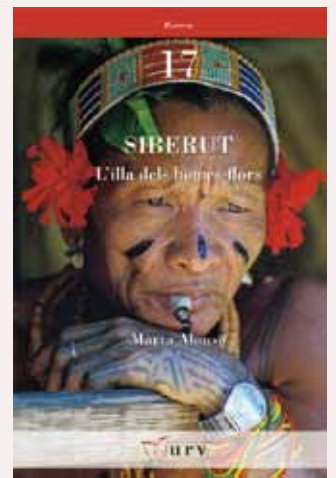
Es pot vendre tot a la universitat si el preu és bo? En aquesta obra, un dels responsables acadèmics més importants d'Estats Units ens adverteix que la resposta sol ser afirmativa. Derek Bok, qui fou rector de la Universitat de Harvard, realitza aquesta primera anàlisi exhaustiva de la creixent comercialització en les institucions acadèmiques americanes.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2010 · 244 pàg. · 15 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-370-7844-1 · 18 €

Marta Alonso
Siberut
L'illa dels homes-flors

Siberut és una illa d'Indonèsia on habiten els mentawai, coneguts com homes-flor pels ornaments amb què es guarneixen el cos. Fa alguns anys l'autora i el seu home van conèixer a la jungla amb ells. El resultat és aquest llibre: el relat d'un viatge inobidable i una reflexió sobre la convivència entre persones que provenen de mons diferents, però que proven de comunicar-se.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 224 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-172-0 · 14 €

Juan Ortiz, Ivana Frasquet (ed.)
Jaque a la Corona
La cuestión política en las Independencias Iberoamericanas

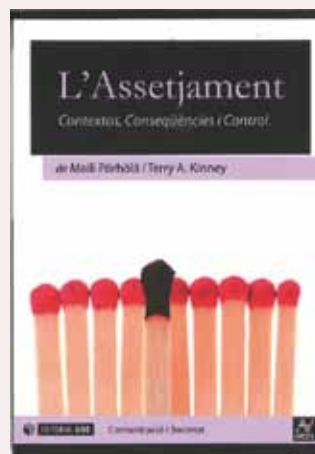
La crisi de la monarquia espanyola i la manera com la nova constitució estructurava l'economia, el comerç, la política i la burocràcia entre la Península i Amèrica queda de manifest en les investigacions d'aquesta obra, que reconstrueixen els factors ideològics i polítics de la naixent Amèrica, des dels moments previs a la independència i fins a dues o tres dècades després.

Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2010 · 341 pàg. · 17 x 24 cm · Cartoné · ISBN 978-84-8021-754-5 · 21 €

Ferran Mañé Vernet
La inserció en el mercat de treball dels estudiants de la URV

A partir de les dades de la mostra de la URV del «Questionari per al seguiment de la inserció laboral dels graduats universitaris», el nostre objectiu fonamental és intentar presentar un informe que permeta detectar les possibles dificultats que tenen els titulats en la inserció laboral i l'adequació de la formació que es transmet a l'alumnat en els llocs de treball.

Tarragona: Publicacions URV, 2009 · 103 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-169-0 · 12 €

Maili Pörhölä, Terry A. Kinney
L'Assejament
Contextos, Conseqüències i Control

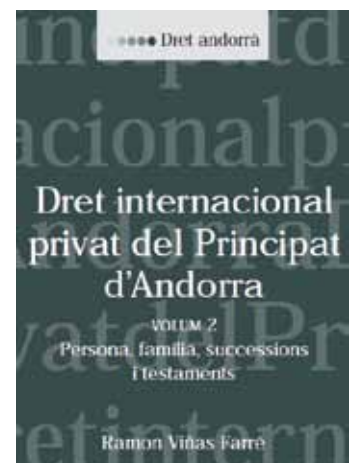
L'assejament apareix en diferents contextos socials. En aquest llibre, analitzem i sintetitzem la recerca existent sobre l'assejament entre xiquets a l'escola i entre adults a la feina, i en contextos cara a cara i en línia, d'arreu del món. L'assejament és un problema social seriós i pancultural que s'ha d'abordar comprenent-ne els contextos i les conseqüències.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 · 122 pàg. · 15 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9788-939-1 · 17 €

Ramon Viñas Farré
Dret internacional privat del Principat d'Andorra
Volum 2. Persona, família, successions i testaments

Volum destinat a les institucions del dret civil internacional que comprèn les qüestions relatives a la persona física, al matrimoni, la filiació per naturalesa i adopció i finalment la successió per causa de mort i el trust. Es tracta d'un treball d'investigació necessari que culmina la feina feta en el volum anterior. És una obra de referència sobre dret internacional privat andorrà actual.

Sant Julià de Lòria: Universitat d'Andorra, 2009 · 373 pàg. · 14 x 20 cm · Rústica · ISBN 978-99920-60-03-2 · 26,24 €

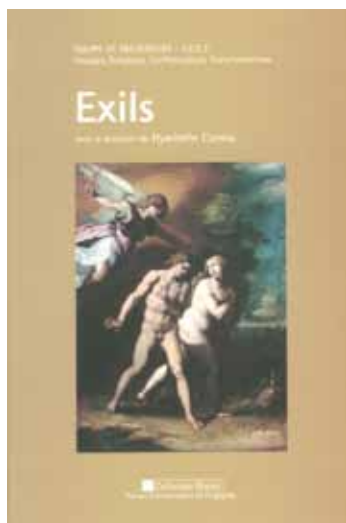

Hyacinthe Carrera (dir.)

Exils

L'obra tracta la qüestió de l'exili en diferents aspectes: estudis de llengua, diaris de viatgers, d'artistes, moviments d'individus aïllats o individus en grups, reals o imaginaris, obligats o voluntaris. Al centre de totes les experiències més enllà del patiment que engendra l'exili, aquest últim apareix com un ressort poderós de creativitat i de vida.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 214 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-070-2 · 20 €

Universitat Rovira i Virgili
Memòria de la qualitat a la URV 2006-2010

Aprovada per la Comissió de Qualitat Institucional de 8 de març de 2010, aquesta memòria és un instrument per retre comptes del que s'ha fet a la URV per millorar la qualitat de la seua oferta docent i de les activitats docents i de recerca. A més, s'exposa per què s'han fet totes aquestes accions i el plantejament estratègic que s'ha posat en marxa.

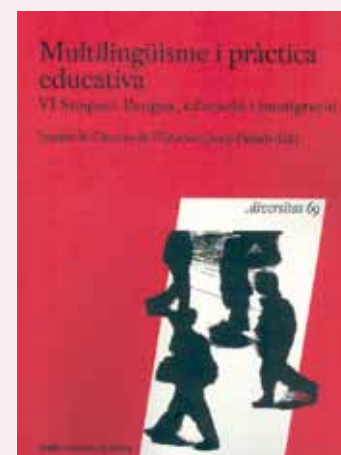
Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 130 pàg. · 21,5 x 30,5 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-170-6 · 20 €

Antigone Mouchtouris (dir.)

**DISCRIMINATION
Construction sociale**

El lector podrà trobar articles sobre la construcció de la discriminació a través de diversos àmbits: aspecte sociològic, anàlisi crítica i comparativa de la discriminació positiva. Debat amb la noció d'actituds discriminatòries, l'aspecte jurídic de la construcció i la dimensió històrica i política amb la colonització.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 214 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-062-7 · 17 €

Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach (ed.)
Multilingüisme i pràctica educativa VI Simposi: llengua, educació i immigració

Aquest volum recull les conferències plenàries i les experiències de tres centres educatius amb propostes innovadores interessants, que parteixen de realitats sociolingüístiques diverses. Totes elles són aportacions de primer ordre en relació amb un tema de tanta transcendència per al futur dels nostres països, com és el de les implicacions educatives del multilingüisme.

Girona: Universitat de Girona, 2010 · 276 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-337-0 · 12 € · Català, espanyol

Los libros electrónicos de las universidades españolas en

www.unebook.es

Begoña Fuster García *et alii*
Crecimiento internacional de grupos turísticos españoles. Estudio de casos

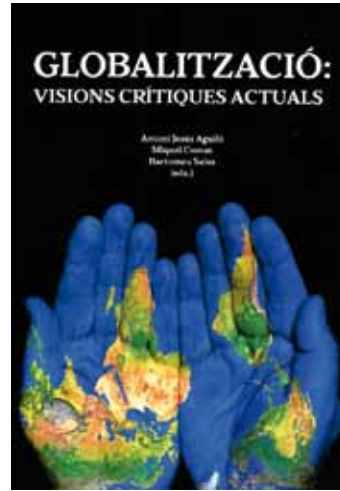
Anàlisi, a partir d'un estudi de casos de sis grups turístics espanyols, del procés d'expansió internacional del sector hotelier espanyol de vacances. Aporta una visió novedosa de les seues estratègies d'internacionalització i de les aliances empresarials necessàries. Analitza, també, la tendència recent cap al turisme residencial.

Alacant: Publicacions de la Universitat d'Alacant, 2010 · 196 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9717-142-7 · 20 €

Jose Maria Cela *et alii* (coord.)
La URV cap a l'EEES

Aquest document presenta un breu recorregut per les estratègies institucionals que han impulsat el procés de convergència europea a les diferents titulacions de la Universitat Rovira i Virgili. Com a eix central es descriu la metodologia de treball per desenvolupar projectes formatius en sintonia amb l'EEES, i es detalla l'estat d'aquest procés d'adaptació a la URV.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 118 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-179-9 · 20 € · Català, espanyol

Antoni Jesús Aguiló *et alii* (ed.)
Globalització: visions crítiques actuals

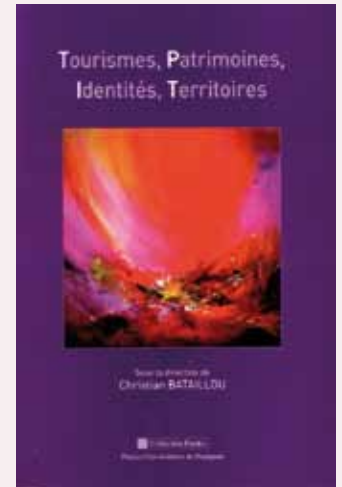
Aquest llibre aborda de manera àmplia, interdisciplinària i rigorosa la problemàtica actual derivada dels processos de globalització de la societat: indaga en les seues causes i conseqüències socials i en les polítiques econòmiques, culturals i ecològiques, per tal d'oferir tant al gran públic com a l'especialitzat eines d'interpretació i d'anàlisi crítica d'aquest fenomen.

Palma: Edicions UIB, 2010 · 15 x 21 cm · CD-ROM · ISBN 978-84-8384-159-4 · 15 €

Christian Bataillon (dir.)
Tourismes, Patrimoines, Identités, Territoires

L'anàlisi del turisme que es presenta en aquesta obra explica detalladament els factors humans sovint negligits a favor d'una reducció econòmica considerable. Els territoris hi apareixen com uns espais dotats d'identitats que els patrimonis il·lustren i la copresència relacionada al turisme ho permet.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 600 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-059-7 · 30 €

Francisco Juan García Bacete *et alii* (coords.)
Intervención y mediación familiar

Fruit de les tres primeres edicions del màster en Intervenció i Mediació Familiar naix aquest manual, que ajudarà tant a estructurar el coneixement relatiu al fenomen familiar, a les relacions entre els seus membres i amb altres institucions socials, com a fomentar les competències necessàries per dedicar-se millor al benestar i al desenvolupament de les persones.

Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2010 · 613 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8021-792-7 · 30 €

Claustre de la Universitat Rovira i Virgili
Pla estratègic d'internacionalització URV: Obrint portes al món i al territori

El Pla estratègic d'internacionalització culmina el procés de definició de la visió de la Universitat, que descriu una URV arrelada al seu territori i plenament integrada en els espais globals d'educació superior i de recerca, amb el convenciment que el caràcter internacional de la seua activitat contribueix al desenvolupament territorial i, amb aquest, el de tot país.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 128 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-145-4 · 12 € · Anglès, català

Lluís Pastor
FUNIVERSITY Els mitjans de comunicació canvien la universitat

Funiversity és la millor dreuera possible per parlar d'una universitat divertida. Així de clar: *fun* més *university*. És la solució per a la universitat del segle XXI. Vol ser un crit de guerra, vol ser l'avís de Pepito Grillo. Detecta algunes teories sobre la universitat i la societat en la qual vivim, i també sobre la universitat i els mitjans de comunicació.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 · 150 pàg. · 15 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-9788-122-7 · 21 €

Carmen Lázaro Guillamón (ed.)
Cooperación al desarrollo y alternativas frente a la crisis

Els treballs que s'hi presenten van des del desenvolupament local fins al codesenvolupament, els estudis de pau, l'acció humanitària, l'educació per al desenvolupament i els eixos transversals del desenvolupament. L'objectiu: que siga possible la reflexió crítica sobre nous instruments i formes per a pal·liar els efectes de l'actual situació de crisi econòmica.

Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2010 · 536 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8021-795-8 · 30 €

ceics campus
d'excel·lència
internacional
catalunya sud

campus
de excelencia
internacional
cataluña sur

campus
of international
excellence
southern catalonia

**CAMPUS
MEDITERRANI
DE LA INVESTIGACIÓ**
EN QUÍMICA I ENERGIA,
NUTRICIÓ I SALUT, ENOLOGIA,
TURISME I PATRIMONI I CULTURA

*Junts ja som
una regió del coneixement
amb projecció internacional.*

**Ens movem
per moure el món
Enhorabona!**

Reconegut per:

 UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

www.ceics.eu

Entitats agregades promotores:

Nous aires mariners
 pentinen els vestigis dels
 antics nuclis medievals i
 romans que constitueixen
 les ciutats actuals de
 Castelló de la Plana
 i Tarragona. I com a
 testimonis, i alhora grans
 artífexs de l'evolució urbana
 que mira cap a endavant,
 hi ha les seues universitats
 –UJI i URV–, dues institucions
 transmissores de
 coneixement i de cultura que
 també exerceixen el paper
 de punt de connexió entre
 tradició i noves tecnologies,
 entre societat i empresa, i
 que salvaguarden uns valors
 d'Humanisme que els són
 inherents i que rescaten i
 mantenen per al futur.

Efervescència urbana a la vora de la mar

Si deixem de banda les característiques més populars d'aquestes dues ciutats –com ara que són mediterrànies i que tenen un pes decisiu del seu passat fundacional, primer iber i després sarraí l'una i romà l'altra–, i filem una mica més prim, és evident que Castelló de la Plana i Tarragona tenen molts punts en comú així com també moltes meravelloses diferències que avui ja són trets identitaris.

Hi havia una vegada Castalias i Tarakon...
 Quan els ibers habitaven la Península, pels volts del segle IV aC, van fundar dos assentaments anomenats Castalias (també Cartalias o Castalium) i Tarakon (també Kesse), que van donar origen a les actuals ciutats de Castelló i Tarragona.

En el cas de la ciutat de la Plana valenciana serien els àrabs els qui van construir, després, al tossal de la Magdalena el primer castell que dóna nom a l'urbs. Diverses lluites entre islàmics i cristians (amb el Cid al front) s'hi van succeir, fins que l'any 1251 el rei Jaume I va autoritzar traslladar definitivament la vila i els seus habitants al terrenys de la plana litoral. I és aquesta la data que els castellanencs consideren com a fundacional de la seua ciutat, perquè la situa al seu emplaçament actual.

Pel que fa a la Tarakon ibera, va cedir davant la invasió romana, que va rebatejar-la com a Tàrraco, la primera seu militar de l'imperi fora de la península Itàlica. La seua importància també radica en el fet que la

conquesta d'Hispania va partir de Tàrraco, on els romans van governar durant més de set-cents anys, per la qual cosa l'empremta d'aquest poble i la seua cultura a la ciutat catalana és tan present encara avui dia.

Quan va passar el temps de domini de l'Imperi Romà, a Tarragona, i del poder morisc, a Castelló, cada època va aportar nous aires a les dues viles, però el fet de ser ciutats portuàries i vinculades al comerç per mar les ha dotades d'un sentir cosmopolita que ha motivat, també, un intercanvi cultural i de coneixement constant i creixent.

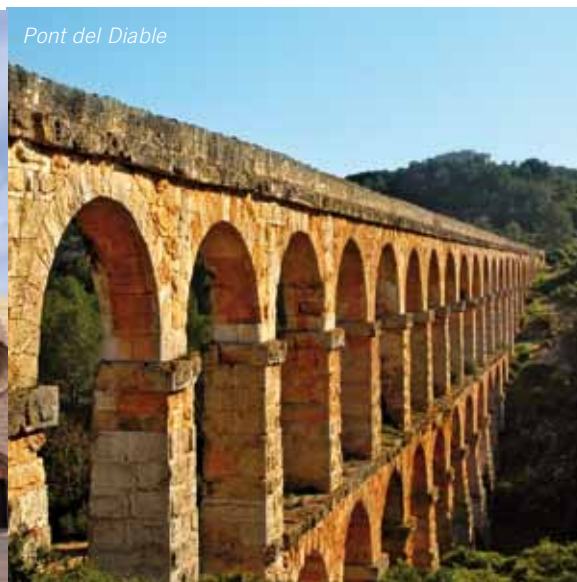
És per això que les seues respectives institucions universitàries d'enguany són tan valorades com a part irrenunciable d'ambdues ciutats, i així ho manifesten els responsables consistorials. A l'Ajuntament de Tarragona ho tenen clar: «No podríem entendre la ciutat sense la Universitat Rovira i Virgili (URV) i els seus campus», afirmen des del Departament de Comunicació. I és que la URV és considerada com a «una de les potes clau de Tarragona», tant pel que fa al coneixement i a la recerca com en la seua implicació en la generació d'infinat d'activitats culturals. D'aquesta manera, «tant els estudiants com els docents es converteixen en membres actius de la societat tarragonina i aconsegueixen que la ciutat guanyi en debat, esperit actiu i constructiu», continuen dient des de Comunicació del consistori, la qual cosa «ens permet, encara més, dissenyar plegats el nostre futur».

Amfiteatre romà

Catedral de Tarragona

Pont del Diable

Així, també és permanent la col·laboració mútua entre universitat i ciutat per fomentar el creixement econòmic territorial, com per exemple pel que fa a la promoció turística, sector on el 2010 s'ha creat el pla de dinamització de la Tàrraco romana, un pla amb un pressupost de més de 4 milions d'euros que ha estat redactat per l'Escola de Turisme de la URV. La indústria química és un altre dels puntals econòmics i de recerca que es potencien a Tarragona per part d'Ajuntament i URV, de la mà del sector privat. En aquest sentit, el seu projecte actual més destacat és el del Parc Tecnològic de la Química i l'Energia, que quedarà situat a la zona de Sescelades, on actualment hi ha un dels dos campus que la Rovira i Virgili té a Tarragona –a més d'altres cinc ubicats a Reus (2), Coma-ruga, Vila-Seca i Tortosa.

Miguel Ángel Mulet, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Castelló, parla de la relació entre la Universitat Jaume I (UJI) i la ciutat en termes semblants a com ho fan els seus homòlegs de Tarragona: d'un vincle de compromís permanent d'intercol·laboració entre totes dues institucions. Tant l'alcalde de Castelló com ell mateix són membres del Consell Social de l'UJI i de la Fundació Universitat-Empresa, que conjuntament porten endavant diversos programes com premis d'investigació, exposicions, concerts i inclús la Filmoteca, que abans era de titularitat municipal i ara s'ha traslladat al Paranimf del campus.

Al centre de Castelló, a l'antic edifici de la Llotja del Cànem, hi ha la Seu de la Ciutat de l'UJI, on s'hi programen des de fa quatre anys activitats culturals i artístiques gràcies a un conveni entre la universitat i el consistori municipal. La Llotja també acull una unitat d'informació universitària, la Societat

d'Antics alumnes de l'UJI (Sauji) i sales de premsa. Però el gran projecte conjunt del futur immediat, segons confirma Mulet, és el gran centre que s'està construint a l'antic edifici d'Hisenda, a l'Hort dels Corders, on l'Ajuntament de Castelló desenvoluparà la seua activitat sociocultural i l'UJI de recerca. Aquest espai disposarà de sala

d'exposicions, sala d'actes i biblioteca, i la Universitat preveu instal·lar-hi un centre d'alfabetització digital i un altre per l'autoaprenentatge de llengües.

Dos noms il·lustres per a dues universitats

Jaume I el Conqueridor (1208) és qui dóna nom a la universitat de Castelló, fundada el

Radiografia breu de dues ciutats

Castelló

- Població total: 180.690 habitants.
- Aeroports: Castelló-Costa Azahar, a 40 km del centre de Castelló (pròxima apertura).
- Estudiants a la Universitat Jaume I (UJI): 14.702.
- Titulacions de grau de l'UJI adaptats a l'IEES: 29. Administració d'Empreses, Criminologia i Seguretat, Comunicació Audiovisual, Dret, Economia, Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural, Enginyeria en Disseny Industrial i Desenvolupament de Productes, Enginyeria Elèctrica, Enginyeria d'Edificació, Enginyeria en Tecnologies Industrials, Enginyeria Informàtica, Enginyeria Mecànica, Enginyeria Química, Estudis Anglesos, Finances i Comptabilitat, Història i Patrimoni, Humanitats, Estudis Interculturals, Infermeria, Matemàtica Computacional, Medicina, Mestre o Mestra d'Educació Infantil, Mestre o Mestra d'Educació Primària, Periodisme, Psicologia, Publicitat i Relacions Públiques, Química, Relacions Laborals i Recursos Humans, Traducció i Interpretació i Turisme.
- Biblioteques: 12 en total, de les quals 1 universitària i 8 espais públics de lectura.
- Cinemes: 3 (2 multisala).
- Aliments emblemàtics i altres productes típics: taronja, mandarina, llima i cítrics en general; olives i oli; arrossos, paelles i fideuades; coques (de Castelló i mal feta); olla de la Plana i de recapte; o figues albardaes. Tradicionalment es cultivava la canyamel (canya dolça o canya de sucre) amb els seus emblemàtics trapig (tallers-magatzems), però la competència de la producció americana va fer que s'abandonara i es potenciara el cultiu de cànem, que també va acabar desapareixent.

Tarragona

- Població total: 140.184 habitants.
- Aeroports: Reus, a 13 km del centre de Tarragona.
- Estudiants a la Universitat Rovira i Virgili (URV): 11.344.
- Titulacions de grau de la URV adaptats a l'IEES: 37. Administració i Direcció d'Empreses, Anglès, Arquitectura, Bioquímica i Biologia Molecular, Biotecnologia, Comunicació Audiovisual, Dret, Economia, Enginyeria Agroalimentària, Enginyeria Elèctrica, Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica, Enginyeria Informàtica, Enginyeria Mecànica, Enginyeria Química, Enginyeria Telemàtica, Educació Infantil, Educació Primària, Educació Social, Enologia, Finances i Comptabilitat, Fisioteràpia, Geografia i Ordenació del Territori, Història, Història de l'Art, Infermeria, Llengua i Literatura Catalanes, Llengua i Literatura Hispàniques, Medicina, Nutrició Humana i Dietètica, Pedagogia, Periodisme, Psicologia, Publicitat i Relacions Públiques, Química, Relacions Laborals i Ocupació, Treball Social i Turisme.
- Biblioteques: 16 en total, de les quals 2 universitàries.
- Cinemes: 1 (multisala).
- Aliments emblemàtics i altres productes típics: marisc i peix blau amb Denominació d'Origen Peix Blau de Tarragona; cassola de romesco; paella marinera, arròs negre, arrossejat i fideus rossejats; vins de la DO Tarragona; i dins de la província, olis i olives arbequines, vins i caves del Penedès i del Priorat, avellanades de Reus i calçots de Valls, tots amb denominació d'origen.

Per la Magdalena, festa amb gaiates i canyes

No és la patrona de la ciutat i, malgrat això, santa Maria Magdalena és la protagonista de les festes al carrer més populars i esperades de Castelló de la Plana. Aleshores, si no es venera la patrona –que és la Mare de Déu del Lledó–, quin és l'origen d'aquesta celebració?

Cada tercer diumenge de Quaresma, amb les Festes de la Magdalena els castellonencs recorden el trasllat de la ciutat de la muntanya al pla fèrtil, que va tenir lloc l'any 1251. Així, els habitants del tossal de la Magdalena –on hi ha l'ermita dedicada a la santa i les restes del castell islàmic que dóna nom a la vila– van descendir prop de vuit quilòmetres i es van instal·lar a la plana litoral, on fundaren l'actual emplaçament urbà de Castelló.

Avui, la peregrinació des de la plana a l'ermita centra el moment culminant de la festa en la massiva Romeria de les Canyes, en la qual els caminants porten una canya amb una cinta de seda verda. L'endemà de la Romeria hi ha l'esclat de llum amb la desfilada de les Gaiates, una gran serp il·luminada d'espectaculars carrosses de 6 metres d'alçada amb diverses formes, que evocuen els fanals que van fer servir els castellonencs quan baixaven, durant la nit, de la muntanya a la plana, segons recorda la llegenda.

I com no podia ser d'una altra forma tractant-se de festes valencianes, les de la Magdalena estan esquitxades de paelles, de *mascletaes* i de focs artificials. Tot acaba amb el "Magdalena Vitol!" (visca la Magdalena) el segon i últim diumenge de festes, que crida la reina de les festes a la plaça Major.

1991. Va ser el gran monarca medieval del Regne de València, Aragó i Mallorca, comte de Barcelona i d'Urgell, i la seua vida queda descrita al *Llibre dels fets*, la primera de les quatre grans Cròniques que conformen el millor conjunt historiogràfic de l'Europa medieval. Per tant, la Universitat Jaume I de Castelló rep el nom d'un dels més il·lustres personatges de la història dels territoris de parla catalana, que va començar a regnar amb només 10 anys i que va alliberar el Regne de València de la invasió morisca.

Més de 700 anys després de l'existència del monarca, va néixer la Universitat Jaume I «fruit d'una demanda històrica dels

castellonencs i les castellonenques», segons expliquen des del Servei de Comunicació i Publicacions de l'UJI. Hereva de la tradició educativa de les aules de Gramàtica i Llatinitat castellonenques així com de l'Escola de Formació del Professorat i del Col·legi Universitari de Castelló del segle passat, l'actual UJI és la universitat pública de Castelló. I el fet de disposar d'un campus integrat i ubicat a la ciutat ha provocat que els vincles entre aquesta i la Universitat siguin més forts. En aquesta línia, l'UJI té en marxa un projecte urbanístic per la part nord del campus que contempla la construcció d'uns 9.000 habitatges nous, que serviran per a eixamplar la comunitat universitària.

Per la seua banda, la universitat pública de Tarragona va adoptar, des del 1991, el nom d'Antoni Rovira i Virgili. Nascut en aquesta ciutat el 1882, fou un reconegut periodista especialitzat en política que desenvolupà la seua carrera a publicacions tan emblemàtiques com *El Poble Català*, *L'Esquella de la Torratxa* o *La Veu de Catalunya*. Actiu militant catalanista, Rovira i Virgili va treballar activament a la Mancomunitat de Catalunya i acabà sent president del Parlament de Catalunya l'any 1936, després de l'assassinat de Lluís Companys. Va morir l'any 1949 a Perpinyà, on era membre de la Generalitat en l'exili. Rovira i Virgili va escriure diversos assajos sempre centrats a oferir la visió de Catalunya com a nació.

Rectorat de la URV

Àgora de l'UJI

Així doncs, la URV es fonamenta en l'esperit d'un tarragoní notable per dur endavant el seu projecte formatiu, un projecte que es remunta a quan els estudis universitaris de Tarragona eren una delegació de la Universitat de Barcelona, l'any 1971, com recorda Maria Bargalló, vicerectora d'Estudiants i Comunitat Universitària de la URV. Vint anys més tard, es constitueix com a Universitat Rovira i Virgili i «assumeix el paper de motor de desenvolupament humà, responsable i sostenible, sobretot en l'àmbit social, cultural i econòmic de les comarques meridionals de Catalunya», diu Bargalló. Conclou assenyalant que «la principal tasca de la universitat és la formació de professionals en les diferents branques

Alguns enllaços d'interès

Castelló

- Ajuntament de Castelló: www.castello.es
- Joventut de Castelló: joventut.castello.es
- Universitat Jaume I: www.uji.es/
- Per fer turisme: www.castellonturismo.com
www.micastellon.com/
- Castelló Cultural: www.culturalcas.com/

Tarragona

- Ajuntament de Tarragona: www.tarragona.cat
- Tarragona Jove: www.tarragonajove.org/
- Universitat Rovira i Virgili: www.urv.cat/
- Per fer turisme: www.tarragonaturisme.cat/
- Cultura: www.tarragona.cat/lajuntament/conselleries/cultura

del coneixement, però no és completa si no va acompanyada d'una formació que converteixi els nostres estudiants en persones amb capacitat crítica, sensibles i amb un ferm compromís amb la societat». Motiu pel qual fa èmfasi en el programa URV Solidària de l'Oficina del Voluntariat, en l'Aula de Debat adreçada a fomentar el pensament crític, o en Senderisme URV, que promou entre els universitaris el coneixement del territori.

Descobrint racons mil·lenaris i paratges naturals

Si de conèixer l'entorn es tracta, la millor opció és deixar que els nostres passos ens porten pels indrets més sorprenents de Castelló i de Tarragona.

Per perdre's per l'antiga plaça forta romana proposem tres rutes temàtiques que ens donaran la possibilitat de conèixer en primer lloc la vella Tàrraco avui, després la ciutat feudal i modernista, i els paratges naturals més sorprenents per finalitzar. Resulta imprescindible, així, visitar el conjunt arqueològic Patrimoni de la UNESCO format pel quilòmetre i mig de muralla romana, el fòrum, el circ i l'amfiteatre al centre de la ciutat. A les rodalies, l'aqüeducte del riu Francolí, o la Torre dels Escipions i l'arc de triomf de Roda de Berà.

Per la ruta medieval, ens caldrà aturar-nos a la Catedral, a les esglésies de Sant Pau i de Santa Tecla la Vella, als porxos del carrer

Merceria, al Castell del Rei, a les Torres de Tintorer i de l'Arquebisbe o al barri jueu. El Teatre Metropol, de Josep M. Jujol, és punt de partida ineludible per la passejada per la Tarragona modernista, on també és bàsic visitar l'altar de l'església de Jesús i Maria per ser obra d'Antoni Gaudí, de qui fou deixeble Jujol. La ruta pot acabar a l'Antic Escorxador modernista, avui seu del rectorat de la URV. I com a merescut descans no hi ha res millor que gaudir d'algun dels 15 quilòmetres de platges de sorra daurada que té Tarragona.

A l'hora d'impregnar-nos de l'esperit castellanenc, no hi ha més remei que començar per recórrer el trajecte que separa l'actual Castelló de la Plana del turó on hi ha l'ermita de la Magdalena. Des de dalt, fent-hi un pícnic, distingirem el parc natural del Desert de les Palmes i el tapís verd de l'horta que, ple de tarongers, arriba fins a la mar. De nou al bell mig de la capital, convé voltar pel centre on hi ha el Teatre Principal i fer una aturada a l'Espai d'Art Contemporani de Castelló (l'EACC), al costat del Conservatori, per accedir als nous valors emergents de l'art i potser veure alguna projecció inèdita a l'Espacecinema. Però si el que volem és refrescar-nos amb la brisa marina, ens encaminarem cap al Port. Allà al Grau de Castelló podem visitar el Museu de la Mar o, si el dia és clar, potser albirar les properes Illes Columbretes des de terra.

Gaudir d'unes ciutats plenes d'història i de tradició, amb un clima immillorable, banya-

I per Santa Tecla, castells, correfocs i balls parlats

El 23 de setembre és per als tarragonins el dia gran de la ciutat, ja que és la festivitat de santa Tecla i la principal celebració de l'any. Va ser el 1091 quan es va instaurar la santa com a patrona de Tarragona, però els actes tradicionals que vertebraven el calendari de les festes d'avui provenen del període de la Reconquesta i, sobretot, de l'arribada de la reliquia del sant braç l'any 1321 procedent d'Antioquia. Des d'aleshores, el 22 de setembre hi ha el cant de vespres a la catedral i la cercavila. El 23 queda reservat per l'anada a missa amb noves danses i amb la senyera i, més tard, per l'eixida de la processó del sant braç sota pal·li, il·luminat per vint ciris amb el senyal de la ciutat.

Al marge de les celebracions litúrgiques, del 15 al 24 de setembre Tarragona és l'epicentre de l'exhibició de moltes de les tradicions més identificatives del folklore català, com són els castells i els balls de gegants i bestiari. Cal destacar la diada castellera de la plaça de les Cols, en la qual l'acte central és el Pilar Caminant. Es tracta de l'alçada per part de totes les colles d'un pilar de quatre, que recorre caminant des del Pla de la Seu a la plaça de la Font. Aquest pilar caminant és un dels motius que li ha valgut a la de santa Tecla la classificació com a festa patrimonial d'interès nacional per la Generalitat.

Però les festes de santa Tecla avui no serien completes si no ballaren al ritme del pas-doble *Amparito Roca*, veritable himne popular de la celebració, i es regaren amb una barreja de granissat de llima i Chartreuse groc i verd anomenada *mamadeta*, la dolça i refrescant beguda típica de santa Tecla.

Vista aèria de la Universitat Jaume I

Entrada a la URV

des per les aigües suaus de la Mediterrània no és cap utopia. Si a això li afegim el fet d'estar envoltats d'activitats culturals i d'oci, amb l'alegria de les celebracions centenàries al carrer com a eix articulador, l'ànsia del descobriment es multiplica. I quan ens assabentem que aquestes ciutats atorguen una importància cabdal al fet d'oferir una formació universitària basada en el coneixement, en el creixement personal i professional i en el desenvolupament del país, definitivament cal anar a fer-hi una ullada.

Tot això és possible ben a la vora, és una realitat cada dia a Castelló i a Tarragona.

Per Judith Belmonte
Periodista
Fotografies: UJI, URV i Llorenç Brell

UNIVERSITAT
JAUME I

La Universitat Jaume I de Castelló considera la gestió de la qualitat un objectiu prioritari. Al febrer de 2009 l'UJI va rebre el Segell d'Or d'Excel·lència Europea 500+, o Cinc Estrelles, d'acord amb l'avaluació realitzada el 2008 pel Club d'Excel·lència en Gestió seguint el model de l'European Foundation Quality Management (EFQM). Aquest reconeixement, revalidat l'any 2010, és el primer que es concedeix a una universitat espanyola després de l'acord assolit entre l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) i el Club d'Excel·lència en Gestió i situa la Universitat Jaume I en l'avantguarda de la gestió de la qualitat.

www.uji.es

Tel. 964 728 000

Seu de la Ciutat
Llotja del Cànem

Universitat Jaume I

Castelló

Primer Campus per la Pau: conferències, taules rodones i col·laboracions

La iniciativa del Primer Campus per la Pau, fruit de la col·laboració de Justícia i Pau, la Universitat de Girona i la Oficina de Cooperació, es consolida amb el recull de les intervencions que s'hi van fer i que es concreten en aquesta publicació, que no solament deixa constància d'unes productives reflexions sinó que també projecta el Campus cap a futures edicions.

Girona: Universitat de Girona, 2010 · 240 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-323-3 · 12 €

Fernando Campa Planas (coord.) **Guia pràctica per a la creació d'empreses**

La Càtedra URV-Empresa sobre el Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses va nèixer el 2006 amb el suport de la Universitat Rovira i Virgili, el seu Consell Social, les quatre cambres de comerç de la demarcació (Tarragona, Reus, Valls i Tortosa) i l'organització empresarial CEPTA; posteriorment s'hi van incorporar PIMEC-Tarragona i la Diputació de Tarragona.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 175 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-141-6 · 15 €

Imma Tubella, Begoña Gros **Capgirant la universitat Accions per al futur proper**

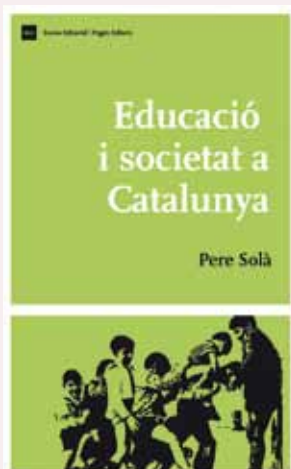
Recull vuit reflexions sobre l'estat de la universitat arreu del món, els problemes que aquesta pateix com a institució educativa i els reptes que ha d'encarar en una societat canviant, on les TIC han tingut una gran incidència. Rectores i directives d'universitats de diferents països analitzen els problemes actuals de la universitat i proposar noves estratègies.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 · 232 pàg. · 15 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-9788-940-7 · 24 €

Mercè Jariot Garcia *et alii* (coord.) **Programes d'orientació d'hàbits saludables i per al desenvolupament per a nois i noies entre 12 i 18 anys**

El llibre consta de set programes adreçats a joves entre 12 i 18 anys per tal de prevenir i reeducar hàbits no saludables com ara el consum d'alcohol, de tabac, de drogues, etc. i embarassos no desitjats, i també millorar la convivència i la interacció social en el marc escolar i extraescolar evitant l'abandonament escolar i les seues conseqüències.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 204 pàg. · 21 x 29 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2629-4 · 18 €

Pere Solà **Educació i societat a Catalunya**

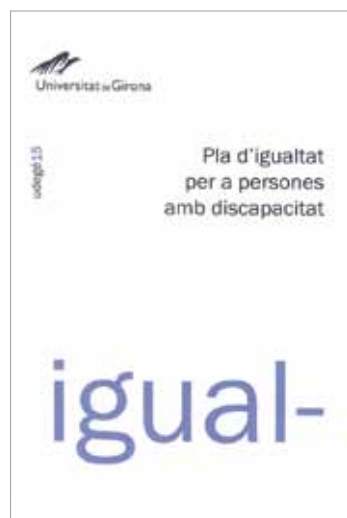
L'autor ens ofereix una història de l'educació a Catalunya des dels temps antics fins al present, sempre ben contextualitzada en la història europea i de la Mediterrània, i que no redueix el seu àmbit d'anàlisi a l'escola sinó que abasta els canals no formals de l'educació. Perquè, ens diu, «l'educació és un patrimoni col·lectiu que té en compte la memòria històrica».

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic), Pagès Editors, 2011 · 320 pàg. · 13 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9766-388-5 · 23 €

Montse Castro Belmonte **Pla d'igualtat per a persones amb discapacitat**

D'acord amb el que diuen els Estatuts de la UdG, el document reflecteix la voluntat de la Universitat de Girona de continuar implementant un dels principis bàsics de la seua personalitat jurídica i de la seua essència intel·lectual de compromís amb la societat: la igualtat d'oportunitats, concretament en relació amb la integració de persones amb discapacitat.

Girona: Universitat de Girona, 2010 · 42 pàg. · 14 x 19 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-325-7 · 9 €

Mercè Gisbert *et alii* (coord.) **Pla d'acció tutorial de la URV**

El PAT defineix les accions que es portaran a terme per facilitar un seguiment i una orientació de l'estudiant al llarg dels seus estudis universitaris. Naix com una acció derivada del desplegament del Pla Estratègic de Docència. En aquest sentit PAT URV ha de facilitar un marc general que permeta les concrecions necessàries fruit de les característiques de cada centre.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 100 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-174-4 · 20 € · Català, espanyol

E-BUC.COM

Agustín Bueno Bueno (coord.)
Infancia y juventud en riesgo social
Programas de intervención,
fundamentación y experiencias

Diversos professionals (psicòlegs, treballadors socials, professors...), especialitzats en diferents programes d'intervenció comunitària, reflexionen sobre els riscos amb què està exposada amb freqüència la població infantil i juvenil i sobre el lloc conflictiu que ocupen en la societat actual, i hi ofereixen camins de solució.

Alacant: Publicacions de la Universitat d'Alacant, 2010 · 544 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9717-116-8 · 20 €

Marta Mata
Per avançar en l'educació

Estructurat en quatre eixos temàtics, aquest volum recull les principals inquietuds de Marta Mata: l'escola pública, la formació dels mestres, l'aprenentatge de la llengua i l'educació dels infants. En forma d'articles, alguns inèdits, ens arriba el pensament d'aquesta pedagoga que va tenir un pes decisiu en les polítiques educatives a Catalunya del segle XX.

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic), 2010 · 330 pàg. · 12 x 19 cm · Rústica · ISBN 978-84-9766-390-8 · 26 €

Diversos autors
Contabilidad de sociedades.
Supuestos prácticos

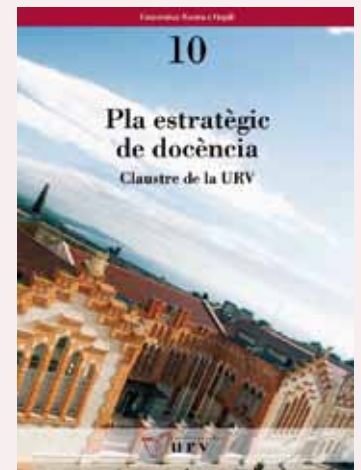
Es tracta d'un material didàctic de la Universitat de les Illes Balears que recull un total de vint-i-set supòsits pràctics, a partir dels quals es tracten sis tipus de problemàtiques que existeixen en el món de l'empresa: la fundació de societats, els augments de capital social, les reduccions de capital social, l'aplicació del resultat, l'autocartera i les combinacions de negocis.

Palma: Edicions UIB, 2010 · 144 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8384-162-4 · 12 €

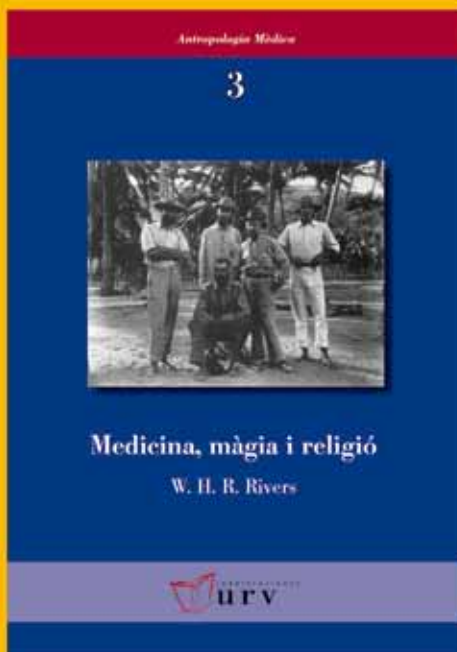
Claustre de la Universitat Rovira i Virgili
Pla estratègic de docència

La formació de les persones és, juntament amb la generació de coneixement, la principal raó de ser de la Universitat Rovira i Virgili. Del desplegament progressiu d'aquest Pla s'ha de derivar la implantació d'un model de docència de qualitat reconeguda, en el qual tothom estiga identificat i treballi en col·laboració per assolir els reptes que es determinen.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 90 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-148-5 · 12 € · Català, espanyol

E-BUC.COM

Medicina, màgia i religió és un text fundacional de l'antropologia mèdica que indaga sobre el vincle entre aquestes tres institucions socials. A partir de les seves dades etnogràfiques sobre les cultures de Melanèsia i d'altres obtingudes d'informes antropològics, W. H. R. Rivers ens endinsa en la diversitat de concepcions sobre la malaltia i en la naturalesa social i simbòlica de l'art de guarir.

Un clàssic de l'antropologia mèdica, en català

Descarrega-te'l gratuïtament a la nostra web www.urv.cat/publicacions

o al bloc de la col·lecció librosantropologiamedica.blogspot.com

Javier Casado *et alii*
Cos antic, entorn modern
El nostre cos està preparat per a la vida moderna?

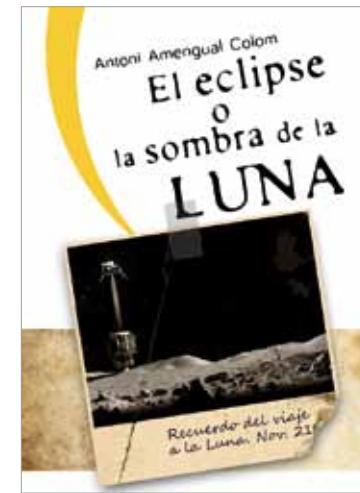
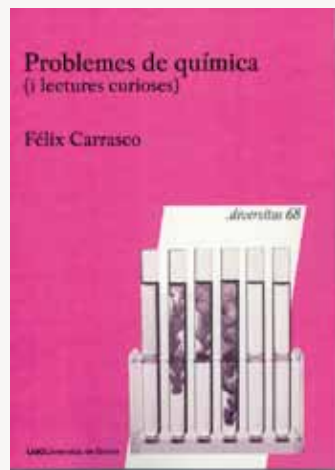
El metabolisme dels avantpassats prehistòrics és el que hem heretat nosaltres. Malgrat això, el nostre entorn i els nostres hàbits han canviat molt. Hem solucionat bona part dels problemes però, en contrapartida, en patim d'altres. Fent un repàs de l'evolució del nostre metabolisme entendrem per què patim algunes de les malalties més freqüents de la vida moderna.

Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 284 pàg. · 15 x 20 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3445-6 · 20 €

Félix Carrasco
Problemes de química
(i lectures curioses)

Eina de treball per a l'estudi de la química a nivell universitari, amb els objectius que s'han d'assolir, una àmplia col·lecció d'enunciats de problemes amb les respostes numèriques corresponents i un recull de lectures curioses sobre fenòmens físics i químics del nostre entorn, així com les aplicacions industrials d'alguns productes químics i aspectes ambientals.

Girona: Universitat de Girona, 2010 · 276 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-335-6 · 11 €

Antoni Amengual Colom
El eclipse o la sombra de la Luna

Ai llibre es narra un esdeveniment ocorregut el 1905 i s'hi relaten diversos fets de la vida de Joana el 2180, descrivint les seues lectures, els seus pensaments i els records de coses que li va explicar el seu germà. La història serveix per parlar d'informàtica i de física, jocs i curiositats sobre la lluna, els viatges de les missions Apol·lo i els eclipsis.

Palma: Edicions UIB, 2010 · 361 pàg. · 15 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-8384-164-8 · 15 €

Gemma Marfany
El efecto CSI
La genética forense en el s. XXI

La genètica forense ha abandonat els soterranis obscurs i asèptics que ens mostren les sèries de televisió, utilitza tecnologies sofisticades, es comercialitza per Internet i és part integrant de la nostra vida diària. L'anàlisi genètica forense pot, amb igual certesa, identificar violadors i mòrmies, assassins i reis, fills i pares, vinyes i sementals.

Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 156 pàg. · 14 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9880-419-5 · 17 €

José Antoni Conesa Mor *et alii*
Estructura i organització de plantes superiors

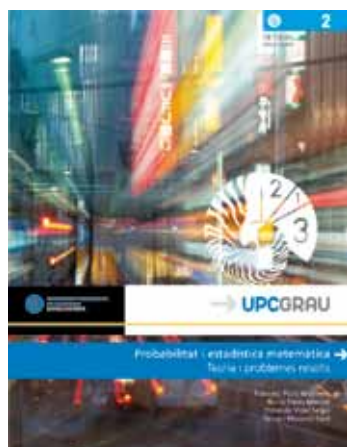
Set anys després de l'edició d'*Estructura i organització d'espermatòfits*, els autors presenten aquest manual, on incorporen novetats que milloren la comprensió dels plantejaments exposats, aprofundeixen en certs aspectes i adapten la matèria als nous plans d'estudis. L'obra s'adreça fonamentalment a estudiants d'enginyeries tècniques agrícola i forestal.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 246 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8409-310-7 · 28 €

Francesc Pozo Montero *et alii*
Probabilitat i estadística matemàtica
Teoria i problemes resolts

Aquest llibre segueix l'esquema bàsic d'una assignatura troncal de probabilitat i estadística dels nous graus adaptats a l'espai europeu d'educació superior. El text té l'objectiu d'introduir l'estudiant en els conceptes bàsics de la teoria de la probabilitat i l'estadística matemàtica, des d'un enfocament alhora amè i rigorós. Tos els autors són docents a la UPC.

Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 290 pàg. · 18 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-7653-529-5 · 25 €

Francesc A. Centellas (coord.)
Química i medi
Itinerari ambiental de Castellciuró a Santa Creu d'Olorda

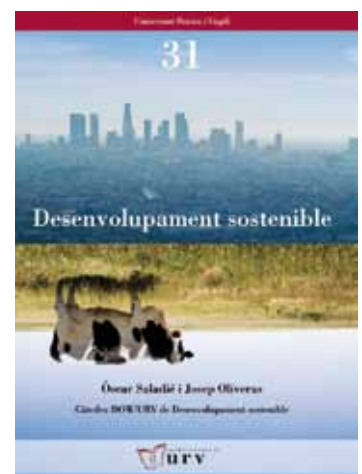
Interpretar sobre el terreny diferents observables relacionats amb la química i les altres ciències experimentals, per tal d'entendre millor els valors científics i patrimonials: els sòls i les aigües naturals, caracterització de roques i minerals, estudi del karst i el drenatge àcid de les roques, identificació d'espècies vegetals, registres fotogràfics de materials, etc.

Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 284 pàg. · 15 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3423-4 · 22 €

Òscar Saladié, Josep Oliveras
Desenvolupament sostenible

El nostre desenvolupament econòmic se sustenta gràcies a unes activitats que generen riquesa, però també provoquen impactes ambientals quan utilitzen recursos naturals, molts dels quals no es poden renovar i estan en vies d'esgotament. El veritable desenvolupament s'ha de fonamentar tant en la viabilitat econòmica com en la protecció del medi ambient i en l'equitat social.

Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 300 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-173-7 · 18 €

Alejandro Pérez-Pérez
Sobreviuem al canvi climàtic?

Viatge per la història dels avantpassats associat a les alteracions climàtiques. Des dels orígens de la nostra branca evolutiva fins a l'aparició de la nostra pròpia espècie i, més enllà, el llibre presenta les relacions establertes entre els homínids i el clima; relacions que no sempre han estat igual d'intenses ni sempre s'han donat en el mateix sentit.

Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 170 pàg. · 15 x 20 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3431-9 · 17 €

Jordi Llorca
El hidrògeno y nuestro futuro energético

Les darreres dècades han vist un progrés insòlit en la miniaturització d'alguns dispositius d'ús comú, com els telèfons mòbils, els ordinadors... però el límit continua marcat pel pes i per la mida de les bateries. El futur sembla estar en les piles de combustible, en què es genera electricitat de manera eficient i neta a partir de l'hidrogen.

Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 126 pàg. · 14 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9880-418-8 · 15 €

Diego Redolar
L'estrès

Qui no ha patit mai estrès? Els canvis, les expectatives, els deures i les pressions de la vida contemporània fan que aparega sovint. Però què el provoca? Com s'hi adapta el nostre cos? Serveix per fer front a les dificultats? Quins riscos comporta per a la salut? Aquest llibre respon aquestes qüestions a partir de nombrosos exemples i d'un notable rigor científic.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 · 134 pàg. · 12 x 17 cm · Rústica · ISBN 978-84-9788-943-8 · 9 €

Marco Malaspina
La ciència dels Simpson
L'univers amb forma de rosquilla.
Guia no autoritzada

Exactament en el minut sis del primer episodi de la sèrie animada més duradora de la televisió, *Els Simpson*, la ciència ja hi fa acte de presència. Però aquest és només l'inici de les contínues referències científiques presents en la sèrie. Aquest llibre ens endinsa d'una manera àgil i fins i tot divertida en la turbulenta relació entre ciència i societat.

València: Publicacions de la Universitat de València, Bromera, 2010 · 232 pàg. · 15 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-370-7829-8 · 19 €

Ramon Sastre Sastre, Francisco Muñoz Salinas
Propiedades de los materiales y elementos de construcción

L'elecció dels materials i dels elements de construcció que s'han d'utilitzar en una obra és una tasca cada vegada més complexa. L'arquitectura ofereix una gamma molt àmplia de possibilitats entre les què escollir. El coneixement de les propietats d'aquests materials és imprescindible si es vol fer una tria objectiva. El llibre n'analitza les propietats.

Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 184 pàg. · 18 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9880-423-2 · 21 €

Joan Muñoz Gomila, Gabriel Horrach Sastre
El Control de Calidad vinculado a la Dirección de Ejecución de Obras de Edificación

L'actuació professional com a directors d'execució d'obres és una de les més comunes en l'exercici de la professió regulada d'arquitecte tècnic. Aquesta publicació sintetitza i comenta les obligacions establertes en les normatives esmentades, en relació al control de qualitat especialment vinculades a l'actuació com a directors d'execució d'obres d'edificació.

Palma: Edicions UIB, 2010 · 45 pàg. · 21 x 29 cm · Rústica · ISBN 978-84-8384-155-6 · 12 €

Bradley Edwards
El ascensor espacial

Aquest text tracta, de manera amena i rigorosa alhora, una alternativa boja: l'ús dels ascensors espacials, ancorats en la Terra, com a dispositius de llançament reutilitzables i econòmicament viables per als segles venidors. La lectura d'aquest llibre constitueix «un xicotet pas per l'home; les seues implicacions, un gran salt per a la Humanitat...»

Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 176 pàg. · 14 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9880-420-1 · 20 €

Àngela D. Bosch Serra (ed.)
Avaluació de la qualitat d'aigua per a reg

Mitjançant el plantejament de casos pràctics, aquesta eina fomenta l'aprenentatge de l'avaluació de la qualitat d'aigua per a reg. Consta de dues parts: una aplicació d'avaluació (en quatre llengües i desenvolupada amb la versió Excel 2003 de Microsoft Office) i un llibre, en format PDF, que amplia la informació de cada una dels riscos avaluats.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 12,5 x 14 cm · CD Room · ISBN 978-84-8409-320-6 · 20 € · Anglès, català, espanyol, francès

Purificación García

Una passejada per la cuina adriànica

Jaume Coll

Aquesta obra ens dona les claus que han portat Ferran Adrià, El Bulli i el conjunt del seu equip al cim de la gastronomia mundial

El llibre de Jaume Coll sorgeix a partir de la magnífica *laudatio* que va preparar l'autor per al nomenament com a doctor honoris causa per la UPV del prestigiós xef Ferran Adrià. En aquesta obra s'eleva a categoria d'adjectiu el cognom del paradigmàtic xef.

Innovador, avantguardista, creatiu, boig o visionari... Com en tots els terrenys de l'art, sempre hi ha figures que brillen amb llum pròpia, i això ho reflecteix el senyor Adrià en un art que no pel fet de ser efímer és menys sorprenent.

Amb aquesta nova obra, Jaume Coll s'encimbella com a millor escriptor gastronòmic del panorama actual. Els seus llibres són una referència del saber fer de xefs que, amb la reflexió gastronòmica i l'anàlisi curosa de la creació culinària, n'han sigut els protagonistes: Nando Jubany, Fermí Puig, Carme Ruscalleda, Sergi Arola o els germans Roca han vist reflectit l'esperit de les seues cuines a través de la mirada de Jaume Coll. Amb el seu saber explicar i transformar en paraules el sentit, el pensament, l'ordre i el caos, en aquesta obra ens dona les claus que han portat Ferran Adrià, El Bulli i el conjunt del seu equip al cim de la gastronomia mundial.

Al llarg de 176 pàgines i en tres idiomes (castellà, anglès i català), Jaume Coll presenta la història evolutiva d'El Bulli. Passa de gairell però amb destresa pels començaments del restaurant de Roses, amb Jean Louis Neichel al capdavant i amb el suport incondicional del matrimoni Marieta i Hans Schilling, que n'eren propietaris. I s'endinsa de ple en l'huracà Adrià des del seu pas per El Bulli l'agost de 1983, fins a assentar-s'hi definitivament el 1984. A partir d'ací i fins avui, considerant el fet que el juliol de 2011 El Bulli tancarà les portes com a restaurant per a reobrir-se, amb Adrià al capdavant, com a centre de creativitat el 2014, Coll divideix la seua particular història en tres etapes:

- 1985-1993. De la imitació de la cuina francesa als seus propis procediments de creació: la cuina de Ferran comença amb la imitació dels referents de la cuina francesa, fins que, empentat per la necessitat creativa («crear és no copiar»), decideix donar un rumb nou a la seua cuina i cerca establir els propis procediments creatius: adaptació, inspiració i associació.

- 1994-2002. De la creació conceptual a la temporada retrospectiva: des de 1994 fins a 1999, a El Bulli es viu una revolució creativa. Apareixen els conceptes de textures, els gelats salats i les combinacions fredes-calentes; es comença a escriure el llenguatge de la nova cuina.
- 2003-2011. La maduresa creativa. Cap a un nou model d'El Bulli. La cuina adriànica és una cuina emocionant que té el final com a tal el 2011 per a fer un pas avant.

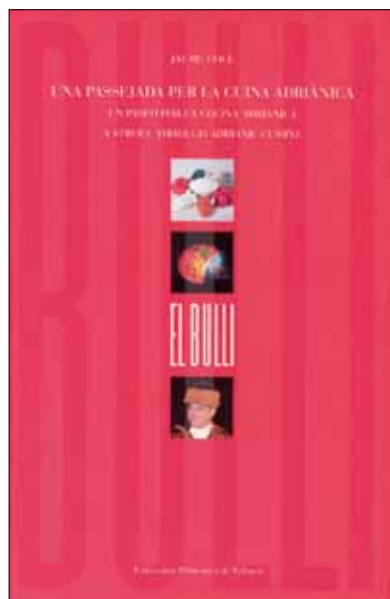
No hi ha dubte que viatjar per aquestes pàgines és descobrir l'evolució no solament de la cuina d'El Bulli, gràcies a la creativitat i l'esperit inquiet d'Adrià, sinó la de bona part de la cuina mundial. Els ensenyaments i l'afany per compartir el coneixement adquirit de Ferran Adrià han creat escola en tots els continents.

Però no solament de Ferran viu El Bulli, i Jaume Coll empra per a aquest llibre part de la història del restaurant recopilada i inèdita («Les veus d'El Bulli») sobre la resta d'actors que han participat d'aquesta aventura creativa:

- Juli Solé, director i cap de sala d'El Bulli des de 1981, que sempre va concebre el restaurant com un espai màgic on arribar era quasi una aventura i en el qual els clients gaudiren d'una cuina amb les noves tendències. La seua filosofia es resumeix en la frase «donar plaer al comensal, que se'n vaja satisfet i feliç», i per això crea una atmosfera única.
- Albert Adrià va ser capaç de reconvertir la cuina dolça i fer-se càrrec d'una de les partides més difícils d'un restaurant. Creador de formes impossibles i de sabors molt particulars, però sempre tenint com a punt de referència la imprescindible senzillesa, així ens mostra Jaume Coll el qui, pel fet de ser el germà menor del geni, tenia moltes possibilitats de quedar encobert per l'ombra d'aquest, però que ha esdevingut per mèrits propis «el gran reboster» d'El Bulli.
- ... i el magnífic equip que compon el taller.

El llibre presenta una edició curosa amb més de 80 làmines dels plats més representatius de cadascuna de les etapes del restaurant.

Professora del Departament de Tecnologia dels Aliments
Universitat Politècnica de València

València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 176 pàg. · 19 x 29 cm · Cartoné · ISBN 978-84-8363-579-7 · 45 € · Anglès, català, espanyol

A close-up portrait of Ignacio Cirac, a man with dark hair, wearing a dark suit jacket, a light blue shirt, and a pink striped tie. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression.

L'ENTREVISTA

Ignacio Cirac

«La física quàntica frega la filosofia»

Premiat i reconegut internacionalment, el científic català Ignacio Cirac és una autoritat mundial pels seus treballs pioners en física quàntica. Ha establert les bases per construir un ordinador quàntic que permetrà càlculs molt més potents i eficients que els de l'ordinador clàssic, uns estudis que li han valgut el premi Príncep d'Astúries 2006 i sentir el seu nom entre els possibles candidats al Nobel.

On podem trobar la física quàntica en la vida real?

La física quàntica està a tot arreu: als televisors, a les cafeteres, als avions... Una de les raons per les quals hi va haver una revolució tecnològica el segle passat va ser, precisament, a través del descobriment de la física quàntica. Així vam saber com estan fets els materials, com es mouen les molècules, i això va permetre construir semiconductors, transistors, components electrònics, centrals nuclears...

En quins camps creu que ens sorprendran més les seues aplicacions?

Es diu que és molt difícil predir el futur, oi? Així que és molt difícil saber on trobarem aplicacions però jo suposo que les més importants, si succeeixen, seran en el camp de la biologia, de la medicina, de la química. De moment no en coneixem cap en concret.

En quins camps s'està treballant més?

La física quàntica és molt àmplia. Hi ha molts camps en els quals s'està treballant i en concret alguns busquen aplicacions basades en algunes de les lleis més extraordinàries. Els components de molts dels equips electrònics que tenim avui dia, dels làsers i molts altres aparells estan basats en la física quàntica, però estan basats en unes propietats que es coneixen molt bé. Tanmateix, hi ha unes altres propietats que no es coneixen tan bé i que prometen tenir un altre tipus d'aplicacions i aquestes són en les que estem treballant, per exemple, nosaltres, i estan relacionades amb la comunicació i la computació. Normalment, totes les aplicacions que sorgeixen d'aquest nou camp estan relacionades amb el fet que estem formats per àtoms, per unes partícules molt petites, que tenen un comportament molt estrany.

La computació quàntica ha sorgit a partir de les limitacions de la computació clàssica?

Han sorgit dos fenòmens alhora. En primer lloc, a causa del desenvolupament tecnològic i a la recerca, hem estat capaços de

veure coses cada cop més petites. Fa un segle podíem veure amplades una mica més primes que un pèl. Amb el temps es van anar construint microscopis millors i uns altres tipus d'equips que ens permeten veure coses més petites i hi ha un moment en el qual passem la frontera on la física quàntica es comença a manifestar. Aquest fet s'ha donat a finals del segle XX, a la dècada dels 80 i dels 90. En segon lloc, la computació tradicional intenta emmagatzemar cada cop més informació en menys espai i això fa que també hagi d'anar cap al món microscòpic. Llavors aquests dos camps es troben i d'aquí sorgeix la idea d'utilitzar els fenòmens extraordinaris en la computació.

Entenc llavors que no es tracta només de la capacitat d'un equip científic sinó de la interdisciplinarietat dels diferents camps dins la ciència i dels ritmes als que aquests avancen.

És clar. És un cercle tancat. No només en la física quàntica, sinó en la recerca en general. La recerca està molt relacionada amb el desenvolupament tecnològic i la recerca bàsica dóna lloc a un desenvolupament tecnològic, després aquest desenvolupament tecnològic permet construir equips que ens permeten traspasar noves fronteres, que donen lloc a nous descobriments científics i aquests ens porten, al seu torn, a nous descobriments tecnològics, i així es tanca la roda.

O sigui, que es poden veure aturats en la seua tasca de recerca per falta d'avanços tecnològics en altres disciplines.

Sí. De fet avui dia no tenim cap ordinador quàntic; l'estem intentant construir però el que cal és que hi hagi un desenvolupament tecnològic i quan es produeixi doncs potser es pot construir aquest ordinador quàntic, que ens possibilitarà tenir una tecnologia capaç de fer càlculs majors que, al seu torn, poden donar lloc a noves idees per fer nous descobriments científics. És una roda.

Fenòmens extraordinaris

Entrar en contacte amb els plantejaments de la física quàntica és descobrir la màgia del món submicroscòpic per a la majoria dels mortals. Universos paral·lels, teletransportació o telepatia són algunes de les paraules amb què els profans en el tema donaríem enteniment a les lleis extraordinàries per les quals es regeixen els àtoms. El professor Cirac (Manresa, 1965) porta més de 20 anys bussejant en aquests fenòmens extraordinaris, que es produeixen al món de les petitíssimes partícules que són part dels àtoms dels quals estem formats.

Els seus estudis se centren sobretot en la teoria quàntica de la informació. Ha desenvolupat un sistema de computació basat en mecànica quàntica, que s'espera que permeti dissenyar algoritmes molt més ràpids en el futur. Ha publicat més de 200 articles científics, ha rebut una llarga llista de guardons i de reconeixements arreu del món i avui dia dirigeix la Divisió Teòrica de l'Institut Max Planck d'Òptica Quàntica a Garching, Alemanya, on desenvolupa la seua tasca de recerca. No és d'estranyar que els principals centres de recerca d'aquest camp se'l rifen. L'Institut de Ciències Fotòniques de Castelldefels (UPC) té la sort de comptar amb Ignacio Cirac com a professor convidat i assessor de recerca.

El seu nom s'ha escartejat entre els possibles aspirants al premi Nobel; li preguntem com es va sentir, però no dedica massa atenció al tema. Els seus ulls redons i clars s'enfoquen i cobren vida quan comença a parlar dels fenòmens extraordinaris de la física quàntica.

Llavors el Mare Nostrum a Barcelona no és un ordinador quàntic?

És un ordinador molt potent, potentíssim, però és un ordinador basat en les lleis clàssiques.

Així, a dia d'avui, no existeix cap ordinador quàntic arreu del món?

Existeixen petits prototips, però són tan petits que simplement serveixen per veure que les coses funcionen, que entenem bé el que està passant, que els principis en els quals es basa la computació quàntica funcionen. Però són molt petits, no poden competir ni amb l'ordinador personal ni amb una calculadora de mà.

Llibres que l'han influït

- Galindo i Pascual, *Mecànica Quàntica I i II*
- Richard Feynman, *Electrodinàmica Quàntica (QED)*

Llibres que recomanaria

- Mika Waltari, *Sinuhè, l'egipci*
- Fiodor Dostoievski, *Crim i càstig*

Estem lluny de tenir un ordinador quàntic a les nostres llars? Ens caldria?

Estem molt, molt lluny. No sé com definir-ho per donar a entendre que és molt lluny. En tot cas, mai se sap, no es pot dir això servirà així o per a tal cosa. Però a mi no se m'acut que un ordinador quàntic ens pogués donar cap avantatge respecte a un ordinador normal per a les nostres tasques diàries. No necessitem ni més velocitat ni més potència de càlcul.

Quines serien les aplicacions socials dels ordinadors quàntics?

Aplicacions indirectes, en aquests moments. El necessitem per fer càlculs importants en el camp de la química, de la biologia... Per dissenyar, potser, un fàrmac, cal fer uns càlculs per predir quines són les propietats o optimitzar els efectes que pugui tenir. Aquestes optimitzacions i aquest estudi de materials, de propietats, de compostos químics són complicadíssims, necessiten uns càlculs enormes. Alguns d'ells es poden fer amb els ordinadors, superordinadors, que tenim, però molts d'altres no es poden fer ni es podran fer. Aquí és on l'ordinador quàntic tindrà un paper important.

Quines són les principals limitacions avui dia per desenvolupar un ordinador quàntic?

Els ordinadors quàntics funcionen al món microscòpic dels àtoms que és on aquests efectes especials apareixen, i resulta que són molt sensibles a qualsevol cosa que estigui succeint allà que no sigui desitjada. És a dir, per construir un ordinador quàntic cal tenir aquests àtoms completament aïllats de l'exterior: que no entri llum, que no entri cap molècula, que no passi res. I aquesta és la limitació fonamental. Avui dia podem aïllar molt bé 10, 15, 20 àtoms, però no 100.000, que són els que necessitem per a construir un ordinador quàntic. Així que cal tenir una tecnologia que, per una banda, ens permeti aïllar molt bé els àtoms i, d'altra banda, que una vegada aïllats els puguem manipular com vulguem.

Però sabem que en física quàntica les característiques pròpies d'un objecte no estan definides quan no les observem. Els obser-

vadors som part de la realitat. Quines salvaguardes tenen per evitar la «contaminació» de la informació per part de l'observador?

Dit en dues paraules: no s'ha de mirar mentre es fa. Quan s'estan fent aquestes computacions quàntiques ha d'estar completament aïllat de tal manera que no l'observem. Si l'observem perd totes les propietats perquè nosaltres interactuem amb el sistema. Quan el veiem és que fotons –llum– surten dels àtoms i ens arriben a nosaltres i això crea una interacció no desitjada. Un cop s'ha acabat la computació, quan ja està el resultat allà, llavors sí podem mirar i no passa res perquè no es destrueix aquesta informació. Ja està allà i roman.

Serà primordial també en el camp de la criptografia?

Si parlem de criptografia ens anem al camp de la comunicació i aquí té aplicacions relacionades sobretot amb la seguretat. Avui dia existeixen molts protocols per enviar informació secreta d'un lloc a un altre. S'encrypta la informació de forma que si algú la vol llegir es porta a un receptor i el receptor sí que pot traduir-ho, perquè per endavant s'ha posat d'acord amb el que envia la informació. Aquests protocols funcionen molt bé però si tinguéssim un ordinador quàntic es podrien desxifrar.

Quin paper té en aquest punt la física quàntica?

A través de la física quàntica es poden establir protocols que ni un ordinador quàntic, ni res, no podria desxifrar. Un mètode segur de comunicació.

Es podria construir un protocol criptogràfic inatacable, invulnerable?

Aquesta és l'aplicació. La física quàntica té una propietat molt estranya: és possible que la informació desaparegui d'un lloc i aparegui en un altre lloc diferent sense que passi per enmig.

Està la comunicació quàntica més a prop d'una aplicació real que l'ordinador quàntic?

Està molt més a prop. Una altra cosa és que la necessitem per a alguna cosa. Com avui dia no existeix cap ordinador quàntic, les comunicacions criptogràfiques actuals són segures. Però ja n'hi ha fins i tot empreses que venen sistemes criptogràfics quàntics. Molt lluny, però, de les cases perquè és molt més car que un sistema usual.

Creu que en algun cas la física quàntica xoca de nassos amb les limitacions del llenguatge?

Sí. No només del llenguatge sinó de l'experiència. El llenguatge és una expressió de la nostra experiència. Hi ha coses noves que no hem vist mai i no tenim una forma de

descriure-ho, ni d'entendre-ho, ni de comparar-ho amb res conegut que haguem conegut abans i aquesta és la dificultat. Si jo li explico les lleis de la física quàntica pensarà que estic boig o dic bajanades. I és perquè no hi ha res amb què comparar-ho i això fa que no tinguem el llenguatge apropiat per a explicar-ho ni tampoc l'experiència necessària perquè les altres persones ho puguin entendre. Però si portes temps treballant en això, t'acostumes i saps com funciona.

A vostè li interessa el punt de vista més pragmàtic de la física quàntica, però no es veu temptat d'especular amb les possibles interpretacions dels fenòmens observats?

La física quàntica té una part que frega una mica la filosofia. Quan diem que les propietats dels objectes no estan definides quan no els observem, doncs hom pot pensar quines són les implicacions filosòfiques. I aquí és on em declaro més pragmàtic. M'agrada parlar-ne però sovint són interpretacions no susceptibles d'un experiment. No hi ha un experiment que ens permeti veure quina és la interpretació correcta. Moltes de les interpretacions de la física quàntica tenen les mateixes conseqüències experimentals per al nostre món. Així que depèn una mica de l'opinió, m'agrada parlar-ne però no treballo en això.

Es pot conciliar una creença en Déu amb la física quàntica?

Sí. La física quàntica ni desmenteix ni certifica l'existència de Déu. És independent. Si mires cap enrera, alguns dels arguments que es donaven per sostenir l'existència de Déu, la teoria quàntica ho desmunta però això no vol dir que no hi hagi d'altres arguments.

En el futur, creu possible que s'assolisca una teoria del tot, capaç de donar explicació des d'observacions del món macroscòpic a fenòmens microscòpics?

Com entendríem la teoria del tot, no. La raó és que amb el temps es va avançant en noves fronteres i quan passem una nova frontera apareixen coses noves que ni ens hem imaginat; llavors el que es pot tenir són teories que puguin descriure les coses que tenim però que d'aquí puguin predir tot el que ens anirem trobant segons anem passant aquestes fronteres, jo crec que això no serà possible i, de fet, no és ni demostrable, mai es pot demostrar una teoria així, mai es pot dir que la física quàntica és la teoria del tot... ni molt menys.

Llavors una teoria del tot no té sentit.

No, però el que sí que pot haver-hi són teories que vagin més enllà de les que tenim

avui dia. Sabem que la física està basada en forces: elèctriques-magnètiques, les forces fortes, les dèbils i les gravitatòries, bàsicament. I resulta que les teories que tenim avui dia no són satisfactòries. No encaixen totes aquestes forces en una sola teoria. A mi m'agradaria tenir una teoria en la qual totes aquestes forces fossin simplement diferents manifestacions d'una mateixa cosa. I això no succeeix. S'aconsegueix amb tres de les forces però hi ha una d'elles que no encaixa. Llavors sí que és possible que es trobi una teoria en la qual aquestes quatre forces encaixin. Això sí que és possible. Però potser hi ha una altra força o 20.000 forces més que vinguin en el futur i que no encaixin en aquesta teoria, això no ho podem saber.

És fàcil compaginar la tasca d'investigador amb la de director de l'Institut Max Planck?

Per sort sóc el director de la Divisió Teòrica de l'Institut. Som cinc directors a l'Institut i ens rotem com a director executiu. El meu període com a director executiu ja va passar i em puc dedicar molt més a la recerca. Sí que és compatible. Precisament l'Institut et dóna la possibilitat de poder fer recerca la major part del teu temps, no cal donar classes, el sistema administratiu està molt ben organitzat, amb molta ajuda.

Creu possible tornar al nostre país en un futur?

No. No crec que tingués cap benefici ni per a Catalunya ni per a mi. La relació que tinc ara amb Barcelona en particular és molt bona, assessoro i col·laboro amb l'Institut de Ciències Fotòniques de Castell-

defels, però la meva feina està a Alemanya, on tinc tota l'organització necessària per desenvolupar la meva feina.

Com descriuria el seu grup de recerca?

Amb un somriure (*esbossa el somriure més ample de l'entrevista*). Estic molt i molt content, molt orgullós. Tinc molta sort de tenir un grup com el que tinc. Són gent de la millor que hi ha al món. Els estudiants més prometedors, els joves que guanyen medalles internacionals ja com a estudiants, doncs molts d'ells venen al meu grup a l'Institut. A més hi ha un ambient molt bo.

Com a professor convidat i assessor de recerca a l'Institut de Ciències Fotòniques de Castelldefels (UPC), quina opinió té de les universitats de la regió Vives?

Conec menys les universitats que aquest Institut al que sí que vinc sovint. El que sí es pot veure clarament és que les universitats del territori han millorat els darrers anys i han millorat les seves posicions en recerca, però encara els queda un gran camí per recórrer. Si mirem aquests rànquings que tots coneixem –que no se'ls ha de fer massa cas però una mica sí– es veu que les universitats del territori, dins d'Espanya, estan força per davant, en general.

En quin estat considera que està la recerca científica al món acadèmic del nostre país?

Hi ha una mica de tot. Hi ha grups molt bons, al millor nivell internacional, i hi ha també molts altres grups que fan una tasca més regional o recerca més concreta... El

que es troba a faltar és que hi hagi més grups punters.

La ministra de Ciència i Innovació assegura que no hi ha fuga de cervells al nostre país, sinó mobilitat de talent dins la carrera científica. Creu que es tracta d'un eufemisme?

No. Fa temps que dic que no ens hem de preocupar que la gent marxi a l'estranger, de fet és bo marxar fora, boníssim. Que marxin però que tornin ells o altres tan bons que vinguin d'altres països. La ciència és molt internacional. Te'n vas a Estats Units i trobes gent de la Xina, del Japó, d'Alemanya... perquè a cada tema hi ha països més dedicats i llavors la gent intenta anar allà; un país no pot representar tots els temes de recerca al màxim nivell. Això és bo. El que és dolent és que els moviments dels científics siguin només en una direcció: cap a fora; llavors és una pèrdua de diners invertits en formació que després marxa.

Com ha canviat la seva trajectòria científica en haver guanyat el Premi Príncep d'Astúries essent tan jove?

L'any després de guanyar-lo i una mica més endavant vaig tenir molt viatges per fer conferències per tot Espanya. Ara ja s'ha calmat una mica.

Com es va sentir en conèixer la possibilitat de ser nomenat al Nobel de Física?

Un se n'alegra molt però ho veu poc realista.

**Per Joan J. Carvajal, Universitat Rovira i Virgili i Eva Ceres, periodista
Fotografies: Sergi Briet**

Adelaida Zabalegui Yárnoz, Loreto Maciá Soler (ed.)
Desarrollo del máster y doctorado oficial de enfermería en España

L'esforç de més de dues dècades realitzat pels col·lectius d'infermeria de l'estat espanyol per aconseguir una formació adaptada als estàndards més alts de qualitat internacional, es recull en aquest llibre. Un llarg camí de treball constant, ple de dificultats, en el qual les autores han jugat un destacat paper; un exemple de superació, amb un final optimista.
 Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2010 · 157 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8021-790-3 · 15 €

Vicente Macian Martínez *et alii*
Sistemas de gestión de mantenimiento asistido por ordenador (GMAO)
Requerimientos y funcionalidades

Llibre concebut com una ajuda per a una millor comprensió del que suposa un Sistema de Gestió de Manteniment Assistit per Ordinador (GMAO). Des d'un punt de vista no directament informàtic sinó més lligat al tècnic de manteniment es pretén mostrar els objectius, limitacions, requeriments i peatges d'aquests sistemes perquè la seua implementació esdevinga un èxit.

València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 150 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-580-3 · 18 €

Vicente Aige Gil
Anatomía descriptiva y anatomía clínica del sistema nervioso en el perro y el gato y Resonancia magnética. Biofísica e interpretación en la patología del sistema nervioso central en veterinaria

Aquest llibre s'ha estructurat en dues parts: una primera de neuroanatomia descriptiva i clínica i una segona sobre resonància magnètica. En la primera part es descriu el sistema nerviós en el gos i el gat i es fa referència als conceptes de neurona motora superior i inferior. Per últim, s'inclou un atlas de RM del cap del gos.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 284 pàg. · 21 x 29 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2637-9 · 50 €

Eduard Farran Teixidó
Des de la trinxera
Manual de supervivència en Creativitat Publicitària

Parir idees. Aquesta és l'essència de la publicitat. Idees que seduesquen i que funcionen. Tant fa si parlem de publicitat de tota la vida, de nova publicitat o de publicitat en línia. Però d'on venen les idees? Tothom pot ser creatiu? Darrere la creativitat publicitària hi ha moltes preguntes i aquest llibre prova de contestar una a una des de l'experiència.

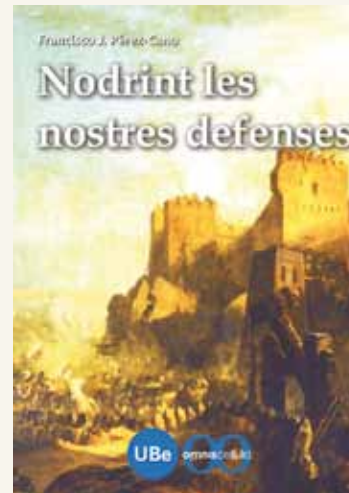
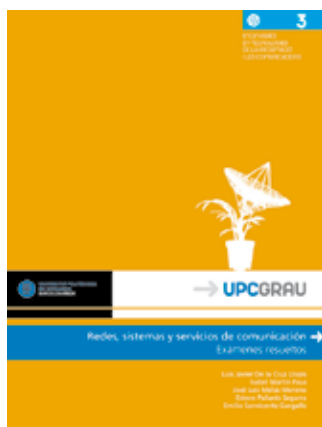
Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 · 304 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9788-955-1 · 28 €

Luis Javier De la Cruz Llopis *et alii*
Redes, sistemas y servicios de comunicación
Exámenes resueltos

Aquest llibre és un recull d'exàmens resolts de l'assignatura «Redes, Sistemas y Servicios de Comunicación» de l'ETSETB, on s'imparteixen els coneixements bàsics per a l'anàlisi, l'avaluació i el dimensionat de xarxes de dades. Esperem que aquesta obra siga una ajuda per als estudiants i que els permeta augmentar-ne la capacitat d'aprenentatge.

Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, SL, 2010 · 216 pàg. · 18 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-7653-530-1 · 19 €

Francisco José Pérez Cano
Nodrint les nostres defenses

Cada vegada hi ha més evidències científiques del fet que els aliments influeixen en la funcionalitat de les nostres defenses i, per tant, que poden incidir en el nostre estat de salut i fins i tot ajudar a prevenir l'aparició de malalties. Es presenta un recull dels aliments que milloren les nostres defenses i s'explica com influeixen en el sistema immunitari.

Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 182 pàg. · 15 x 20 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3432-6 · 17 €

Miguel Martín *et alii*
Fundamentos de estadística en ciencias de la salud

L'objectiu és actualitzar els conceptes i els fonaments en estadística aplicada a les ciències de la salut en el context actual, en què la capacitat d'anàlisi mitjançant ordinadors és àmplia i totalment accessible. Tot això utilitzant els resultats d'un estudi observacional pertanyent al programa MONICA de l'OMS.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 224 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2632-4 · 22 €

E-BUC.COM

Joaquim M. Puyal

El combat per la premsa. *Al Vent i Nosaltres els valencians*

Albert Sánchez-Pantoja, Vicent Pitarch

El llibre parla sobre la «violència simbòlica». Una crònica que recull les experiències de la revista *Al Vent* i del programa radiofònic *Nosaltres els valencians*

Afortunadament, a la nostra societat sovintegen les condemnes a la violència: la violència de gènere, la violència dels terroristes (encara que no sé si s'hi compten tots...), la violència dels sistemes dictatorials (per bé que hi ha alguns que no es qüestionen)... Però hi ha una violència estesa, persistent i dominant, tan poc reconeguda que ningú no en parla (vet aquí la seva força) però jo no em vull estar de referir-m'hi, assenyalant-la i etiquetant-la.

Parlo del fenomen de substitució dels símbols propis del conjunt identitari i cultural dels individus d'un territori per uns altres, a causa de la penetració (sovint subtil) d'aquells altres símbols de la cultura del grup o dels grups dominants. D'aquest fet, en diem «violència simbòlica». Els mitjans de comunicació són cooperants necessaris perquè la violència simbòlica campi com si res, en societats emfàticament dites democràtiques. La seva acció produeix un doble efecte: neguen l'accés a l'aparador mediàtic a totes aquelles «realitats», eines comunicatives i vehicles culturals que no són els seus; i d'altra banda, de forma sistemàtica i metòdica i a l'empara de la «normalitat», fan que els receptors acabin per acceptar i reconèixer com a propi l'escenari, les gramàtiques de relació, els valors, els actors i tot el corpus referencial que els és imposat. El procés, també amb una explicació econòmica, es mou en el marc d'«observadors internacionals», que no hi posen aturador perquè no troben que hi hagi res que calgui aturar. Connivència general, doncs.

De violència simbòlica n'hi ha arreu i la pateixen, amb intensitat variable, els grups febles, sense sobirania, recursos ni capacitat per protegir-se de la penetració industrial, mercantil, cultural, mediàtica i/o administrativa dels grups consolidats i potents. Si observem els territoris del nostre àmbit lingüístic trobarem una manifestació concreta de violència simbòlica. Si ens fixem en el País Valencià (dir-ne «País» o «Comunitat» no n'és indiferent) el cas és ben eloqüent.

Per deixar les consideracions generals assenyalaria: primer, que tot i que aquest procés ve de lluny, s'ha accelerat extraordinàriament, sobretot, amb el mitjà televisiu que fa que una allau de comunicacions entren de franc a casa, i ens mostra la part del món i de la vida que els emissors trien segons les seves prioritats i conveniències; i en segon lloc

vull subratllar que la llengua és el fil de l'agulla que embasta el nostre grup cultural, l'ànima de la personalitat col·lectiva. La llengua és la mare dels ous.

La nostra llengua fou combatuda pel franquisme i malgrat això es mantenia com a vehicle de moltes relacions, gairebé sempre en l'àmbit privat; i les limitacions per recuperar-la per a l'ús públic, van ser estrictes. En l'àmbit escrit no s'anava més enllà de les publicacions clandestines o les que d'alguna manera eren tolerades o, més bé, ignorades. Les temptatives radiofòniques eren escadusseres i sovint des d'emissores locals o en espais de caire, diríem, folklòric.

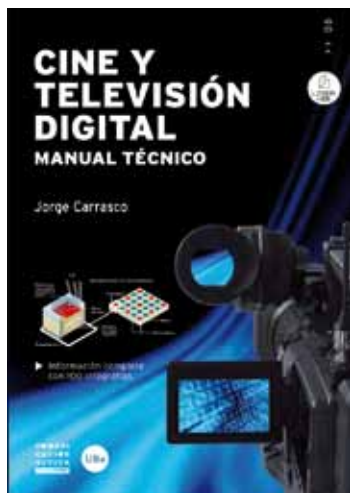
Vist això no és sorprenent com puc arribar a considerar d'importants i transcendents les experiències de la revista *Al Vent* i del programa radiofònic *Nosaltres els valencians*, que ha publicat la Universitat Jaume I de Castelló, amb la qual sempre col·laboro de gust. Aquest llibre no és un tractat historiogràfic, sinó una crònica. La revista *Al Vent* va ser una publicació que va resistir, amb només el suport de l'església (com tantes d'altres), fins a assolir un miler de subscriptors, sota la direcció de Sánchez-Pantoja. Aparegué l'any 1964 i fou clausurada pel govern civil l'any 1969. Pocs mesos després s'emetia a l'antena de Radio Popular de la Plana *Nosaltres els valencians*. Fou el primer programa de ràdio en català fet des d'una visió crítica de la realitat valenciana, i sobrevisqué onze anys superant censures, estats d'excepció i prohibicions explícites que haurien torpedinat el projecte si no hi hagués hagut l'empenta d'aquella colla de persones i la figura de Vicent Pitarch al davant.

Per això el meu reconeixement cap a tots aquells indomables individus que, sensibles al fenomen i refractaris a la inèrcia dels fets, van gosar enfrontar-se a la situació. ¿Són una minoria de fonamentalistes il·luminats que representen el pòsit d'una anacrònica cultura residual condemnada a la imminent desaparició? Jo no ho diria. Compartien un bagatge ideològic que era el rerefons de la vindicació cultural i de la lluita política. Naturalment, es nodrien d'utopia i tenien la força poderosa d'un capteniment ple de generositat. A dia d'avui, res d'això no ens sobra.

Doctor en Lingüística per la Universitat de Barcelona i periodista

Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2009 · 280 pàg. · 23 x 23 cm · Tapa dura · ISBN 978-84-8021-681-4 · 24 €

Jorge Carrasco González
Cine y televisión digital
Manual técnico

Una exposició clara i ordenada acompanyada de 100 gràfics explicatius, fa del llibre una obra de consulta ràpida i exhaustiva. S'estructura en quatre eixos temàtics: els fonaments teòrics de la imatge digital, la captació i les càmeres, el muntatge i la postproducció i la distribució.

Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 400 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3457-9 · 35 €

ESARQ
Foro ESARQ-Roca 2008-2009

Aquest llibre recull una trentena de conferències pronunciades en el marc de l'assignatura Fòrums de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la UIC, ESARQ. Els protagonistes són arquitectes de primer ordre tant a nivell nacional com internacional. Alguns d'ells són William Curtis, Peter Wilson, Winy Maas, Pachi Mangado, Luis Fernández-Galiano o Carlos Ferrater.

Barcelona: Servei de Publicacions de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC), 2010 · 152 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-936160-9-0 · 12 €

Romà de la Calle,
Francesc Pérez Moragón (ed.)
Sobre el descrèdit de la modernitat

Recull de les actes de les Jornades d'«El descrèdit de la realitat de Joan Fuster. 50 anys després. Art, modernitat i descrèdit», celebrades el 2005 al MuVIM en col·laboració amb la Càtedra Joan Fuster. Van centrar l'estudi en el primer assaig de Fuster de temàtica artística que ocupava en la postguerra, determinades claus polèmiques entre el realisme i l'abstracció pictòrica.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2010 · 180 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-370-7774-1 · 15 €

Gustavo Nocito Marasco,
Lluís Villanueva Bartrina
Representació geomètrica en arquitectura
Dibuix tècnic i modelatge arquitectònic

El primer objectiu d'aquest llibre és plantejar un recorregut guiat per la problemàtica concreta d'un conjunt de casos o exemples que us permetran resoldre les qüestions més habituals de la representació, sempre emmarcat en un entorn adequat a les necessitats com a estudiants. Els autors, Gustavo Nocito i Lluís Villanueva, són doctors arquitectes i professorat de la UPC.

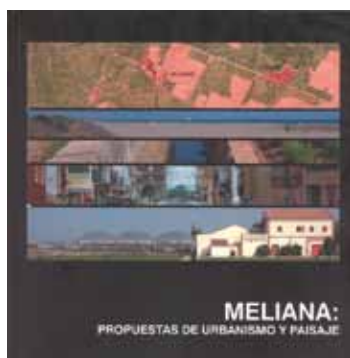
Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 264 pàg. · 18 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-7653-528-8 · 22 €

Pilar Insausti Machinandiarena *et alii*
Meliana: propuestas de urbanismo y paisaje

Meliana competix per mantenir una dinàmica urbanística que es pot resumir a protegir i potenciar les seues condicions mediambientals i a millorar la qualitat de vida de la població. Aquest catàleg aplega una selecció de projectes que ofereixen alternatives i solucions per a la ciutat mateixa i a algun dels seus barris i pel seu terme municipal i la línia de litoral.

València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 80 pàg. · 21 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-618-3 · 23 €

François Amy de la Bretèque, *et alii* (dir.)
Domitor 2008
Les cinémas périphériques dans la période des premiers temps

El cinema del període de 1894 fins al 1915 ubicat en llocs no «cèntrics»: personal, estructures, espais que s'escapen dels marcs dominants que en aquella època encara no s'havien establert completament. Aquesta obra va acompanyada d'un DVD produït per la Filmoteca de Catalunya que recull un programa de pel·lícules catalanes dels orígens.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 408 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-069-6 · 25 € · Anglès, català, francès · Inclou DVD

Amando Llopis Alonso,
Luis Perdigón Fernández
Cartografía histórica de la ciudad de Valencia (1608-1944)

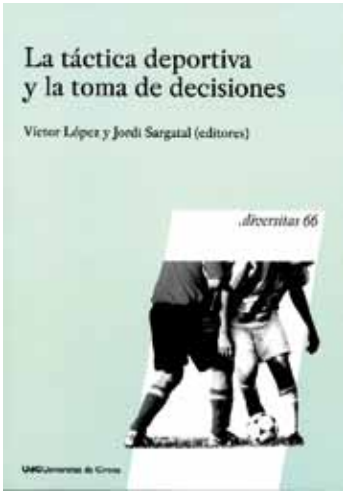
L'obra tracta d'interpretar el desenvolupament urbà precedent de la ciutat actual. Conté l'estudi d'una rigorosa selecció de representacions de València (entre 1608 i 1944). El treball es completa amb la sistematització de les dades dels documents en què es basa, així com la seua reproducció en dos DVD, fet que permet l'examen detallat de tota la informació.

València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 128 pàg. · 15 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-592-6 · 27 €

E-BUC.COM

**Víctor López i Jordi Sargatal (ed.)
La táctica deportiva y la toma de decisiones**

Recull d'idees i reflexions sobre la presa de decisions en els esports col·lectius, elements de reflexió teòrica i continguts d'estudis científics de les IV Jornades de la Càtedra d'Esport i Educació Física de la UdG i I Seminari Internacional de Tàctica i Tècnica Esportiva. Tema d'especial transcendència en la comunitat científica esportiva dels últims anys.
Girona: Universitat de Girona, 2010 · 138 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-321-9 · 12 € · Espanyol, francès

**Mercedes Teruel Carrizosa (coord.)
El sistema territorial d'innovació de la demarcació de Tarragona**

Des del centre de recerca bàsica fins a l'empresa més petita, tots els agents territorials participen i interaccionen en el complex procés de la innovació. Les característiques d'aquests agents, les dificultats que troben, la interacció entre els diversos nuclis territorials innovadors així com les línies futures són alguns dels punts que podreu trobar en aquest llibre.
Tarragona: Publicacions URV, 2010 · 169 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-177-5 · 18 €

**Rosario Llamas Pacheco
Conservar y restaurar el arte contemporáneo
Un campo abierto a la investigación**

L'evolució que l'art ha experimentat al segle XX ha tingut com a conseqüència una nova concepció de l'objecte artístic. La recerca de la metodologia d'intervenció per a conservar i restaurar aquestes obres, es planteja en la majoria de casos com el problema principal de l'art contemporani. El text realitza un estudi dels distints materials i de les patologies més habituals.
València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 220 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-584-1 · 27 €

**Eduard Serra Subirà
Guia de l'escultor per a escultors novells**

La manca d'informació tècnica pel que fa a la materialització de l'escultura ha impulsat aquest llibre, que aspira –més que a teoritzar– a servir de guia pràctica. No és un treball sobre l'art escultòric, sinó un llibre destinat als estudiants i als professionals, escrit amb el propòsit de donar a conèixer els principals materials des d'un punt de vista tècnic.
Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 202 pàg. · 16 x 20 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3435-7 · Inclou CD · 23 €

**Xavier Mas i Barberà
Conservació i restauració de materials petris
Criteris i tractaments**

Continguts teoricopràctics necessaris per a endinsar-se en el camp de la conservació i restauració de materials petris, els criteris, les tècniques i les metodologies en els tractaments d'intervenció. Inclou continguts teòrics dedicats als estudis previs i propostes d'intervenció, i informació sobre processos metodològics d'intervenció, on es ressenyen les fases importants.
València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 208 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-598-8 · 23 €

**Tomás Valero
Historia de España contemporánea vista por el cine**

És possible contar la història contemporània d'Espanya amb les pel·lícules de ficció? Llibre innovador en què cada època posseeix una introducció històrica, una cronologia, una proposta didàctica per a estudiants i interessats i bibliografia especialitzada, juntament amb l'estudi del film seleccionat.
Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 502 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3415-9 · 36 €

**Marta Llorente
La ciudad: inscripción y huella
Escenas y paisajes de la ciudad construida y habitada, hacia un enfoque antropológico de la historia urbana**

El llibre es titula *La ciudad: inscripción y huella* perquè remet als dos principis bàsics que donen origen i final al fet de conformar l'espai que compartim: la voluntat de donar forma, la inscripció i l'empremta, la petjada real que la vida imprimeix en els espais en què es desenvolupa. Marta Llorente és doctora arquitecta i professora titular de la UPC.
Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Iniciativa Digital Politècnica, 2010 · 296 pàg. · 21 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-7653-549-3 · 34 €

**Jimena González del Río Cogorno et alii
Teoría i història del disseny gràfic**

La gran importància que ha adquirit la Comunicació Visual dins dels mitjans de comunicació obliga a conèixer i investigar l'aspecte i la imatge gràfica utilitzada per a transmetre missatges. Així com les noves tendències dins del món del Disseny i la Comunicació, i la seua adaptació a la diversitat social i cultural amb la qual vivim avui dia.
València: Universitat Politècnica de València, 2010 · 212 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8363-574-2 · 26 €

La lectura social

L'article reflexiona sobre com les noves tecnologies digitals de la informació afecten la lectura i sobre com potencien el seu caràcter social, aspecte que, tot i ser-li intrínsec, sovint ha estat negligit o ignorat. La lectura és una activitat individual o social?¹

La comprensió lectora està condicionada, entre molts altres elements, pel suport físic en què es presenta la informació. Des de l'aparició dels ordinadors i d'internet ja es veïe com aquests dispositius eren perfectes per a solucionar dubtes, per a realitzar petites o grans consultes, per a cercar informació, etc. Fins no fa gaire es considerava, però, que els suports electrònics no eren adequats per a la lectura literària i per a la lectura de tipus seqüencial, prolongada. D'arguments hi havia de tot tipus, des dels més pelegrins, com ara que l'olor, el tacte, etc. eren elements importants per a una bona lectura, fins als que consideraven que el gran inconvenient del paper (no estar connectat a internet) era, justament, el seu gran avantatge. És a dir, la possibilitat de consultar per internet era vist com un factor negatiu, ja que distraïa, entretenia, etc. També es considerava que les noves tecnologies només s'acabarien adoptant plenament quan les noves generacions fossin totalment natives digitals (que implícitament venia a dir que tot i els seus avantatges, les noves tecnologies eren difícils d'assimilar per als «no natus»). Aquesta afirmació no tenia en compte que estem davant d'una tecnologia disruptiva i que estava i està en plena evolució. L'aparició recent de nous aparells, com ara les tablettes i els lectors de llibres electrònics, una millor connexió a internet i millors programaris que permeten una experiència gratificant per al lector, menen cap a un nou paradigma lector (i d'aprenentatge, etc.)

La imatge social del lector i de la lectura

La lectura i el lector sempre han gaudit d'una imatge social positiva: llegir ha estat ben valorat, ja que, entre altres raons, disposar d'una bona capacitat lectora era indispensable per arribar a ser quelcom el dia de demà. Així el lector estava associat a l'interès per conèixer, a ser una persona culta, molt lector, amb un bon llenguatge, tranquil, intel·ligent, etc., i la lectura, a una activitat aïllada, individual, seriosa i vinculada al món del coneixement i de la

saviesa. En canvi, la televisió i internet estaven associades a activitats menys enriquidores i passives (encara que també es pogués llegir per internet). Lluny d'aquesta imatge individual, veurem com la lectura sempre ha tingut un caràcter marcadament social i interactiu.

L'adquisició de llibres

El caràcter social de la lectura ja el trobem en el mateix moment de l'adquisició dels llibres. Segons els informes d'*Hàbits de lectura i compra de llibres* de la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya dels anys 2009 i 2010, prop de la meitat dels lectors de l'Estat han llegit el seu darrer llibre perquè li l'han regalat (21,1%), li l'han prestat els amics (18,6%) o la biblioteca (5,3%) o ja és a la seva llar (5,8%). Si ens fixem en les referències a l'hora de triar un llibre per llegir, tenim que prop de la meitat de persones tenen molt en compte el consell d'amics i familiars. Per tant, una clara conclusió d'aquests informes és que els amics, familiars i biblioteques –la «xarxa social»– són elements essencials en el procés de lectura.

La compartició de llibres

Compartir llibres, ja sigui a través del préstec, del regal d'amics o bé del préstec bibliotecari, és una activitat totalment arrelada en el món de la lectura. N'hi ha de diversos tipus i natura; entre moltes altres, val la pena fer esment del Book-Crossing, que des de la seva web i des de l'any 2001 permet etiquetar el llibre, compartir-lo i fer-ne el seguiment des del primer moment en què el llibre ha estat deixat en un lloc públic. Al costat d'aquest esperit comunitari, també és veritat que hi ha persones gens amants de cedir llibres: com a objecte que són, els llibres es poden perdre, malmetre, etc. i una biblioteca personal, ja sigui per raons estrictament personals o bé sociològiques, és més que un mer objecte de decoració. També és important tenir en compte que el text virtual s'associa a volatilitat, mentre que el paper, a permanència, tot i que el

coneixement i l'aprenentatge s'estan desplaçant del paper al digital: és a dir, el coneixement ara és més digital.

En l'entorn digital hi ha diverses maneres de compartir els llibres. En primer lloc podem esmentar els grans repositoris o biblioteques digitals, com ara el projecte Gutenberg, que permeten descarregar-se llibres de domini públic sense cap limitació. També han aparegut més modernament les xarxes P2P d'intercanvi de llibres digitals. Algunes d'aquestes xarxes han estat denunciades per la indústria editorial perquè contenen llibres, els drets de distribució dels quals estan reservats. Sovint aquests llibres han estat escanejats i passats per un OCR perquè la gent els pugui consultar. Llevat de certs casos en què hi ha un interès comercial més o menys manifest de tercers en aquestes xarxes, és cert que molts dels usuaris que hi pengen llibres són amants de la lectura que volen compartir i oferir a altres persones la possibilitat de llegir. A canvi, reben un reconeixement de la resta de membres de la seva comunitat que, en principi, comparteix bona part de les seves preferències. Atesa la facilitat de copiar i distribuir els llibres digitals, la majoria d'empreses editorials han implementat sistemes de protecció anticòpia (DRM) dins dels llibres electrònics. Aquesta pràctica representa una penalització per a l'usuari a l'hora de comprar el llibre i, sobretot, a l'hora de compartir-lo (i d'instal·lar-lo en els dispositius i el nombre de vegades que vulgui). Molt recentment algunes editorials i distribuïdores, com ara Kindle i Nook, han començat a permetre el préstec de llibres amb DRM a altres usuaris però encara amb excessives limitacions: curt període de temps, nombre limitadíssim de persones i restriccions geogràfiques.

La compartició de la lectura: els clubs de lectura i les xarxes socials

Un club de lectura és un grup de persones que es reuneixen periòdicament per intercan-

¹ Al llarg de l'article hem inclòs entre claudàtors alguns exemples d'aplicacions socials

viar opinions sobre un mateix llibre que van llegint a casa. En les reunions es debat sobre l'estil literari, l'acció, els personatges, etc. Els clubs reuneixen dos al·licients: la lectura personal i solitària i la possibilitat de compartir aquesta lectura amb altres persones, de manera presencial [The Oprah's Book Club, Richard & Judy Book Club]. Cal esmentar, també, nombroses iniciatives locals.

En l'entorn digital, els lectors han utilitzat diverses eines socials per a compartir les seves lectures, com ara fòrums, grups, llistes de correu, etc. També han aparegut clubs de lectura virtual, els quals proposen la lectura d'un llibre (físic) durant un període de temps determinat; durant aquest temps, els lectors llegeixen el llibre i poden participar en els diferents fòrums que s'obren al voltant del llibre; a més, també poden participar en el xat amb l'autor del llibre. Alguns clubs poden proposar diverses lectures simultànies, mentre que altres deixen que la gent opini sobre qualsevol llibre. Els clubs també poden disposar de materials de suport que ajuden a entendre i a contextualitzar l'obra escollida, de ressenyes dels llibres, d'un conductor que dinamitza i fa de moderador en els debats i que respon a les preguntes, d'un butlletí digital, de jocs, concursos, agenda, enllaços, etc. Hi ha clubs que poden estar organitzats per edats o bé són per a una determinada edat i els comentaris poden romandre visibles només durant un cert temps o sempre. Els lectors poden saber quins són els llibres més llegits a la comunitat i poden valorar els llibres mitjançant un sistema de puntuació. Alguns d'aquests clubs són veritables xarxes socials al voltant del món del llibre. A més de les prestacions anteriorment esmentades, fins i tot poden facilitar la creació d'una pàgina personal i la comunicació amb la resta de membres de la comunitat [Club de lectura Virtual, Shelfari, MySpace, Mi Literatura!, Què llegeixes?].

Moltes de les xarxes socials lectores disposen d'eines per a la catalogació compartida; tanmateix, també existeixen aplicacions de catalogació social que poden tenir o no elements de xarxa social [LibraryThing].

Atès que algunes xarxes socials o serveis de catalogació valoren i etiqueten els llibres, la majoria disposen d'eines de recomanació lectora dins de la mateixa web o bé es desenvolupen eines que agreguen informació de diversos llocs –com ara webs de distribuïdores de llibres–, el perfil personal i les recomanacions dels lectors [The Book Seer].

Les xarxes socials generalistes també poden tenir grups de lectura i aplicacions específiques per als amants de la lectura. A Twitter, per exemple, Bkkeepr genera una pàgina on apareix l'evolució de les lectures i Velocity of Reading genera una gràfica amb la velocitat

de lectura a partir de les dades de Bkkeepr. Altres eines són, per exemple, la creació de pàgines personalitzades per als autors o llibres al Facebook [AuthorPages].

La lectura social

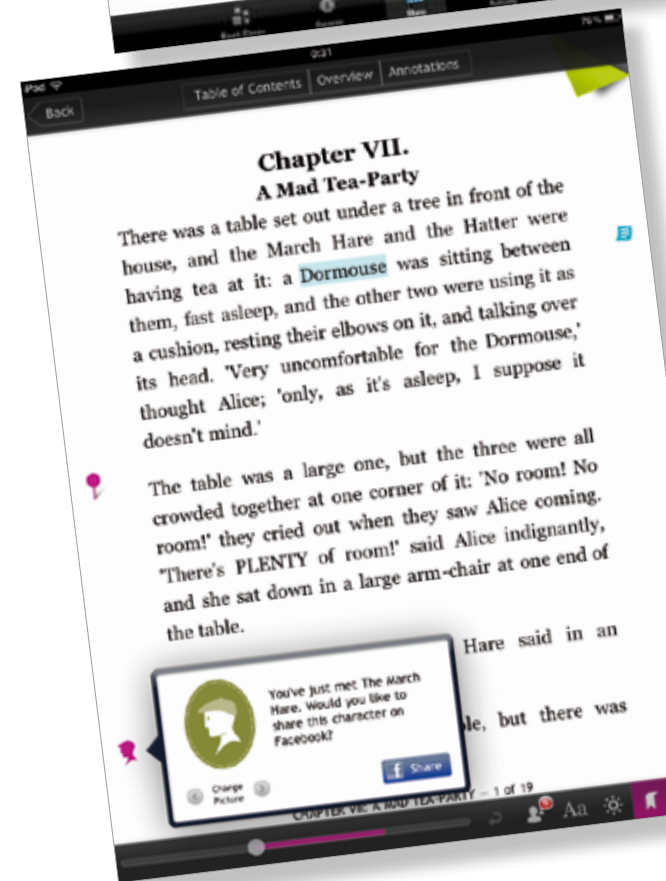
La lectura lenta i tranquil·la de què parlàvem al començament de l'article cada vegada és menys habitual, especialment entre el jovent. Avui dia podem llegir en qualsevol lloc, mentre mengem, anem en transport públic, escoltem música, contestem correus electrònics, pengem comentaris al mur del Facebook o piulem al Twitter. El pas definitiu cap a la lectura social s'està produint amb la facilitació o la integració d'algunes d'aquestes prestacions socials suara esmentades dins del mateix llibre digital.

Junt amb les prestacions típiques que ens ofereixen els programaris de llibres digitals, com ara consultar diccionaris, cercar pel text, posar notes, cercador, etc., actualment podem aconseguir la lectura simultània amb altres usuaris i comentar què ens sembla el llibre, etc. Kobo, per exemple, permet als seus usuaris compartir parts de les seves obres preferides a Facebook o a la mateixa aplicació i comentar sobre elles, realitzar *check in* als llocs esmentats en els llibres, o la possibilitat de portar una mena de línia del temps amb tota la nostra lectura per veure el que ens ha dut llegir un llibre, el que hem llegit en l'últim mes o any, i quin és el nostre parer. Kobo, a més, emet unes «recompenses» virtuals en funció del nombre de llibres i l'hora en què llegeixes.

Amb els nous programaris de lectura que apareixeran, els lectors podran afegir, des de la mateixa interfície de qualsevol dispositiu, comentaris, fotografies i vídeos i interactuar amb el contingut des de les xarxes socials, comprar llibres i canviar el text en temps real per part de l'autor o del lector. Com podem veure, el sistema es podrà aplicar tant a la lectura com a sistemes d'aprenentatge, on els estudiants podran plantejar dubtes al professor i aquest esmenar o afegir explicacions complementàries [SocialBooks, Copia, sBooks, encara en fases diferents de desenvolupament i/o no actives a l'estat espanyol].

Cal esmentar també la tasca que es desenvolupa en el projecte de l'OpenBookmarks, que pretén aconseguir notes i referències sincronitzades a través de diferents plataformes i aplicacions.

I si necessitem estadístiques i llegim en el núvol, també sorgeixen noves eines per als autors, les quals ens permeten saber el nombre de persones que han llegit un document, quantes se l'han descarregat, la velocitat de lectura, l'edat dels lectors, quines parts són més interessants, les paraules de cerca, el

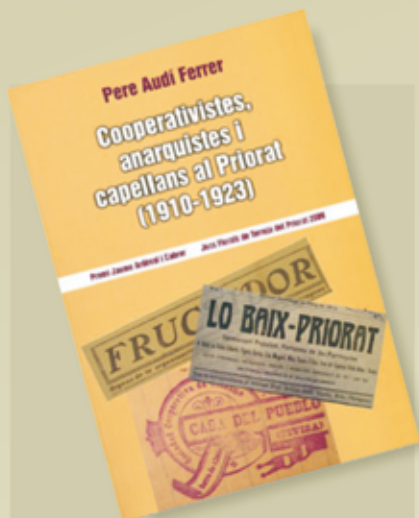
lloc des d'on consulten, etc. [Scribd]. Scribd, mercès a Readcast i a altres eines d'integració a les xarxes socials, s'ha convertit en una de les principals editorials i de lectura social del món.

Com a conclusió, podem dir que la lectura digital cada vegada és més social i que els productors d'informació hauran de tenir en compte aquest factor, intrínsec en la lectura analògica, i no limitar-lo; alhora, els programaris hauran de permetre la coexistència d'aquest factor social amb la lectura totalment individual.

Per Josep M. Vinyes
Editor de Beat.cat i de l'Enciclopèdia.cat

RECERCA LOCAL I COMARCAL

Centres d'estudis locals i comarcals dels territoris de parla catalana

Cooperativistes, anarquistes i capellans al Priorat (1910-1923)

Pere Audi Ferrer

Com a resposta a la crisi de la fil·loxera de principis del segle XX, la comarca del Priorat endegà una sèrie d'experiències associatives, com ara cooperatives, societats, etc., per tal d'afrontar la situació. Aquest llibre analitza aquest procés i també la reacció del poder establert, especialment l'Església.

Torroja del Priorat: Centre Cultural i Recreatiu La Unió; Falsset: Arxiu Comarcal del Priorat, 2010 · 560 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-613-6325-4 · 20 €

Cultura i recerca local al segle XX: Dels erudits locals als centres d'estudis

Narcís Figueras Capdevila, M. Carme Jiménez Fernández i Josep Santesmas Ollé [ed.]

Aquesta publicació recull les aportacions a les jornades celebrades l'any 2007 a Calonge, agrupades en dos àmbits diferenciats: Recerca local i context històric: el paper de l'erudit local en la cultura catalana al llarg del segle XX i L'erudit local als diversos territoris de parla catalana: perfils i temàtiques.

[Calonge]: Ateneu Popular de Calonge; [Móra la Nova]: Institut Ramon Muntaner, 2010 · 166 pàg. · 17 x 23,5 cm · Rústica · ISBN 978-84-614-5649-9 · 18 €

Els museus de les Illes Balears

Lourdes Melis Gomila, Sebastià Serra i Busquets i Toni Vives Reus

Les Illes Balears acullen més de seixanta museus de diverses temàtiques (artístiques, etnològiques, literàries, etc.). Aquesta publicació recopila, amb profusió d'imatges, tota la informació referent a aquests equipaments: dades tècniques i de contacte, els fons, la museització, els recursos oferts, etc.

Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Balears, 2010 · 220 pàg. · 24,50 x 30,50 cm · Cartoné · ISBN 978-88-95876-54-6 · 30 €

Família pagesa i economia rural: VII Congrés sobre Sistemes Agraris, Organització Social i Poder Local

Jordi Bolós, Antonieta Jarne i Enric Vicedo [ed.]

En aquestes actes s'analitzen diferents vessants del paper de la família en l'economia rural a través de la història, com ara les estratègies matrimonials per tal de mantenir-la i enfortir-la, les seves condicions de vida, les estratègies per accedir a la terra i el rol de la dona en tots aquests aspectes.

Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 2010 · 793 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-96908-53-6 · 20 €

Tots els noms: Víctimes de la Guerra Civil al Penedès (Alt Penedès, Baix Penedès i Garraf)

Ramon Arnabat [coord. i ed.]

La Guerra Civil al Penedès se saldà amb la mort de més de dues mil persones. Amb l'objectiu de recuperar la memòria històrica d'aquestes víctimes, aquesta monografia en realitza un inventari exhaustiu, aportant-hi gran quantitat de dades per tal d'analitzar-ne la incidència en la població penedesenca.

Vilafranca del Penedès: Institut d'Estudis Penedesencs, 2010 · 275 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-15017-01-1 · 20 €

Pintors i escultors de l'Alt Empordà 1839-1959

Alicia Viñas i Palomer

Catàleg dels artistes empordanesos dedicats a la pintura i a l'escultura des de mitjans del segle XIX a mitjans del segle XX. L'autora realitza un perfil biogràfic i un repàs a la carrera d'aquests artistes, agrupant-los per corrents estilístiques i il·lustrant el catàleg amb reproduccions de les seves obres.

Figueres: Institut d'Estudis Empordanesos, 2010 · 497 pàg. · 30 x 21,5 cm · Cartoné · ISBN 978-84-613-8347-4 · 70 €

La taula del senyor duc: Alimentació, gastronomia i etiqueta a la cort dels ducs reials de Gandia

Juan Vicente García Marsilla

La cort dels ducs reials de Gandia durant la baixa Edat Mitjana destacava per una gastronomia luxosa i refinada. En aquesta monografia se n'analitzen diferents aspectes, com ara els menjars i condiments que formaven part de la dieta de la cort, les maneres de cuinar els plats i les normes de comportament a taula.

Gandia: CEIC Alfons el Vell, 2010 · 227 pàg. · 17 x 23,5 cm · Rústica · ISBN 978-84-96839-33-5 · 12 €

Lògiques del secret: La cultura de la clandestinitat a la comarca del Bages (1946-1977)

Jofre Padullés Plata

Per tal d'analitzar els mecanismes d'ocultació dels moviments antifranquistes a la comarca del Bages, l'autor mostra, a través dels testimonis de militants d'aquests moviments, el funcionament de tota aquesta xarxa clandestina de resistència política, centrant-se en les tècniques que permetien aquesta clandestinitat.

Manresa: Centre d'Estudis del Bages, 2010 · 100 pàg. · 15 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-87618-96-3 · 15 €

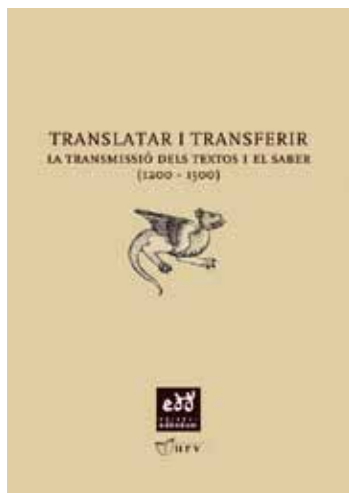
INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana

Patronat format per: CCEPC Generalitat de Catalunya

Per a més informació: www.irmu.org

Portal de venda de les publicacions dels centres d'estudis: www.bestiari.net

Diversos autors
Translatar i transferir
 La transmissió dels textos i el saber
 (1200-1500)

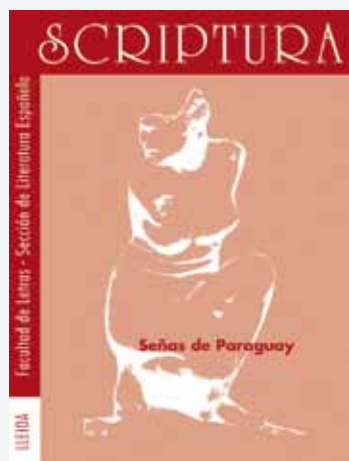
En aquest volum es tracta de la còpia material dels textos, de la traducció de continguts d'una llengua a una altra i de la difusió de coneixements. El contingut toca un ventall d'obres del patrimoni cultural català, i incideix de ple en el context europeu d'aquesta literatura, com es pot veure a les contribucions relatives a textos occitans, francesos i italians.

Santa Coloma de Queralt: Publicacions URV:
 Obrador Edèndum, 2010 · 551 pàg. · 17 x 24 cm ·
 Rústica · ISBN 978-84-8424-149-2 · 30 € ·
 Català, italià i francès

Paco Tovar Blanco *et alii*
Señas de Paraguay

Vint estudiosos i escriptors de diversos països aprofundeixen en aquest volum en l'estudi de la literatura paraguaiana. Així, apropen al lector alguns escriptors que han donat vida, sobretot en les darreres dècades, a un moviment interessant de renaixement cultural. També s'inclouen treballs que reten homenatge als autors «clàssics» d'aquesta literatura.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida,
 2010 · 354 pàg. · 17 x 22 cm · Rústica ·
 ISBN 978-84-8409-323-7 · 25 €

M. Muntaner *et alii* (ed.)
Transformacions
 Literatura i canvi sociocultural
 dels anys setanta ençà

Recopilació de reflexions sobre la incidència de les dinàmiques de transformació en les pràctiques culturals dels darrers quaranta anys. El volum analitza com les dinàmiques del canvi social han interactuat amb les institucions culturals i proposa una mirada atenta als vincles conflictius entre literatura i política, entre consum cultural i identitat.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2010 · 366 pàg. · 16 x 23 cm ·
 Rústica · ISBN 978-84-370-7838-0 · 24 €

Pau Canaleta
Explica't amb una història
 Onze claus per construir un relat guanyador

El llibre és l'aventura d'un polític local que vol descobrir com pot escriure el seu propi relat polític. És una introducció al món del *storytelling*. Narra en un format entretingut les claus que ha de tenir qualsevol relat que vulga comunicar amb eficàcia. Són onze consells que serviran a qui vulga començar l'aventura d'escriure la seua pròpia història.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 ·
 150 pàg. · 14 x 21 cm · Rústica ·
 ISBN 978-84-9788-936-0 · 15 €

Eugenia Fosalba, Carlos Vaíllo (ed.)
Literatura, sociedad y política en el Siglo de Oro
 Barcelona / Gerona 21-24 de octubre de 2009

La imbricació entre política i literatura sol donar-se en totes les èpoques com una amalgama complexa de tècnica retòrica i d'interessos ideològics o propagandistes dictats per la urgència del present. La retòrica bat les seues armes en el camp de batalla de l'opinió pública o dels interessos immediats. Aquesta relació assolix un caràcter específic en el Renaixement.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 372 pàg. · 16 x 23 cm ·
 Rústica · ISBN 978-84-490-2649-2 · 20 €

Josep Maria Aymà Aubeyzon
El català, al carrer

L'ús del català entra en un període d'incertesa. El català, tot i tenint a favor la predisposició dels ciutadans, es troba en desavantatge. Què s'hi pot fer? A més de descriure el marc teòric de la interlocució català-castellà, l'autor presenta un treball de camp en què per primer cop es publica de forma científica el descens del català sentit al centre de Barcelona.

Barcelona: Editorial UOC, SL, 2010 ·
 174 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica ·
 ISBN 978-84-9788-944-5 · 18 €

Carme Gregori Soldevila
Anotacions al marge
 Els aforismes de Joan Fuster

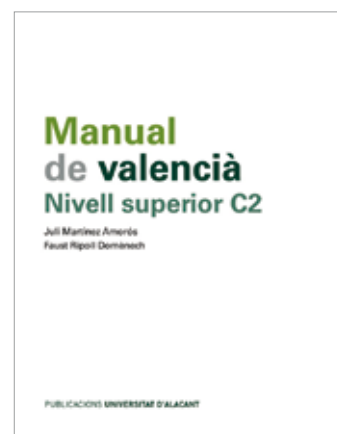
Carme Gregori proposa un recorregut a través de l'univers estilístic i intel·lectual dels aforismes de Joan Fuster, organitzat al voltant de tres grans focus d'interès: la definició i les formes d'ús, la varietat d'opcions en què es resol la relació entre escriptura i lectures, i la fixació d'una sèrie d'itineraris de lectura a l'interior de l'obra fusteriana.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2011 · 212 pàg. · 12 x 21 cm ·
 Rústica · ISBN 978-84-370-7846-5 · 12 €

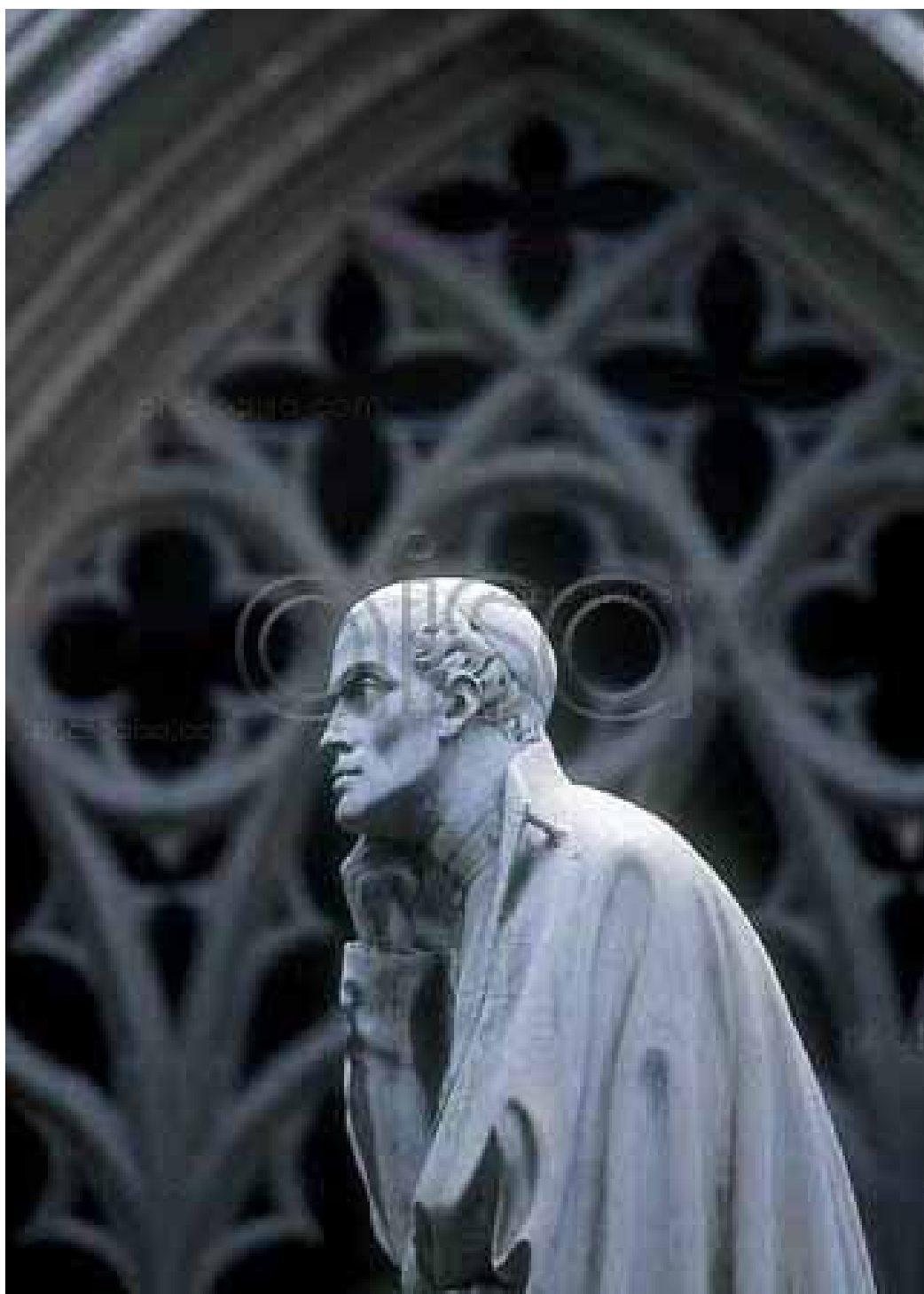
Juli Martínez Amorós,
 Faust Ripoll Domenech
Manual de valencià.
 Nivell superior C2

Aquest llibre naix de l'aspiració de superar l'enfocament educatiu tradicional i de proporcionar a l'aprenent les eines per a adquirir una competència comunicativa completa, que abrace tots els nivells lingüístics (fonètic, morfosintàctic, lexicosemàntic i pragmàtic), i per a generar una reflexió que permeta aprofundir en el coneixement del valencià.

Alacant: Publicacions de l'Universitat d'Alacant, 2010 · 268 pàg. · 27 x 29 cm ·
 Rústica · ISBN 978-84-9717-118-2 · 24 €

Balmes, sentit comú en l'harmonia d'investigació i acció

enguany hom celebra el segon centenari d'un català universal, Jaume Balmes. La seva vida fou tan breu com intensa. Quan va morir, als 38 anys, no només tot Espanya havia sentit parlar de les seves propostes especulatives i pràctiques, sinó que mig Europa s'afanyava a traduir les seves obres. La seva personalitat era, però, ben senzilla: un home d'estudi i de meditació que no deixava mai de banda la realitat social i humana en què vivia. Mentre Espanya es dessagnava en una autèntica guerra civil per la successió de Ferran VII, ell dedicava els primers anys com a sacerdot a fer classes de matemàtiques i a aprofundir en els seus estudis de filosofia, teologia, història... En el discurs que va haver de pronunciar per assumir aquesta tasca no va fer cap menció al problema dinàstic i, amb una visió pregona de les autèntiques urgències de la societat, va fer una lloa de les ciències i una reivindicació d'una organització racional i eficaç dels estudis superiors.

El seu origen extremadament humil i la seva condició d'home de poble el van fer valorar i aprofitar enormement les possibilitats de formació rebudes, tant a la antiga Universitat de Cervera com a la Biblioteca de Vic. Al Real Col·legi de Sant Carles va poder gaudir de la direcció d'un altre català insigne, el Dr. Vicenç Pou, amb qui coincidí notablement en els judicis sobre la situació d'Espanya encara que s'hi distancià després en la seva concreció pràctica. A Vic, la seva ciutat natal, va passar moltes temporades entre curs i curs, en una època on la inestabilitat del país posava molts entrebancs a l'estudi sistemàtic i profitós. Providencialment, la Biblioteca on passava tantes hores era dirigida per un dels millors especialistes del moment i, com indica el pare Ignasi Casano-

vas en la seva biografia, la pròpia existència intel·lectual d'aquest gran pensador no hauria estat possible sense la silenciosa i humil tasca prèvia del bibliotecari. Un gran exemple per l'època actual: en els nostres temps els nous vehicles d'informació i l'accés electrònic a fonts de tot tipus no hauria de ser un fi en si mateix, sinó un mitjà emprat amb l'esperança que permeti florir les grans intel·ligències. La preocupació de Balmes pel que avui anomenaríem aspectes metodològics de la investigació científica, el van fer veure la necessitat d'escriure diverses obres com *Filosofía Elemental* o *Filosofía Fundamental*.

La seva preocupació, però, anava més enllà. Ell no acceptava un discurs intel·lectual allunyat de les vides reals de les persones normals i corrents. Així, en el més pur esperit d'un tomisme viu i vitalitzador, va escriure *El Criterio*, la seva obra mestra. En ella l'autor defuig tot allò innecessàriament enrevessat i, amb una ploma àgil i propera a la gent, ens dona els ingredients per moblar el cap i predisposar-nos adientment a les activitats teòriques o pràctiques de la nostra vida. Quan hom llegeix aquest llibre, tan equilibrat i sensat, sembla difícil pensar que potser el va escriure mentre sentia de lluny les bombes que queien sobre la ciutat de Barcelona per ordre d'Espartero. Quants manuals d'autoajuda actuals no fan més que dir les mateixes coses amb un llenguatge políticament correcte i adaptat a les oïdes del públic, tot i que dibuixant un món que s'esgota en el més immediat entorn i aconsellant un cert aïllament respecte a la cosa pública... Ben al contrari, Balmes parteix de fonaments filosòficament sòlids i humanament viscuts per tal d'orientar l'acció. És precisament el seu tarannà d'estudiós el qui el porta a l'acció pràctica i, fins i tot, a la intervenció en les més altes polèmiques polítiques del seu temps.

El seu interès per la història de la civilització occidental i la seva intenció apològica (Pius IX va arribar a qualificar-lo de «príncep de l'apologètica moderna») el portaren a escriure la que és, potser, la seva obra més completa: *El protestantismo comparado con el catolicismo en sus relaciones con la civilización europea*. Amb un sentit clàssic de l'art retòrica i amb una consistència científica adient, *El protestantismo* conté, probablement, la rèplica més eficaç a les anàlisis de l'historiador protestant François Guizot. I, tot emulant el vessant polític d'aquest francès cèlebre, Balmes va interrompre la redacció de tal llibre per intervenir en la polèmica sobre els béns de

El segon centenari del naixement de l'il·lustre vigatà Jaume Balmes és ocasió de diferents actes, conferències i congressos durant aquest curs i una oportunitat per treure'n ensenyances ben pràctiques pel nostre món

l'Església a Espanya. Amb aquesta interrupció Jaume Balmes va fer una aplicació pràctica d'allò que en el llibre defensava: el sentit comú aplicat a la vida especulativa i a la vida pràctica. I en aquells moments la política espanyola estava tan urgentment necessitada de sentit comú, que ell mateix va aturar momentàniament la redacció de la seva obra més agosarada en el plànol intel·lectual per iniciar una sèrie d'accions, també originals i valentes, en la vida pública.

Així, la ressonància d'aquesta primera acció el va animar a intentar influir més profundament en les grans qüestions nacionals, mentre que no deixava mai de banda la redacció dels seus llibres. La seva vocació política es va traduir en un treball incansable com a publicista, dirigint primer *La Sociedad* a Barcelona i després *El Pensamiento de la Nación* a Madrid. Balmes era conscient que els mitjans de comunicació no són vehicles massa fiables del coneixement de la realitat i ho deixa ben palès, per exemple, a *El Criterio* quan diu: «Creen algunos que, con respecto a los países donde está en vigor la libertad de imprenta, no es muy difícil encontrar la verdad, porque teniendo todo linaje de intereses y opiniones algún periódico que les sirve de órgano, los unos desvanecen los errores de los otros, brotando del cotejo la luz de la verdad. «Entre todos lo saben todo y lo dicen todo; no se necesita más que paciencia en leer, cuidado en comparar, tino en discernir y prudencia en juzgar.» Así discurren algunos. Yo creo que esto es pura ilusión; y lo primero que asiento es que, ni con respecto a las personas ni a las cosas, los periódicos no lo dicen todo, ni con mucho, ni aun aquello que saben bien los redactores, hasta en los países más libres.»

El seu èxit no va ser més que parcial. En les eleccions de 1844 en què Balmes va fer campanya al seu diari per una determinada reforma constitucional, només uns pocs van guanyar l'acta de diputat. La seva perseverança periodística, però, va fer que uns quants diputats més s'anessin afegint al que es va conèixer com a *minoría balmista*, grup parlamentari efímer la dissolució del qual resulta tota una lliçó de sentit de l'honor entre polítics idealistes: van renunciar a les seves actes de diputats després que el president del Parlament els insultés i qualificés llur acció parlamentària de *ratera*. Es fa difícil imaginar avui dia un diputat dimitint perquè hagi estat faltat al respecte pel president de la cambra.

Però, sens dubte, la seva proposta política més coneguda fou la del casament reial. Si bé Balmes no va posicionar-se amb cap bàndol durant la guerra, cosa que li va fer rebre crítiques injustes d'ambdós costats, un cop acabada la guerra va voler contribuir a una pau duradora que no fos una mera atribució del poder als qui havien guanyat per les armes. Balmes comprenia que sent la societat espanyola monàrquica i catòlica no calia, però, embardissar amb subtileses jurídiques sobre la legitimitat de la successió de Ferran VII. Proposà un matrimoni entre Isabel II i el fill de Carles V i mirà de convèncer a carlins i moderats per tal que la seva reconciliació escenificada en aquest casament facilités la reordenació de la política espanyola i s'evitessin els mals més grans que vindrien de les pressions orquestrades pels liberals més progressistes. Com és ben sabut, el projecte va fracassar i Balmes va considerar inútil la prolongació d'*El Pensamiento de la Nación*. Va dirigir-lo i va seguir escrivint fins acabar l'any per no faltar al compromís amb els subscriptors. En la seva tasca com a director i redactor principal d'aquest diari, Balmes mirava de transmetre a un cercle més ampli de gent moltes de les idees que havia desenvolupat a *El protestantismo*, perquè els criteris amb què jutjava l'evolució de la cultura europea catòlica i protestant no eren ideològics sinó realistes. El mateix sentit comú que defensava Balmes en la seva teoria del coneixement i la seva metafísica es feia present també en els seus judicis històrics i en les seves interpretacions dels fets socials i polítics. I és que, diu Balmes, «también en política, la verdad es la realidad de las cosas».

Per M.À. Belmonte
Professor de Ciència Política
a la Universitat Abat Oliba CEU
Fotografia: AISA

Gemma Arimany
Ulls a través
XV Premi de Poesia «Miquel Martí i Pol» de 2010

S'encarrila un jo, carregat amb un farcell ple de sintagmes i llambrecs. Amb versos directes, concisos i frescos, circula a través del roig fluorescent que fa picar l'ullet, però que esdevé roig conjuntivitis, dels mussols que inflamen l'existència, del col·liri, que ho refà tot, i que condueix a prats multicolors, a gammes noves, vida a través.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 146 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2646-1 · 15 €

Josep Lluís Marín i García
Sàtira i falles
Les explicacions falleres de Bernat i Baldoví

Els textos que Josep Bernat i Baldoví va escriure a mitjan segle XIX són les explicacions falleres més antigues que es conserven i constitueixen una de les parts més populars de la seua obra. Aquesta edició crítica posa a disposició del lector actual les explicacions falleres de Bernat i Baldoví i les insereix en el seu context social, cultural, polític i literari.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2010 · 204 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-370-7770-3 · 17 €

Santiago Diaz i Cano
Memòries d'un porc
XVI Premi de Novel·la «Valldaura-Memorial Pere Calders» de 2010

Memòries d'un porc narra les aventures d'un drogo impenitent que se'n fot de l'opinió dels altres. Aquest individu políticament incorrecte, amb un deix naïf i una formació literària tardana i caòtica, ens conta en primera persona la peripècia vital pròpia, passada pel garbell del record i des de la seua inevitable malaptesa general, però amb certa pruija d'estil.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 226 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2648-5 · 16 €

Gloria Bordons (ed.)
Poesia contemporània, tecnologies i educació: actes del seminari

Quin paper juga la poesia en la formació de la persona? Quin corpus poètic contemporani podem oferir als lectors joves? Com pot contribuir la poesia contemporània a l'aprenentatge de la llengua en aules multilingües? Podem canviar les actituds de mestres i professors cap a la poesia?

Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, 2010 · 136 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-475-3430-2 · Inclou DVD · 17 €

J. L. Cifuentes, A. Gómez et alii (ed.)
Los caminos de la lengua
Estudios en homenaje a Enrique Alcaraz Varó

Heus ací un llibre sobre la figura i la vida acadèmica dilatada d'Enrique Alcaraz Varó, especialment dedicat al seu treball durant més de 30 anys com a docent i investigador a la Universitat d'Alacant. Fou catedràtic de Filologia Anglesa, mestre de docents i va publicar innombrables treballs de gran impacte, a més d'impartir els seus ensenyaments arreu del món.

Alacant: Publicacions de l'Universitat d'Alacant, 2010 · 1498 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9717-137-3 · 40 €

Servei Lingüístic de la Universitat de Lleida
Pervindre
Curs d'iniciació a la llengua catalana (A1)

Material didàctic adreçat a l'estudiantat que s'incorpora a la Universitat de Lleida i que desconeix el català i, per extensió, a totes aquelles persones que s'inicien en l'aprenentatge de la llengua catalana. El llibre es compon de 10 unitats didàctiques, material complementari i un CD d'àudio que permet escoltar textos que es troben amb la seua transcripció.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 112 pàg. · 21 x 29,5 cm · Rústica · ISBN 978-84-8409-315-2 · Inclou CD · 20 €

Mario Pedrazuela Fuentes
Alonso Zamora Vicente: Vida y filología

Visió global sobre aquest filòleg, escriptor i acadèmic, un dels membres més representatius de la segona generació de l'Escola de Filologia Espanyola, alhora que sobre el món de la filologia espanyola del segle XX. Incorpora una aportació important de documents procedents de fonts a les quals, en la seua majoria, mai abans s'havia recorregut.

Alacant: Publicacions de l'Universitat d'Alacant, 2010 · 484 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9717-066-6 · 24 €

Patricia Traperó Llobera (ed.)
Dexter: ética y estética de un asesino en serie

La transgressió dels models de la ficció criminal, la dramaturgia televisiva, la postmodernitat del personatge i la seua relació amb altres manifestacions culturals, el treball de l'actor, les característiques del psicòpata... ofereixen una multiplicitat de perspectives que combinen els estudis crítics televisius amb claus de lectura per als seguidors de Dexter.

Palma: Edicions UIB, 2010 · 301 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-8384-151-8 · 19 €

Miguel Ángel Lozano

Gabriel Miró: su biblioteca personal y su circunstancia literaria

Ian R. Macdonald

L'obra presenta un dels estudis fonamentals sobre l'escriptor alacantí. La seua biblioteca personal era un vertader taller de treball i els seus llibres, molt consultats, un dels principals materials per a la creació. Gabriel Miró, a Espanya, es va avançar a la seua època amb les seues idees literàries

La Universitat d'Alacant publica en la col·lecció «Norte Crítico», de gust exquisit i molt acurada en els detalls, aquest llibre del professor de la Universitat d'Aberdeen Ian R. Macdonald. Es tracta de la traducció (feta per Guillermo Laín Corona) d'un dels estudis fonamentals sobre l'escriptor alacantí: *Gabriel Miró: His Private Library and His Literary Background* (Tamesis Books, Londres, 1975). En els trenta-cinc anys transcorreguts, els estudis mironians han avançat considerablement, però els avanços no han afectat el contingut d'aquest volum, que conserva la vigència original.

La raó d'aquesta vigència rau en la matèria de la investigació: la biblioteca personal de l'escriptor. Quan al començament de 1927 Ortega y Gasset va considerar l'art de Miró com un «magnífic lirisme descriptiu», traient l'autor de la condició de novel·lista, va resumir un criteri que la majoria de crítics i lectors va acceptar sense qüestionar-ne la simplificació. La imatge d'un escriptor esteticista, d'un *estilista*, va ocultar la realitat d'una obra complexa i de calat, amb un sentit que ben pocs van saber veure. Aquesta imatge, que l'escriptor va suportar de mala gana, no casa amb la realitat d'un autor d'enorme exigència, que gestava les seues obres molt lentament, amb notables referències bibliogràfiques. No és un escriptor que segueix la inspiració i les impressions del moment. La seua biblioteca personal era un vertader taller de treball i els seus llibres, molt consultats, un dels principals materials per a la creació. Sense aquests llibres, una obra tan plena i bella com *Figuras de la Pasión del Señor*, en la qual transforma l'erudició en pàgines plenes de bellesa i d'horror, no hauria pogut ser escrita. D'acord amb un dels seus criteris fonamentals, les lectures de Miró, les seues experiències, meditacions, sensacions... són materials per a la creació de la «veritat estètica», sempre sol·lidària d'una ètica, en què consisteix l'obra literària.

Per al coneixement de l'obra de Miró, l'estudi de la seua biblioteca és, per tant, imprescindible, i el professor Ian R. Macdonald va dur a terme aquesta tasca de manera minuciosa i sagaç. Quasi detectivescament va reconstruir el procés de les lectures de l'escriptor alacantí, segons podien indicar les enquadracions, les dates de publicació, les notícies que va aconseguir

de diverses fonts i les evidències de les adquisicions en les tres ciutats on va residir: Alacant, Barcelona i Madrid. Va rastrejar, en tota la seua producció, les cites d'autors, les al·lusions a lectures i la complexa utilització d'aquesta bibliografia com a material per a la creació. Finalment, va exemplificar amb *Del vivir* (1904), l'obra en què Miró aconsegueix un estil propi, la manera en què treballava, i converteix així en text literari experiències, meditacions, visions i lectures.

El professor Macdonald va ser precís a l'hora d'identificar l'arrel d'on ha brotat la mala interpretació que la crítica —i per això la història literària— ha mantingut sobre l'obra de Miró, per considerar-la «esteticista» i reduir l'art del creador al seu estil. Això era resultat d'unes preceptives literàries obsoletes, que van perviure durant massa temps —em vaig educar amb elles—, segons les quals calia distingir entre fons i forma, menyspreant la segona per a subordinar-la al primer. S'entenia que el «formalisme» estava buit i que els valors literaris s'establien entorn de les idees. En aquest sentit, Gabriel Miró es va avançar a la seua època (a Espanya; a Europa les idees literàries sintonitzaven amb les de l'alacantí) i es va situar per damunt dels qui el jutjaven quan mantenia —quasi en sol·dat— que la paraula és la idea feta carn i arribava a fer dependre el vigor del seu art de «la paraula que no ho diu tot sinó que ho conté tot»: forma i contingut són, per tant, indissolubles. Més encara: el contingut només depèn de la forma precisa. Amb les seues paupèrrimes idees literàries, crítics i lectors (Ortega entre ells) no van entendre els èxits artístics d'un dels grans creadors de la nostra literatura. Però ara ja estem en condicions d'entendre'ls i aquest llibre contribueix de manera decisiva a retirar les successives capes de males interpretacions que ocultaven una obra complexa.

El llibre d'Ian R. Macdonald és imprescindible per a l'estudi i necessari per al lector interessat. Un llibre sense data de caducitat, perquè el mètode i els resultats obtinguts tenen valor i interès permanents.

Catedràtic de Literatura Espanyola
Universitat d'Alacant

Alacant: Publicacions de l'Universitat d'Alacant,
2010 · 370 pàg. · 14 x 22 cm · Cartoné ·
ISBN 978-84-9717-124-3 · 25 €

E-BUC.COM

Eulàlia Miralles *et alii* (cur.)
L'idil·li als segles XIX i XX
 Literatura, música i arts plàstiques

El gènere de l'idil·li ha passat per estadis diversos fins que, al segle XIX, sofreix un canvi radical, determinat per la pèrdua del seu caràcter bucòlic i s'impregna del nou caràcter realista. Per iniciativa de l'Aula Carles Riba, s'han aplegat especialistes de diversos àmbits de la cultura per endinsar-se en l'estudi d'un gènere amb poca tradició de recerca a casa nostra.

Santa Coloma de Queralt: Publicacions URV.
 Obrador Edèndum, 2010 · 225 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-171-3 · 15 €

Jordi Sala Lleal (ed.)
Dialogant amb els clàssics
 Disset lectures del cànon literari

Dèsset professors de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona dialoguen per escrit amb obres de la literatura mundial que els apassionen. El resultat és aquest llibre, un exercici de plaer intel·lectual adreçat a tothom interessat en els «clàssics», entesos com aquelles obres que garanteixen un aprofundiment humà i que conviden a una certa saviesa vital.

Girona: Universitat de Girona: Documenta Universitaria, 2010 · 214 pàgines · 16 x 23,5 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-340-0 · 16 €

Miquel López Crespi
Presagis
 XXVII Premi de Poesia «Divendres Culturals de Cerdanyola» de 2010

La contradictòria urgència per deixar constància escrita, quatre pinzellades damunt el paper en blanc, en un desig intens de retratar amb les paraules adients i mesurades tot allò que tingué un significat, per molt efímer que poguera ser, en la nostra vida. I deixar senyals de les esperances i il·lusions que alletaren els millors homes i dones de la nostra generació.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 94 pàg. · 16 x 23 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2647-8 · 15 €

Jean-François Le Nail, Xavier Ravier
Vocabulaire médiéval des ressources naturelles en Haute-Bigorre

Inventari i explicació de les paraules que evocuen la muntanya, les seues fonts i la seua explotació que han fet els homes de l'edat mitjana als Alps Pirineus. Col·lecció de textos medievals sobre la muntanya i les seues fonts, traduïts i comentats al gascó.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan; Universidad Pública de Navarra, 2010 · 280 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-067-2 · 18 €

Germà Colón Domènech, Lluís Gimeno Betí (ed.)
La llengua catalana en temps de Jaume I

Quan es parla de la llengua al segle XIII, es plana al damunt la immensa ombra de la personalitat de Ramon Llull i sovint la resta de la producció de la centúria queda una mica arraconada. Ací hem volgut que això no passara i hem obert el ventall per tractar també d'aquesta part menys conreada. Començant per Arnau de Vilanova, fins a arribar a Jofre de Foixà.

Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2010 · 195 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8021-736-1 · 18 €

SABIES QUE...?

Proposen una tecnologia per analitzar la informació de Wikileaks

El Data Management Group de la Universitat Politècnica de Catalunya (DAMA-UPC) ha ideat un sistema d'exploració d'informació en forma de xarxa o

graf, que pot complementar els cercadors d'Internet i que té un interès especial en els camps de les xarxes socials i Internet, la biomedicina, la detecció de frau en diferents entorns, l'ensenyament i la cerca bibliogràfica avançada. La nova tecnologia DEX patentada per la UPC, permet explorar i consultar grans volums de dades en forma de xarxa. El sistema ofereix una alta velocitat de processament, l'entrada de dades configurable a partir de fonts heterogènies i la gestió de xarxes amb milers de milions de nodes i connexions, en un PC de sobretaula. El director del grup, Josep Lluís Larriba, planteja fer servir aquesta tecnologia per extraure informació de la xarxa Wikileaks.

Xavier Mora Giné
Un poble del comtat d'Urgell: Alberola

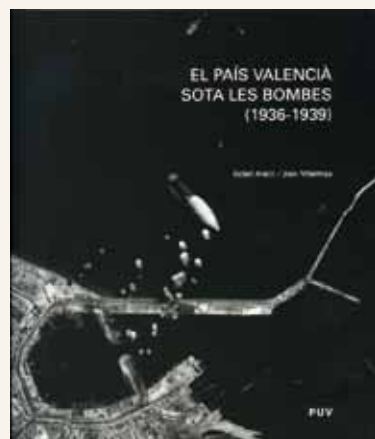
Alberola és un petit poble de la comarca de la Noguera, amb una identitat històrica no menyspreable. Amb més d'un centenar d'habitants al segle XIX i unes restes d'església romànica i altres fortificacions, fins ara la seua història era una incògnita. Aquest llibre recull tots els rastres documentals i permet establir aquesta història, fins ara desconeguda.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 320 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8409-298-8 · 22 €

Rafael Aracil, Joan Villarroya
El País Valencià sota les bombes (1936-1939)

El País Valencià fou un objectiu prioritari de l'aviació feixista des dels primers mesos de la guerra, perquè pels ports valencians es per on arribava l'ajut militar de la Unió Soviètica que es dirigia cap a Madrid. Després els bombardeigs s'intensificaren i, als objectius militars, s'hi va afegir provocar el terror entre la població civil.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2010 · 246 pàg. · 25 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-370-7908-0 · 35 €

Josep Pich i Mitjana (ed.)
Memòries de Conrad Roure
Recuerdos de mi larga vida

Les *Memòries*, editades a cura de Josep Pich, ajuden a comprendre un període vital de la nostra història. Roure fou advocat, publicista, dramaturg, polític federalista i del primer catalanisme. Juntament amb Valentí Almirall, fou un dels creadors del Centre Català. Arran de l'escissió que va originar la fundació de la Lliga de Catalunya, retornà al republicanisme.

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic) i UPF-MUHBA, 2010 · 600 pàg. · 12 x 19 cm · Rústica · ISBN 978-84-9766-389-2 · 35 €

Diversos autors
El castell de la Roca
Les empremtes d'una fortalesa fantasma a Solius

Bastit damunt d'un penyal de granit, el castell de Solius ens arriba sense pràcticament corporeïtat física. La seua situació estratègica ens indica la importància que en el passat degué tenir com a punt de control del territori. Com el llibre explica, la història dels pobladors de Solius ha estat estretament lligada a l'existència d'aquest castell «fantasma».

Girona: Universitat de Girona, 2010 · 140 pàg. · 21 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-312-7 · 10 €

Monique Bourin (dir.)
En Languedoc au XIIIè siècle
Le temps du sac de Béziers

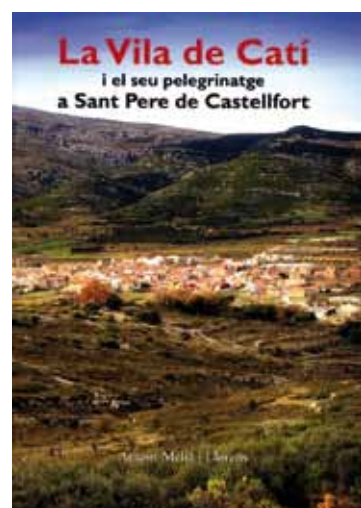
Estiu de 1209: el gran exèrcit de la croada albigesa pren Besiers, ciutat amb la reputació de ser inexpugnable. Massacre. Amb motiu del 8è centenari d'aquest drama, els historiadors especialitzats en història meridional es replantegen l'esdeveniment.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 328 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-068-9 · 20 €

Antoni Melià i Llorens
La Vila de Catí i el seu pelegrinatge a Sant Pere de Castellfort

S'hi destaquen els aspectes historicoartístics del passat de Catí, protagonitzats per la gent que hi va habitar en diferents èpoques, i materialitzats en el conjunt d'edificis importants. També es donen a conèixer les circumstàncies que en van fer possible la construcció, perquè el lector pugui endinsar-se en la vida quotidiana del poble en els segles passats.

Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2011 · 339 pàg. · 21 x 30 cm · Cartoné · ISBN 978-84-8021-737-8 · 30 €

Roberto Fernández (ed.)
Carlos Martínez Shaw
Historiador modernista

Motivats pel seu accés al doctorat *honoris causa* en el si de la Universitat de Lleida, especialistes qualificats del segle XVIII espanyol es dediquen a analitzar en l'obra present aspectes diversos de la biografia i de la trajectòria acadèmica de l'historiador Carlos Martínez Shaw, i reflexionen sobre la tasca de l'historiador i les seues vinculacions amb la societat.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 414 pàg. · 17 x 24,5 cm · Cartoné · ISBN 978-84-8409-322-0 · 25 €

Jorge Cerdá Crespo
Conflictos coloniales: la guerra de los Nueve Años 1739-1748

En el segle XVIII, els conflictes colonials protagonitzaren ocasionalment les relacions internacionals entre les potències de l'època. Aquest llibre tracta les circumstàncies polítiques i històriques de la Guerra dels Nou Anys, més coneguda com la Guerra de l'Orella de Jenkins, que exemplifica la lluita amb el control dels dominis espanyols.

Alacant: Publicacions de l'Universitat d'Alacant, 2010 · 296 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9717-127-4 · 20 €

Jaume Guillaumet
L'arrencada del periodisme liberal
 Política, mercat i llengua a la premsa catalana, 1833-1874

Aquest estudi examina un període decisiu per a l'arrencada del periodisme a Catalunya, que va ser instrument i alhora producte de l'assentament del règim liberal. Analitza l'aparició i l'existència dels periòdics, el desplegament de les seues funcions informativa i política, la formació del mercat de premsa, així com la figura professional i política del periodista.

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic), 2011 · 350 pàg. · 13 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9766-387-8 · 30 €

Francesc Aicart *et alii*
L'Església Vella de Santa Cristina d'Aro
 Del monument tardoantic a l'església medieval

Església paleocristiana situada al nucli del poble. Es tracta d'un edifici originàriament romà, que va esdevenir centre de culte i, en època medieval, es va constituir en església, seguint l'evolució dels monuments d'aquest tipus arreu de Catalunya. El jaciment es va descobrir als anys seixanta, es va excavar parcialment i va quedar oblidat durant dècades.

Girona: Universitat de Girona, 2008 · 268 pàg. · 21 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-280-9 · 20 €

Òscar Barberà
Unió Democràtica de Catalunya (1931-2003)
 Evolució política i organitzativa

Estudi sobre l'evolució política i organitzativa d'Unió Democràtica de Catalunya des de la seua fundació, l'any 1931, fins a l'any 2003. L'objectiu principal és oferir una interpretació de com es transforma un partit d'oposició nascut durant la Segona República en un partit que serà al govern de la Generalitat de Catalunya des de l'any 1980 fins al 2003.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2010 · 386 pàg. · 16,5 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-490-2633-1 · 20 €

Bernard Slicher Van Bath
Hispanoamèrica en torno a 1600
 Traducció de Carlos Lechner

Aquest llibre fa l'anàlisi d'una època d'Hispanoamèrica (decisiva per a la seua història durant els dos segles següents), i ho realitza des d'una òptica no eurocèntrica que ve a demostrar que aquell territori no era una simple extensió de la metròpoli, sinó que ja constituïa un món en ell mateix, amb un comerç en expansió i una navegació intensa dins dels seus límits mateixos.

Alacant: Publicacions de l'Universitat d'Alacant, 2010 · 300 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9717-059-8 · 20 €

Gilbert Languier (dir).
Mineurs, Minorité ; Jeunes, Jeunesse en Roussillon et en Languedoc XVIe-XVIIIe siècle

Pel que fa a aquesta temàtica que no deixa de ser tema d'actualitat, els historiadors, historiadors de dret i historiadors d'art, s'han unit per oferir-nos una contribució inèdita en el quadrant nordoest de la Mediterrània. Protecció dels menors, representació dels xiquets i les xiquetes, els problemes que hi ha a la joventut són l'objectiu d'una atenció particular.

Perpinyà: Presses Universitaires de Perpignan, 2010 · 184 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-2-35412-071-9 · 18 €

Carme Sanmartí,
 Montserrat Sanmartí (ed.)
Catalanes del IX al XIX

L'obra ofereix una panoràmica de més de mil anys d'història mitjançant les biografies de prop de 400 dones, d'oficis i àmbits diversos. Mostra com les dones, foren nobles o sense recursos, religioses o jutjades per bruixeria, artistes o escriptores, burgeses, etc. van fer una contribució indispensable a la societat i a la cultura catalanes dels segles IX al XIX.

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic) i Publicacions URV, 2010 · 448 pàg. · 13 x 21 cm · Rústica · ISBN 978-84-9766-383-0 · 26 €

Eva Mendieta Garrote
En busca de Catalina de Erauso
 Identidades en conflicto en la vida de la Monja Alférez

Qui és Catalina de Erauso, la Monja Alférez? Aquesta biografia aborda aspectes de la vida de Catalina que no han estat estudiats en profunditat i que, no obstant això, són crucials per a la comprensió de la persona i el personatge. Dona però home, soldat però monja, espanyola però basca, Catalina reuneix contradiccions i conflictes molt reals de la seua època.

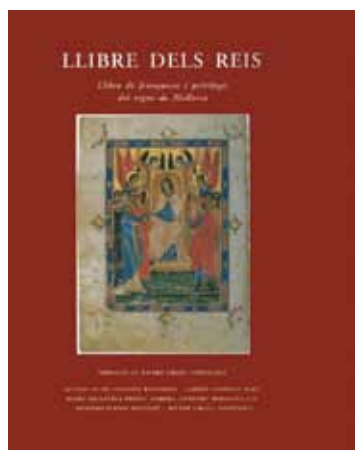
Castelló de la Plana: Universitat Jaume I. Servei de Comunicació i Publicacions, 2010 · 301 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8021-789-7 · 18 €

Diversos autors
Desenes Jornades d'Arqueologia de les comarques de Girona
 Arbúcies – Museu Etnològic del Montseny, 28 i 29 de maig de 2010

Aquest recull de les intervencions fetes amb motiu de les Desenes Jornades d'Arqueologia ens mostren detalladament el resultat d'excavacions, adequacions i controls arqueològics en jaciments, vil·les, poblats, sitges, molins, claustres, muralles i esglésies de les comarques de Girona. Treballs presentats amb plànols, fotos i dibuixos per completar-ne la informació.

Girona: Universitat de Girona, 2010 · 784 pàg. · 21 x 30 cm · Rústica · ISBN 978-84-8458-322-6 · 20 €

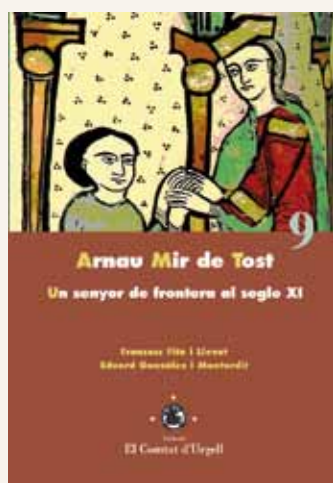
Ricard Urgell Hernández (dir.)
Llibre dels reis
Llibre de franqueses i privilegis del regne de Mallorca

El *Llibre dels reis*, el *Llibre de franqueses i privilegis del Regne de Mallorca* és un objecte conegut sobretot per la seua iconografia. El present volum inclou els estudis del *Llibre dels reis* i les transcripcions dels repertoris llatí i català de franqueses i privilegis del regne de Mallorca, a més de la versió en català dels *Usatges de Barcelona*.
 Palma: Edicions UIB, 2010 · 415 pàg. · 29 x 40 cm · Rústica · ISBN 978-84-8384-142-6 · 95 €

Francesc Fité i Llevot, Eduard González i Montardit
Arnau Mir de Tost
Un senyor de frontera al segle XI

La vida d'Arnau Mir de Tost constitueix l'objecte d'estudi d'aquesta obra. La seua figura té una importància extraordinària per entendre el segle XI i el desenvolupament del feudalisme. Els autors exposen els fruits de la seua investigació amb la voluntat d'atansar el personatge, i inclouen també una exposició detallada i analítica del corpus documental.

Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2010 · 322 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8409-324-4 · 22 €

Carme Botifoll i Benasat
Conflictivitat social i repressió. Santpedor (1931-1945)

L'autora constata com la repressió durant la República, la Guerra Civil i la Postguerra es manifestà de manera més brutal en els àmbits rurals, com el Bages. Una repressió que el nou Estat franquista va desenvolupar de forma metòdica, d'acord amb els seus objectius radicals, que és analitzada detalladament en el llibre i que posa en evidència el seu impacte esfereïdor.

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic), 2010 · 160 pàg. · 16 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-9766-385-4 · 25 €

Carme Oriol, Emili Samper (cur.)
El rei Jaume I en l'imaginari popular i en la literatura

Jaume I és un personatge molt popular en la nostra cultura i un referent indiscutible en l'imaginari dels diversos territoris que la conformen. Protagonista de rondalles i llegendes, la seua figura ha estat evocada també per escriptors i artistes. Realitat i ficció s'abracen en un àmbit i altre i han creat la imatge que tenim avui dia del rei conqueridor de terres i cors.
 Tarragona: Publicacions URV i Edicions UIB, 2010 · 214 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISBN 978-84-8424-161-4 · 16 €

EL RACÓ DE Mètode

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Un nou paisatge

En el seu darrer número, *Després de la crisi. Ciència i economia per a la reconstrucció d'un país*, la revista *Mètode* ha volgut plantejar què és allò que podem fer des de la ciència i l'economia per a superar l'actual crisi. El monogràfic, coordinat pels catedràtics d'Economia Aplicada Vicent Soler i Salvador Gil, planteja un nou model econòmic per a després de la crisi que hauria de basar-se en una gestió sostenible dels recursos i del territori, allunyant-se dels excessos del passat. Uns excessos que han vingut determinats en gran mesura per l'especulació urbanística i la bombolla immobiliària, una de les particularitats de la crisi a casa nostra dins del context de la crisi financera mundial que va esclatar el 2008.

Els antecedents d'aquest model urbanístic, però, els podem trobar ja en els anys seixanta del segle passat, coincidint amb el *boom* del turisme i de la construcció. En nom del progrés, molts han estat els paratges naturals soterrats baix el formigó. A Girona, al paratge de Tudela, l'estiu passat van començar a revertir aquesta situació, en derribar les construccions de la ciutat de vacances Club Mediterrannée i recuperar el paisatge d'aquest enclau natural al cap de Creus.

Seguint l'exemple del Club Mediterrannée, el número 68 de *Mètode* ha fet un exercici d'imaginació per visualitzar com seria recuperar el paisatge original d'un altre espai natural, la Devesa del Saler a València. Un espai on, tot i estar integrat dins del Parc Natural de l'Albufera, encara podem veure restes de la urbanització que a finals dels anys seixanta pretenia arrasar aquest bosc situat entre el mar i el llac de l'Albufera. Una incipient societat civil i una efectiva campanya mediàtica del diari *Las Provincias* van aconseguir aturar el pla urbanístic a mitjans dels setanta, tot i que una primera fase ja s'havia dut a terme. Avui, més de trenta anys després, *Mètode* s'ha preguntat com seria realitzar un itinerari paisatgístic per la Devesa del Saler si desaparegueren els edificis d'apartaments que avui dia encara hi sobreviuen.

Per a superar l'actual situació econòmica cal anar cap a una nova forma d'entendre l'economia, un canvi de mentalitat que inclou un major respecte al territori i una utilització més ètica i sostenible dels recursos. Per això, l'últim número de *Mètode* ens proposa, en definitiva, un nou paisatge econòmic per a després de la crisi.

Anna Mateu
 Cap de redacció de *Mètode*

LA CRÒNICA

**Enric Valor,
un mestre
de la narrativa
i de la filologia**

Amb raó Josep Giner va poder dir que Enric Valor era l'escriptor valencià que posseïa «naturalment més llengua viva nadiua, usual, popular, instintivament ben usada, natural, espontània». Gran observador i dotat d'una fina sensibilitat lingüística, va saber aprofitar la riquesa dels nostres parlars: el de la Foia de Castalla nadiua, el de l'Alacant dels anys de la República, el de la seua estimada València, on visqué des dels trenta anys, el de la Vall d'Albaida, la Mariola, l'Aitana, el Maestrat i els Ports de Morella, que recorregué com a recol·lector de rondalles, com a caçador i excursionista o com a comerciant.

Valor va saber combinar una gran fidelitat a la norma fabriana i un treball per arribar a una llengua al més unitària possible, amb una admirable tasca de recuperació de la llengua de la terra, dels vells mots valencians. Ell mateix afirmava en 1971: «Els valencians tenim grans reserves de vocabulari, que a Barcelona, per exemple, sols coneixen per la lectura dels clàssics; posem un tresor d'expressions magnífiques creades a través dels segles per gent de la ciutat i de les nostres comarques; conseruem girs sintàctics d'una gran puresa [...] I el nostre deure és preservar-ho, fer-ho valdre, i en una paraula aportar-ho a la llengua general». En la seua obra aconsegueix un equilibri perfecte entre l'adhesió disciplinada a la normativa unitària i la defensa de les peculiaritats de la nostra modalitat, peculiaritats ben legítimes perquè es remunten als segles gloriosos d'esplendor medieval. En tota la seua producció, gramatical o narrativa, va saber trobar el punt dolç entre la parla real, viva i espontània del poble valencià, i el model de llengua convergent amb la resta de varietats del nostre idioma.

Rondallaire valencià

Segons el consell de Manuel Sanchis Guarnier, inicià després de la guerra de 1936-1939 l'arreglada i la reelaboració de la literatura popular valenciana. El corpus de rondalles va anar apareixent entre 1950 i 1976. L'editorial Torre, dirigida per Xavier Casp i Miquel Adlert, li publicà entre 1950 i 1958 onze *Rondalles valencianes*. En l'editorial l'Estel, dirigida per Sanchis Guarnier, en publicà dotze més entre 1964 i 1970 amb el títol de *Meravelles i picardies*. I la resta, fins a trenta-sis, veieren la llum en els dos primers volums de l'*Obra literària completa* entre 1975 i 1976 en l'editorial Gorg. En les rondalles, arreglades majoritàriament en comarques valencianes meridionals (en la Foia de Castalla, en l'Alcoià,

Enguany commemorarem el centenari de la naixença (i l'any passat ho vam fer del desé aniversari del seu traspàs) d'una de les figures clau de la història valenciana contemporània: la d'Enric Valor i Vives (Castalla, 1911–València, 2000), narrador, recuperador de la nostra rondallística i dels nostres parlars, gramàtic, lexicògraf, enamorat d'una llengua i d'un país als quals va dedicar totes les seues energies al llarg de vuitanta-vuit anys de vida fecunda. Tota l'obra de Valor, narrador per vocació i gramàtic i lexicògraf per convicció cívica, aparentment molt diversa, té un eix bàsic evidentíssim: el compromís amb el poble valencià a través de la paraula.

en la Vall d'Albaida i en l'Alacantí), aconsegueix una prosa dúctil, popular i genuïna i alhora plenament correcta.

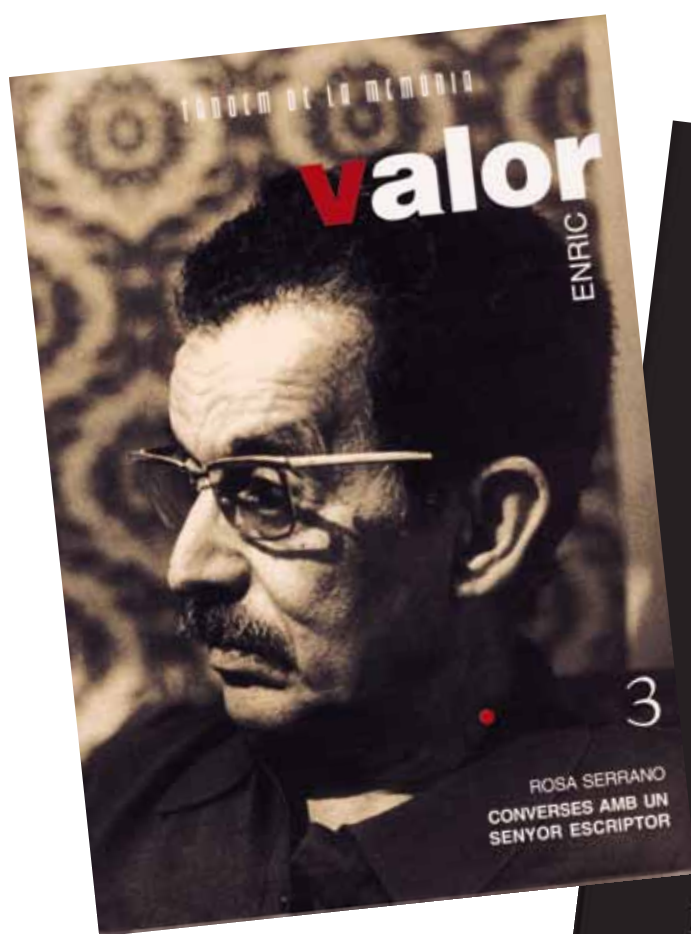
Sanchis, en 1970, es planyia amb raó que «els valencians actuals no s'han adonat del gran servei que Enric Valor ret al País, salvant d'una pèrdua segura un dels seus béns espirituals més significatius, més bells i més desconeguts» i escrivia esperançat que «potser el valoraran més les generacions esdevenidores si és que germina la llavor valencianista que ara escampem». I tant que va germinar! Durant els darrers trenta anys s'han multiplicat les edicions del corpus rondallístic valencià, en el text original de l'autor i en versions abreujades per a infants a càrrec de Rosa Serrano, i

s'han adaptat al teatre i als nous mitjans audiovisuals.

Gràcies als personatges de les seues contalles, gràcies a Esclafamuntanyes, a l'Albarder de Cocentaina, al Dimoni Fumador, al Gegant del Romaní, els valencians hem recuperat el nostre imaginari col·lectiu. I amb les seues contalles, milers de valencians hem començat a llegir i a estimar la nostra llengua.

El filòleg

Com a filòleg, en la doble faceta de gramàtic i de lexicògraf, mostra sempre la seua passió per ensenyar. Amb una gran capacitat didàctica, combinada amb una formació lingüística respectable, va anar

Lluís Renart (UJI)

Un petit tast de l'obra d'Enric Valor

«Construir d'acord amb el propi enginy i amb subjecció a regles d'una inflexible sintaxi, és ben lloable. Ací, el subjecte; allà, el verb; més enllà, l'atribut, o el complement... Això està, naturalment, ben bé. Però una prosa amb un excés de sistematització i que defugint de bona fe l'amanerament extirpe o oblide les nostres característiques locucions, frases sancionades, girs peculiars, en fi, els nostres modismes, haurà de resultar freda, poc castissa i, de vegades, artificiosa» (*Esclat*, 3, 1948).

«L'Aitana, l'enlairada i majestàtica serra, forma allí una alta vall, llarga i estreta [...] Barrent-li l'horitzó de migjorn a la vall ericada i solitària, corre interminable la carena suprema de la serra, lívida balena pètria morta sobre un jaç de serres convulses i entrelligades, amples com si anessin a ser infinites, que es resolen en la seua alta i senzilla unitat» (*L'ambició d'Aleix*, 1960).

«El mes d'agost va proporcionar a la vila, ampla, callada i ensopejada, una commoció d'aquelles que solen donar-se de tard en tard. Dona Berta Mauri i Alemany havia mort a migjorn, en l'hora aturada i calorosa del poble llaurador lliurat a la batuda dels cereals» (*Sense la terra promesa*, 1980).

«A la primeria de l'estiu, havíem anat a la Casa Gan de l'Almussai, un mas propi heretat de poc, per passar-hi un curt estiu en plena serra de Casana. Ja allà dalt, s'esdevingué l'alçament militar i dretà contra la República el 18 de juliol de 1936, i la nostra biografia prengué un rumb inesperat» (*Enllà de l'horitzó*, 1991).

fornint una obra ben consistent. En els seus manuals combinava el rigor i la precisió amb la claredat de l'exposició. L'afany de precisió el portava a establir distincions subtils, a donar clàrícia en els aspectes més complexos. Com ha assenyalat Vicent Pitarch, els seus manuals gramaticals són treballs seriosos però alhora senzills, en els quals el rigor no enterbolix gens ni miqueta l'eficàcia i l'operativitat de l'ensenyança de la llengua.

Les seues obres gramaticals –*Curso de lengua valenciana* (1966), *Millorem el llenguatge* (1971), *Curs mitjà de gramàtica catalana referida especialment al País Valencià* (1977), *La flexió verbal* (1983), *Temes de correcció lingüística* (1983)– tenen tanta qualitat com les dels mestres Carles Salvador, Josep Giner i Manuel Sanchis Guarner, i han sigut fonamentals en la formació de bona cosa de valencians durant els darrers trenta anys.

En la seua recerca d'una normativa comuna s'esforçava per orientar els valencians cap a les formes unitàries, però no desaprofitava mai les ocasions d'aconse-

llar els parlants de la varietat oriental que s'acostaren a les formes valencianes. I per això considerava incorrecta la grafia *darrera* de l'adverbi *darrere*, afirmava que la pèrdua de l'adverbi *ací* en el barceloní era deguda probablement a influència castellana, o qualificava la paraula *tarda* com a castellanisme del segle XVI.

Entre la seua producció gramatical, l'obra més brillant i més original és sense dubte *Millorem el llenguatge* (1971), un llibre extraordinari i modèlic, on segueix el mestratge de les *Converses filològiques* de Fabra i tracta de depurar i d'enriquir l'idioma, a partir de l'ús poc contaminat dels pobles valencians. Com va assenyalar el mestre Joan Solà, en aquesta obra «el lector trobarà una gran riquesa de llenguatge, una sòlida i segura informació, un gran tacte, molta delicadesa, prudència i pedagogia».

La seua tasca lexicogràfica comença amb el *Vocabulari castellut* de 1948, obra valuosíssima formada per una relació de les variants de Castalla que mancaven en el diccionari de Pompeu Fabra, àmpliament

aprofitat per Joan Coromines en el seu monumental diccionari etimològic, i culmina amb el *Vocabulari Fonamental* (1988), «especialment dedicat als jòvens valencians», que té el mèrit d'introduir paraules i locucions vives en les nostres comarques però absents en els diccionaris generals (com ara *desduir-se* «distraure's, divertir-se», *dessonillar-se* «perdre la son», *donyet* «follet», *joguuet* «joguina», *reballar* «llançar amb violència» o *tendur* cast. «*mesa camilla*»), i d'adoptar grafies ben coherents amb la nostra fonètica històrica (com ara *bàlsem*, *Bàrbera*, *estómeç*, *màsquera*, *nàufreg* o *pèleg*).

Les novel·les d'Enric Valor

De les tres facetes de la seua obra –ron-dallaire, filòleg i narrador–, la que ell estimava per damunt de tot va ser la de creador d'una obra narrativa original. Així ho confessava en 1985 en una entrevista amb Tomàs Llopis: «Crec que si he fet gramàtiques i *Millorem el llenguatge* és pel gran amor a l'idioma que tenia i perquè m'havia preparat per a conèixer-lo a fons i poder escriure bé, escriure novel·les»; i, respecte a la recreació de les rondalles, afirmava obertament que «no ho hauria fet si hagués pogut escriure novel·les». I, deu anys més tard, ho confirmava en les *Converses amb un senyor escriptor* a Rosa Serrano: «Vaig començar a escriure per amor a la literatura; l'amor a la narrativa i especialment a les novel·les no se m'havia refredat a través de tan diverses circumstàncies com havien afectat la meua vida».

La narrativa original de Valor s'inicia amb les *Narracions de la Foia de Castalla* (Barcelona, 1953), primera i darrera obra publicada a Barcelona. Segons Joan Fuster, autor del pròleg, «el que hi preval és la passió descriptiva, i aquesta empeny la prosa de Valor a moments de matisació delicada, en el lèxic i en el dibuix; la geografia literària del País Valencià se'n beneficia indiscutiblement.»

La primera novel·la, *L'ambició d'Aleix*, acabada el 1948, no es publica fins al 1960. Narra la relació amorosa entre una dona infeliçment casada i un jove sentimental, i l'acció es localitza a Callosa d'en Sarrià, la Vila Joiosa i especialment en el mas de l'Arbre, en plena serra d'Aitana. Joaquim Espinós ha destacat en aquesta obra el protagonisme i la humanització del paisatge, dotat ben sovint d'un cert lirisme, i la precisió descriptiva, que la inscriuen dins la tradició realista i l'emparenten amb narradors modernistes com Víctor Català o Gabriel Miró.

Premis, homenatges i estudis

Entre els principals reconeixements a l'obra d'Enric Valor cal destacar: el Premi de les Lletres Valencianes de l'Ajuntament de València (1985), el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1987), la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (1993) i els doctorats *honoris causa* de les universitats de València (1993), les Illes Balears (1998), Jaume I de Castelló (1999), Alacant (1999) i Politècnica de València (1999).

Els principals treballs dedicats a l'estudi de les aportacions d'Enric Valor es troben en les obres següents: *Actes del Simposi Enric Valor d'Estudi i Festa* (Castalla, primavera del 1995), coordinat per Adrià Carbonell, Alacant, Diputació Provincial, 1996; *Enric Valor. Huitanta-sis anys*, número monogràfic de la revista Canelobre coordinat per Lluís Alpera, Alacant, Institut de Cultura Juan Gil-Albert, 1997; *Paraula de la terra* (escrits seleccionats), Universitat de València, 1998; *Valoriana. Estudis sobre l'obra d'Enric Valor* editats per Vicent Salvador i Heike van Lawick, Castelló, Universitat Jaume I, 1999; *Enric Valor (1911-2000). In memoriam. Creació literària i compromís lingüístic*, Universitat Autònoma de Barcelona, 2000; *Enric Valor, un home de poble*, estudis editats per E. Casanova, R. Mora i J. Sanchis, València, Denes, 2002; i *Enric Valor. El valor de les paraules*, estudis editats per Verònica Cantó com a catàleg de l'exposició organitzada per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, València, 2010.

Però és en la trilogia de l'anomenat cicle de Cassana, el projecte narratiu més ambiciós de Valor, on el seu geni creador i forjador d'un cosmos literari arriba a un major abast globalitzador. La primera novel·la del cicle es publicà en 1980 amb el títol de *Sense la terra promesa*. En aquesta obra, on intervenen més d'un centenar de personatges, un narrador omniscient ens presenta un panorama minuciós de la vida d'una xicoteta ciutat valenciana meridional, Cassana (la seua Castalla natal) i dels pobles propers d'Ivarri i Tavarri (els reals Ibi i Tibi) entre els anys 1916 i 1918.

Tant la segona novel·la del cicle, *Temps de batuda* (1983), com la tercera i darrera, *Enllà de l'horitzó* (1991), ens narren, ja en primera persona i amb molts elements autobiogràfics, les conseqüències de la guerra i la revolució (1936-1939) en el sud valencià. En *Temps de batuda* el jove professor de la ciutat de València Frederic Genovard i Amorós, l'*alter ego* de Valor, en companyia de sa mare i sa germana es veuen atrapats en el mas de l'Almusai de Cassana, que acaben d'heretar i on sols pensaven passar l'estiu, per l'esclat de l'alçament del general Franco contra la República. La novel·la ens mostra, d'una banda, la recuperació de la terra nadiua a partir de la contemplació del paisatge i de la descripció de les formes de vida tradicional, i, de l'altra, el procés d'identificació del protagonista amb la classe treballadora, que el portarà a convertir-se en un dinàmic gestor de la col·lectivitat de treballadors de Cassana. En *Enllà de l'horitzó*, l'àmbit de

l'acció s'amplia de Cassana, on arriben els refugiats madrilenys, a la bombardejada ciutat d'Alacant, a l'Alcoi revolucionari, al front de Terol i a la ciutat de Gandia, des d'on Genovard partirà cap a l'exili.

Enric Valor ha bastit un univers narratiu propi que fa de la seua obra una fita ineludible i ben significativa de la nostra literatura contemporània, que es mereix assolir una àmplia difusió i ser coneguda pel públic lector de tota la comunitat lingüística. Com ha escrit recentment Vicent Escrivà, «ens agradaria moltíssim veure assumit que la seua aportació a les nostres lletres és, senzillament, impressionant a més d'imprescindible», i que el seu nom apareguera «entre els grans fabuladors històrics com Víctor Català i Narcís Oller, i al costat dels seus quasi coetanis Llorenç Villalonga i Mercè Rodoreda».

No agraïrem mai prou al mestre Enric Valor el seu enorme esforç per arreplegar pacientment el nostre tresor lèxic i fraseològic, i oferir-nos-el contextualitzat en una obra literària amena, coherent i d'una gran bellesa. I no és un dels seus menors mèrits que el seu valencià literari haja influït tant i per a bé en el model lingüístic adoptat pels escriptors de les darreres generacions (com ara Josep Piera i Toni Cucarella), pels mestres que han introduït l'idioma a l'escola, i pels mitjans de comunicació audiovisuals.

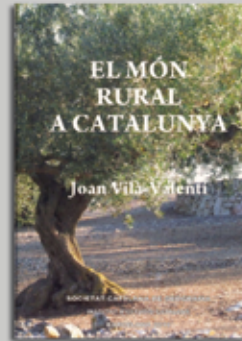
Per Jordi Colomina
Universitat d'Alacant, AVL
Fotografies: Alex Pérez i Lluís Renard (UJI)

Quadern de precaucions i bona pràctica fotogràfica a la natura
Societat Catalana de Fotògrafs de Natura

La preservació de la vida és més important que l'obtenció d'una imatge. Aquest és el principi bàsic que els fotògrafs de natura s'han d'autoimposar. Conèixer bé el territori en què s'ha de treballar, saber com moure's amb eficàcia i prendre mesures de seguretat són alguns dels aspectes que s'expliquen en aquest quadern. Inclou recomanacions per al treball de camp, amb la finalitat d'obtenir un bon resultat, sempre amb respecte cap a l'entorn.

Institució Catalana d'Història Natural.
Institut d'Estudis Catalans, 2010. 102 pàg.
ISBN: 978-84-9965-026-5. 12€

El món rural a Catalunya
Joan Vilà-Valentí

Joan Vilà-Valentí va publicar el 1973 *El món rural a Catalunya*, que ara es reedita perquè les noves generacions tinguin accés al coneixement d'un món rural català -ja pràcticament desaparegut- acompanyats per un dels geògrafs més destacats de la segona meitat del segle xx. Inclou estudis sobre el passat i el present de les activitats i la vida rural catalanes: les tècniques i els atuells, els secans i els regadius, les cases i els pobles, els camins i els mercats.

Societat Catalana de Geografia.
Institut d'Estudis Catalans, 2010. 196 pàg.
ISBN: 978-84-9965-028-9. 24€

Paralipòmens a Vitel·lió. Els orígens de l'òptica moderna
Johannes Kepler.
Col·lecció «Clàssics de la Ciència»

Publicada per primera vegada l'any 1604, conté les aportacions de Johannes Kepler a l'òptica moderna. Posa cap per avall les teories de la llum i de la visió que eren hegemòniques en els cercles intel·lectuals europeus des de feia quatre-cents anys. Critica les teories de la llum i dels colors d'Aristòtil i les seves tesis tenen una gran influència en els primers assaigs de Descartes, fet que dona a l'obra un interès que ultrapassa els límits de la història de l'òptica.

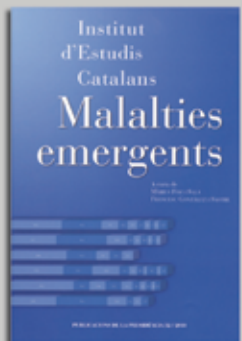
Institut d'Estudis Catalans; Eumo, 2010.
402 pàg. ISBN: 978-84-9965-031-9. 28€

L'estructura i la filosofia dels àtoms
Niels Bohr. A cura de J.L. Heilbron.
Col·lecció «Clàssics de la Ciència»

Aproximació a la trajectòria vital i intel·lectual de Niels Bohr per mitjà d'un dels millors historiadors de la ciència contemporània, John L. Heilbron. Inclou fragments de la seva correspondència, textos divulgatius, la mítica discussió amb Einstein sobre els problemes epistemològics de la física atòmica i la carta oberta a l'ONU amb què Bohr intentà intervenir com a físic en el debat sobre les relacions internacionals en un món que ja no podia ignorar el paper de l'àtom.

Institut d'Estudis Catalans; Eumo, 2010.
260 pàg. ISBN: 978-84-9965-030-2. 28€

Malalties emergents
Màrius Foz i Sala i
Francesc González i Sastre (cur.)

Anàlisi exhaustiva i rigorosa d'un tema de gran transcendència mèdica, sanitària i social. Experts de prestigi analitzen les causes, l'evolució i l'impacte que malalties com la sida, la tuberculosi, l'asma, l'obesitat o els trastorns mentals tenen en la societat. És una publicació de referència per a l'Administració, per a les autoritats sanitàries, per als professionals de ciències de la salut i per a la població interessada en els problemes de salut.

Institut d'Estudis Catalans, 2010.
235 pàg. ISBN: 978-84-9965-023-4. 20€

Societat Catalana 2010
Marina Subirats (coord.)

L'anuari de l'Associació Catalana de Sociologia analitza les conseqüències de la crisi econòmica a Catalunya i conclou que la societat catalana és avui més vulnerable, més polaritzada i presenta un risc més alt de fragmentació. Tot i que l'impacte social no ha estat tan greu com s'esperava, comença a afectar la cohesió social. Coordinat per la sociòloga Marina Subirats, *Societat Catalana 2010* recull articles d'experts de diversos àmbits de la sociologia.

Associació Catalana de Sociologia.
Institut d'Estudis Catalans, 2010. 224 pàg.
ISBN: 978-84-9965-025-8. 20€

Segon informe sobre el canvi climàtic a Catalunya
Josep Enric Llebot (cur.)

Es tracta d'una aproximació a escala territorial dels escenaris de futur i les conseqüències del canvi climàtic que dona continuïtat al primer *Informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya (2005)*. S'estructura en quatre apartats: l'anàlisi del clima a Catalunya i les projeccions de futur; els impactes i la vulnerabilitat del medi biofísic; el marc institucional i normatiu, els instruments de gestió i les dimensions econòmica i social; i, finalment, la recerca en canvi climàtic a Catalunya.

Institut d'Estudis Catalans.
Generalitat de Catalunya, 2010. 1152 pàg.
ISBN: 978-84-9965-027-2. 60€

Antroponímia, poblament i immigració a la Catalunya moderna: l'exemple dels comtats de Rosselló i Cerdanya (segles XVI-XVIII)
Joan Peytavi

L'estudi s'inscriu en el marc geogràfic nord-català, que reuneix les comarques del Rosselló, el Vallespir, el Conflent, l'Aspre, el Capcir i la Cerdanya durant els segles XVI i XVIII. Analitza els antropònims locals, des de la perspectiva historicodemogràfica -que evidencia la importància de les migracions occitanes- i des de l'aspecte filològic. Presenta l'estat de la situació patronímica i demogràfica en els segles moderns amb repercussions contemporànies, que relaciona cognom, poblament i identitat.

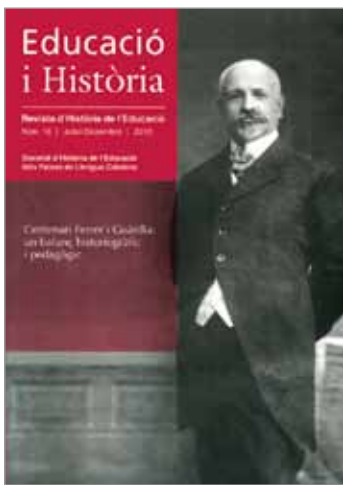
Institut d'Estudis Catalans, 2010. 892 pàg.
ISBN: 978-84-9965-002-9. 95€

Pere Solà (coord.)

Educació i Història 16 Centenari Ferrer i Guàrdia: un balanç historiogràfic i pedagògic

Aquest monogràfic («Centenari Ferrer i Guàrdia: un balanç historiogràfic i pedagògic»), coordinat per Pere Solà Gussinyer, de la Universitat Autònoma de Barcelona, conté una visió de Ferrer i Guàrdia a la Revolució Mexicana i una aportació sobre l'origen de la formació d'adults a Catalunya (1874-1936), amb l'associacionisme com a trama educativa, entre d'altres.

Palma: Edicions UIB; Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, 2010 · 260 pàg. · 15 x 21 cm · Rústica · ISSN 1134-0258 · 15 €

Diversos autors

Reduccions 97 Sobre Maria Àngels Anglada

Amb textos d'A. Ferrer, J. Guardans, A. Prats, M. J. Escrivà, P. J. Martorell, C. Camps, C. Sbarbaro en traducció de M. Àngels Anglada i de Günter Eich en traducció d'A. Torrent-Lenzen. L'apartat d'«Estudis i comentaris» està dedicat a l'activitat traductora i poètica d'Anglada i conté col·laboracions de Carles Miralles, Mariàngela Vilallonga i Montserrat Jufresa.

Vic: Eumo Editorial, 2010 · 160 pàg. · 13,5 x 20,5 cm · Rústica · ISSN 0214-8846 · 13 €

Diversos autors

L'Espill 35

Aquest número dedica el seu dossier a les conseqüències del turisme de masses, amb articles de Manuel Delgado, Jaume Terradas, Aurora Pedro, Joan Amer i Joan Buades. Es reproduïx el «Discurs sobre l'estil» de Buffon, traduït per M. Domínguez i «Sentit de Renaixença» de Teodor Llorente i s'hi inclouen articles de T. Escuder, A. Defez i E. Grasset entre d'altres.

València: Publicacions de la Universitat de València, 2010 · 156 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISSN 0210-587X · 9 €

E-BUC.COM

SABIES QUE...?

El fum ambiental del tabac inhibeix la capacitat de la sang per portar oxigen als teixits corporals

Un estudi realitzat pel Grup de Recerca de Tecnologies Bioanalítiques del Departament de Química de la Universitat de Girona, dirigit pel Dr. Juan M. Sánchez, demostra que els nivells de contaminació per

fum de tabac en ambients tancats arriba a valors que a l'aire lliure serien considerats perillosos per a la salut. Una prova pilot amb la participació de voluntaris no fumadors que treballen en locals on es permet fumar, ha demostrat que, en tots els casos avaluats, l'alè d'aquestes persones presenta nivells mesurables de 2,5-dimetilfurà a partir d'unes poques hores després de treballar en contacte amb el fum del tabac. El fum ambiental del tabac inhibeix la capacitat de la sang per portar oxigen als teixits corporals, inclosos el cor i el cervell, a causa de la gran quantitat de monòxid de carboni que conté, a més de milers de substàncies químiques, entre elles més de quaranta compostos de conegut efecte cancerígen, com el benzè.

Diversos autors

Revista de psicología del deporte 20.1 www.rpd-online.com

Des de 1992, la *Revista de Psicología del Deporte* (ISSN 1132-239X) ofereix regularment a la comunitat científica internacional una selecció rigorosa de treballs de naturalesa teòrica, experimental i professional que compleixen els més alts requisits de qualitat. Intenta, per altra banda, mantenir pròximes la psicologia de l'esport acadèmica i la professional.

Palma: Edicions UIB; Universitat Autònoma de Barcelona, 2011 · 262 pàg. · 17 x 24 cm · Rústica · ISSN 1132-239X · 16 €

Diversos autors

Suports 14 Pràctiques basades en l'evidència

Monogràfic dedicat a les pràctiques basades en l'evidència, que inclou articles amb voluntat de ser una introducció al tema i d'altres que recullen aplicacions concretes en aquest camp. La preocupació perquè tots els alumnes tinguin bons resultats educatius i perquè les escoles donen resposta a una diversitat creixent d'alumnat són a la base d'aquest nou interès.

Vic: Eumo Editorial SAU (Universitat de Vic), 2010 · 100 pàg. · 21 x 28 cm · Rústica · ISSN 1138-4336 · 12,50 €

IDEES I EMPRENEDORS

Apassionats per la seguretat informàtica

No hi ha res més satisfactori que treballar en el que a un més li agrada. I això és el que fan diàriament Àngel López i Jacobo Avariento, socis fundadors de Sofistic Telematic Security, una jove empresa consultora de base tecnològica especialitzada en seguretat de les tecnologies de la informació i la comunicació, creada al març de 2009 i ubicada

al Centre d'Empreses Europees Innovadores de Castelló i de forma virtual al Parc Científic, Tecnològic i Empresarial de l'UJI.

Aquesta afició per la seguretat en general, concretada en tres àrees de treball en l'empresa –identitat digital, gestió de sistemes d'informació i investigació digital i forense– va nàixer quan estudiaven Informàtica a la Universitat Jaume I. Allí van participar en la creació del Grup d'Usuaris de Linux de Castelló (GULCas) i organitzen, des de 2006, un concurs sobre seguretat informàtica dins de l'iParty castellanenca, on es repta els participants a mostrar les seues habilitats en aquest camp perquè «és important per a l'estudiantat –comenta Àngel– i la societat en general no n'està gens conscienciada».

L'equip humà de l'empresa, format per deu persones, amb dos socis més, Juan Ezquerro i Paül Santapau, no supera els trenta anys de mitjana. Molts d'ells s'han incorporat al projecte després de fer en

Sofistic les pràctiques universitàries, una opció molt beneficiosa per les dues parts «ja que ens aporta una gran frescor empresarial per ser gent molt jove, dinàmica i que usa tecnologia capdavantera en l'àmbit de la criptografia i la seguretat» explica Jacobo.

Al desembre de 2010, el Consell Social de l'UJI va guardonar Jacobo i Àngel amb el Premi a la Iniciativa Emprenedora Estudiantil pel seu esperit empenedor i aposta innovadora, un premi que reconeix l'esforç de tot l'equip i que, en opinió de Jacobo, pot animar la gent a buscar altres eixides quan finalitzen els seus estudis.

Mari Luz Blanco
Universitat Jaume I

Fotografia: Damián Llorens (UJI)

DES DEL CAMPUS

La UdL compta amb un camp de proves per a solucions constructives únic a Europa

Instal·lació de la UdL per avaluar els comportaments dels materials de construcció i energia.

La Universitat de Lleida (UdL) disposa d'una instal·lació única a Europa, destinada a l'assaig de solucions constructives en l'edificació per optimitzar la seua eficiència energètica. L'estació experimental, ubicada al terme municipal de Puigverd de Lleida i gestionada pel grup de recerca GREA Innovació Concurrent, permet avaluar *in*

situ –en lloc d'al laboratori– els comportaments dels materials de construcció i els consums energètics.

El complex, creat l'any 2004, consta de 20 cubicles i 7 bases lliures per a futures ampliacions. Tots els compartiments tenen les mateixes dimensions (2,4 x 2,4 x 2,4 metres) i la mateixa orientació. Estan disposats de manera que no reben cap tipus d'ombres. Així, les diferències en l'evolució de la temperatura interior o la variació dels consums energètics són provocats únicament a les seues diferències constructives. Els investigadors liderats per la professora Luisa F. Cabeza han provat, per exemple, la utilització de cobertes i de façanes vegetades o la incorporació de materials de canvi de fase per augmentar la inèrcia tèrmica.

L'estratègia del GREA permet testear solucions constructives en condicions climatològiques reals i a llarg termini, quan altres grups de recerca només utilitzen un tros de la paret per fer la prova en laboratori. Les mides estan calculades per tal que les dades es puguin extrapolar al comportament dels edificis en la realitat.

GREA Innovació Concurrent porta treballant en aquesta línia de recerca des de l'any 2000, alhora que col·labora activament amb empreses tant nacionals com internacionals. Firmes com Synthesia, Honeyell, Ediltec, Consorcio de la Termoarcilla i Detea ja s'han beneficiat de les investigacions portades a terme per la Universitat de Lleida.

Oficina de premsa UdL

Mètode

VNIVERSITAT ID VALÈNCIA

REVISTA de Difusió de la Investigació • HIVERN 2010/11

68

DESPRÉS DE LA CRISI

Ciència i economia per a la reconstrucció d'un país

GRATIS
amb el núm. 68,
BESTIARI
CATALÀ

Subscriu-te a Mètode

i rebràs la col·lecció completa de les «Monografies Mètode»

Amb la teua subscripció per al 2011, podràs rebre com a regal de benvinguda tots els títols publicats de les «Monografies Mètode», una col·lecció de llibres de divulgació que han tractat diferents temes de la història de la ciència i que compten amb edicions acurades i il·lustrades.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Vull subscriure'm a la revista Mètode durant un any

Preu de subscripció anual (4 números l'any): 25€ per a Espanya, 40€ per a l'estranger

FORMA DE PAGAMENT:

Rebut domiciliat en el meu compte corrent

(20 dígits)

(LA RENOVACIÓ, SI NO S'INDICA EL CONTRARI, SERÀ AUTOMÀTICA)

PROMOCIÓ ESPECIAL 2011:

Tots els nous subscriptors rebran com a regal de benvinguda la col·lecció completa de MONOGRAFIES MÈTODE, que inclou quatre títols: *Albert Einstein. El seu segle i la seua ciència*, *Els nostres naturalistes* (2 vol.), *Autobiografia* de Charles Darwin i *Bestiari*.

Nom i cognoms (nom fiscal)

DNI

Telèfon

Domicili

Codi Postal

Població

Adreça electrònica

DATA I SIGNATURA:

INFORMACIÓ I SUBSCRIPCIONS A MÈTODE:

MÈTODE, Jardí Botànic de la Universitat de València

C/ Quart, 80. 46008 València

SUBSCRIPCIONS: 96 386 45 61

Revista de referència de la

Xarxa Vives
d'universitats

www.metode.cat

2011 CURSOS D'ESTIU

del 15 de maig al 15 d'octubre de 2011

Universitat Abat Oliba CBU, Universitat d'Alacant, Universitat d'Andorra, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de les Illes Balears, Universitat Internacional de Catalunya, Universitat Jaume I, Universitat de Lleida, Universitat Miguel Hernández d'Elx, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat de Perpinyà Via Domitia, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Politècnica de València, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Ramon Llull, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de Sàsser, Universitat de València, Universitat de Vic.

Xarxa Vives
d'universitats

amb el suport de:

 Generalitat
de Catalunya

www.vives.org